Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

►B EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2016/399,

annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016,

henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö)

(kodifikaatio)

(EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►M1	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1624, annettu 14 päivänä syyskuuta 2016	L 251	1	16.9.2016
►M2	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/458, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2017	L 74	1	18.3.2017
►M3	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2225, annettu 30 päivänä marraskuuta 2017	L 327	1	9.12.2017
►M4	sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla komission täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2025/1544, annettu 30 päivänä heinäkuuta 2025	L 1544	1	31.7.2025
►M5	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/817, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019	L 135	27	22.5.2019
►M6	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1134, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021	L 248	11	13.7.2021
►M7	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1717, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2024	L 1717	1	20.6.2024

Oikaistu:

►C1 Oikaisu, EUVL L 99, 12.4.2017, s. 31 (2016/399)

►C2 Oikaisu, EUVL L 312, 7.12.2018, s. 107 (2017/2225)

▼B

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2016/399,

annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016,

henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö)

(kodifikaatio)

I OSASTO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Aihe ja periaatteet

Tässä asetuksessa säädetään siitä, ettei unionin jäsenvaltioiden välisiä sisärajoja ylittäviin henkilöihin kohdisteta rajavalvontaa.

Siinä vahvistetaan säännöt unionin jäsenvaltioiden ulkorajoja ylittäviin henkilöihin kohdistuvasta rajavalvonnasta.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) ”sisärajoilla”

   a) jäsenvaltioiden yhteisiä maarajoja, joki- ja järvirajat mukaan luettuina;

   b) jäsenvaltioiden lentoasemia sisäisten lentojen osalta;

   c) jäsenvaltioiden meri-, joki- ja järviliikenteen satamia säännöllisen sisäisen lauttaliikenteen osalta;

2) ”ulkorajoilla” jäsenvaltioiden maarajoja, joki- ja järvirajat mukaan luettuina, merirajoja, lentoasemia ja joki-, meri- ja järviliikenteen satamia edellyttäen, että ne eivät ole sisärajoja;

3) ”sisäisellä lennolla” yksinomaan jäsenvaltioiden alueelta lähtevää ja jäsenvaltioiden alueelle saapuvaa lentoa, johon ei sisälly välilaskua kolmannen maan alueella;

4) ”säännöllisellä sisäisellä lauttaliikenteellä” samojen kahden tai useamman sataman, jotka sijaitsevat jäsenvaltioiden alueella, välistä lauttayhteyttä, jossa ei käydä jäsenvaltioiden alueen ulkopuolella sijaitsevassa satamassa ja joka käsittää henkilöiden ja ajoneuvojen kuljetuksen julkaistun aikataulun mukaisesti;

5) ”unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvilla henkilöillä”

▼B

a) SEUT 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja unionin kansalaisia sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/38/EY ([1]) tarkoitettuja kolmansien maiden kansalaisia, jotka ovat oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttävän unionin kansalaisen perheenjäseniä;

b) sellaisia kolmansien maiden kansalaisia ja heidän perheenjäseniään heidän kansalaisuudestaan riippumatta, joilla on toisaalta unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä toisaalta kyseisten kolmansien maiden välillä tehtyjen sopimusten perusteella unionin kansalaisten kanssa yhtäläinen oikeus vapaaseen liikkuvuuteen;

6) ”kolmannen maan kansalaisella” henkilöä, joka ei ole SEUT 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu Euroopan unionin kansalainen ja johon ei sovelleta tämän artiklan 5 kohtaa;

7) ”maahantulokieltoon määrätyllä henkilöllä” kolmannen maan kansalaista, josta on tehty ilmoitus Schengenin tietojärjestelmään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1987/2006 ([2]) 24 ja 26 artiklan määräysten mukaisesti ja siinä vahvistetuin perustein;

8) ”rajanylityspaikalla” toimivaltaisten viranomaisten ulkorajojen ylitykseen hyväksymää ylityspaikkaa;

9) ”jaetulla rajanylityspaikalla” joko jäsenvaltion alueella tai kolmannen maan alueella sijaitsevaa rajanylityspaikkaa, jossa jäsenvaltion rajavartijat ja kolmannen maan rajavartijat suorittavat kukin vuorollaan maahantulo- ja maastalähtötarkastuksia kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti ja kahdenvälistä sopimusta noudattaen;

10) ”rajavalvonnalla” tämän asetuksen mukaisesti ja sen soveltamiseksi rajalla toteutettavia toimia, jotka muista syistä riippumatta suoritetaan ainoastaan rajanylitysaikomuksen tai rajanylityksen perusteella ja jotka käsittävät rajatarkastukset ja rajojen valvonnan;

11) ”rajatarkastuksilla” rajanylityspaikoilla suoritettavia tarkastuksia, joiden tarkoituksena on varmistaa, että henkilöt ja heidän kulkuneuvonsa sekä heidän hallussaan olevat esineet voidaan päästää jäsenvaltioiden alueelle tai pois sieltä;

▼M7

12) ”rajojen valvonnalla” rajojen valvontaa rajanylityspaikkojen välillä ja rajanylityspaikkojen valvontaa muulloin kuin vahvistettuina aukioloaikoina, mukaan lukien ennalta ehkäisevät toimenpiteet luvattomien rajanylitysten tai rajatarkastusten kiertämisen estämiseksi tai havaitsemiseksi, tilannetietoisuuden edistämiseksi, rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi ja rajan laittomasti ylittäneisiin henkilöihin kohdistuvien toimenpiteiden toteuttamiseksi;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1987/2006, annettu 20 päivänä joulukuuta 2006, toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä (EUVL L 381, 28.12.2006, s. 4).

▼B

13) ”toisen linjan tarkastuksella” lisätarkastusta, joka voidaan suorittaa erityisessä paikassa muualla kuin siellä, jossa kaikki henkilöt tarkastetaan (ensilinja);

14) ”rajavartijalla” virkamiestä, jonka toimipaikka kansallisen lainsäädännön mukaan sijaitsee joko rajanylityspaikalla tai rajalla tai sen välittömässä läheisyydessä ja joka suorittaa rajavalvontatehtäviä tämän asetuksen ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti;

15) ”liikenteenharjoittajalla” luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka ammattina on kuljettaa henkilöitä;

16) ”oleskeluluvalla”

a) kaikkia oleskelulupia, jotka jäsenvaltio on myöntänyt kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan neuvoston asetuksella (EY) N:o 1030/2002 ([1]) säädetyn yhtenäisen kaavan mukaisesti, ja kaikkia oleskelukortteja, jotka jäsenvaltio on myöntänyt direktiivin 2004/38/EY mukaisesti;

b) kaikkia muita jäsenvaltion kolmansien maiden kansalaisille myöntämiä asiakirjoja, joiden perusteella nämä voivat jäädä jäsenvaltion alueelle ja jotka on annettu tiedoksi ja julkaistu 39 artiklan mukaisesti, lukuun ottamatta

i) väliaikaisia oleskelulupia, jotka on myönnetty a alakohdassa tarkoitettua oleskelulupaa koskevan ensimmäisen hakemuksen tai turvapaikkahakemuksen käsittelyn ajaksi; ja

ii) viisumeja, jotka jäsenvaltio on myöntänyt neuvoston asetuksella (EY) N:o 1683/95 ([2]) säädetyn yhtenäisen kaavan mukaisesti;

17) ”risteilyaluksella” alusta, joka kulkee tiettyä reittiä etukäteen laaditun ohjelman mukaisesti eri satamissa tehtävine turistikäynteineen ja joka ei tavallisesti ota matkustajia matkan varrelta eikä salli matkustajien jäädä matkan varrelle;

18) ”huviveneilyllä” huviveneiden urheilu- tai matkailukäyttöä;

19) ”rannikkokalastuksella” kalastustoimintaa aluksilla, jotka palaavat päivittäin tai 36 tunnin kuluessa jäsenvaltion alueella sijaitsevaan satamaan käymättä välillä kolmannessa maassa sijaitsevassa satamassa;

20) ”offshore-työntekijällä” henkilöä, joka työskentelee jäsenvaltion aluevesillä tai kansainvälisessä merioikeudessa määritellyllä yksinomaisella talousvyöhykkeellä sijaitsevalla merellä olevalla laitoksella ja joka palaa säännöllisesti jäsenvaltioiden alueelle meri- tai ilmateitse;

([1]) Neuvoston asetus (EY) N:o 1030/2002, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2002, kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta (EYVL L 157, 15.6.2002, s. 1).

([2]) Neuvoston asetus (EY) N:o 1683/95, annettu 29 päivänä toukokuuta 1995, yhtenäisestä viisumin kaavasta (EYVL L 164, 14.7.1995, s. 1).

▼B

21) ”kansanterveyteen kohdistuvalla uhalla” tauteja, jotka voivat aiheuttaa Maailman terveysjärjestön kansainvälisten terveyssäännösten määritelmän mukaisen epidemian, ja muita infektiotauteja tai tarttuvia loistauteja, jos niissä säädetään jäsenvaltioiden kansalaisiin sovellettavissa suojelusäännöksissä;

▼M3

22) ”rajanylitystietojärjestelmällä (EES)” Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/2226 perustettua järjestelmää ([1]);

23) ”itsepalvelujärjestelmällä” automatisoitua järjestelmää, joka suorittaa kaikki henkilöön sovellettavat rajatarkastukset tai jotkin niistä ja jota voidaan käyttää tietojen esirekisteröimiseksi EES:ään;

24) ”automaattiportilla” (e-gate) sähköisesti toimivaa infrastruktuuria paikassa, jossa ylitetään tosiasiallisesti ulkoraja tai sisäraja, jolta tarkastuksia ei ole vielä poistettu;

25) ”automaattisella rajatarkastusjärjestelmällä” järjestelmää, joka mahdollistaa automatisoidun rajanylityksen ja joka koostuu itsepalvelujärjestelmästä ja automaattiportista;

26) ”sirun tietojen aitouden ja eheyden varmistamisella” menettelyä, jossa tarkistetaan varmenteita käyttämällä, että sähköisen tallennusvälineen (sirun) tiedot ovat peräisin asiakirjan antaneelta viranomaiselta eikä niitä ole muutettu;

▼M7

27) ”laajamittaisella kansanterveysuhkalla” kansanterveysuhkaa, jonka komissio on todennut unionin tasolla ottaen huomioon toimivaltaisilta kansallisilta viranomaisilta saadut tiedot, silloin kun rajatylittävällä vakavalla terveysuhkalla voisi olla laajamittaisia vaikutuksia vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden käyttämiseen;

28) ”välttämättömällä matkustamisella” sellaisen henkilön, johon sovelletaan vapautusta maahantulorajoituksista 21 a artiklan 4 tai 5 kohdan nojalla, matkustamista välttämättömän tehtävän tai tarpeen vuoksi, kun huomioon mahdollisesti sovellettavat unionin ja jäsenvaltioiden kansainväliset velvoitteet;

29) ”muulla kuin välttämättömällä matkustamisella” muuta kuin välttämätöntä matkustamista;

30) ”liikennekeskuksilla” lentoasemia, meri- tai jokisatamia, juna- tai linja-autoasemia sekä tavaraliikenneterminaaleja.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2226, annettu 30 päivänä marraskuuta 2017, rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsylle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa sekä Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ja asetusten (EY) N:o 767/2008 ja (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta (EUVL L 327, 9.12.2017, s. 20).

▼B

3 artikla

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin jäsenvaltioiden sisä- tai ulkorajat ylittäviin henkilöihin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta:

a) unionin lainsäädännön mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien henkilöiden oikeuksia;

b) pakolaisten ja kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden oikeuksia, erityisesti palauttamiskiellon osalta.

4 artikla

Perusoikeudet

Jäsenvaltioiden on tätä asetusta soveltaessaan toimittava noudattaen täysimääräisesti unionin asiaa koskevaa oikeutta, mukaan lukien Euroopan unionin perusoikeuskirja, jäljempänä ”perusoikeuskirja”, asian kannalta merkityksellistä kansainvälistä oikeutta, mukaan lukien Genevessä 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehty pakolaisten oikeusasemaa koskeva yleissopimus, jäljempänä ”Geneven yleissopimus”, kansainvälisen suojelun saatavuuteen liittyviä velvoitteita, erityisesti palauttamiskiellon periaatetta, ja perusoikeuksia. Unionin oikeuden yleisten periaatteiden mukaisesti tämän asetuksen nojalla tehtävät päätökset on tehtävä tapauskohtaisin perustein.

II OSASTO

ULKORAJAT

I LUKU

Ulkorajojen ylittäminen ja maahantuloedellytykset

5 artikla

Ulkorajojen ylittäminen

1. Ulkorajat voidaan ylittää ainoastaan rajanylityspaikkojen kautta niiden vahvistettuina aukioloaikoina. Aukioloajat on ilmoitettava selkeästi niillä rajanylityspaikoilla, jotka eivät ole auki 24 tuntia vuorokaudessa.

Jäsenvaltioiden on annettava 39 artiklan mukaisesti komissiolle tiedoksi luettelo rajanylityspaikoistaan.

2. Edellä olevasta 1 kohdasta poiketen voidaan velvollisuudesta, jonka mukaan ulkorajat on ylitettävä vain rajanylityspaikkojen kautta ja niiden vahvistettuina aukioloaikoina, sallia poikkeuksia seuraavasti:

a) henkilöitä tai henkilöryhmiä varten erityistilanteessa, joka edellyttää satunnaista ulkorajojen ylitystä rajanylityspaikkojen ulkopuolella tai muina kuin niiden vahvistettuina aukioloaikoina, edellyttäen että heillä on hallussaan kansallisessa lainsäädännössä vaaditut luvat ja että rajanylitys ei ole ristiriidassa jäsenvaltioiden yleisen järjestyksen ja sisäisen turvallisuuden kanssa. Jäsenvaltiot voivat määrätä erityisjärjestelyistä kahdenvälisissä sopimuksissa. Kansallisessa lainsäädännössä ja kahdenvälisissä sopimuksissa määrätyistä yleisistä poikkeuksista on ilmoitettava komissiolle 39 artiklan mukaisesti;

▼B

b) henkilöitä tai henkilöryhmiä varten ennakoimattomassa hätätilanteessa;

c) 19 ja 20 artiklassa, tarkasteltuina yhdessä liitteiden VI ja VII kanssa, esitettyjen erityissääntöjen mukaisesti;

3. Edellä 2 kohdassa säädettyjä poikkeuksia ja kansainvälistä suojelua koskevia jäsenvaltioiden velvollisuuksia rajoittamatta jäsenvaltioiden on otettava kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti käyttöön seuraamuksia, joita sovelletaan, jos ulkoraja ylitetään luvattomasti muualta kuin rajanylityspaikan kautta tai muulloin kuin sen vahvistettuina aukioloaikoina. Kyseisten seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

▼M7

Jos suuri määrä muuttajia yrittää ylittää jäsenvaltioiden ulkorajat luvattomasti, joukolla ja voimakeinoja käyttäen, jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet turvallisuuden ja yleisen järjestyksen säilyttämiseksi.

4. Jäsenvaltiot voivat erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1359 ([1]) 1 artiklan 4 kohdan b alakohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetussa muuttajien välineellistämiseen liittyvässä tilanteessa väliaikaisesti sulkea tiettyjä tämän artiklan 1 kohdan nojalla ilmoitettuja rajanylityspaikkoja tai rajoittaa niiden aukioloaikoja, jos olosuhteet sitä edellyttävät.

Ensimmäisen alakohdan sekä tämän artiklan tämän kohdan ja 3 kohdan toisen alakohdan nojalla hyväksytyt toimenpiteet on pantava täytäntöön oikeasuhteisesti ja ottaen huomioon seuraavien henkilöiden oikeudet:

a) unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvat henkilöt;

b) kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat neuvoston direktiivissä 2003/109/EY ([2]) tarkoitettuja pitkään oleskelleita henkilöitä, ja henkilöt, joiden oleskeluoikeus perustuu muihin unionin tai kansallisen oikeuden välineisiin tai joilla on pitkäaikaista oleskelua varten myönnetty kansallinen viisumi, sekä heidän perheenjäsenensä; ja

c) kansainvälistä suojelua hakevat kolmansien maiden kansalaiset.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1359, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, muuttoliikkeeseen ja turvapaikanhakuun liittyviin kriisitilanteisiin ja ylivoimaisen esteen tilanteisiin vastaamisesta ja asetuksen (EU) 2021/1147 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

([2]) Neuvoston direktiivi 2003/109/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2003, pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (EUVL L 16, 23.1.2004, s. 44).

▼B

6 artikla

Kolmansien maiden kansalaisten maahantuloedellytykset

1. Kolmannen maan kansalaisen maahantuloedellytykset jäsenvaltioiden alueella oleskeluun, jonka on tarkoitus kestää enintään 90 päivää minkä hyvänsä 180 päivän jakson aikana, jolloin on otettava huomioon kutakin oleskelupäivää edeltävä 180 päivän jakso, ovat seuraavat:

a) hänellä on hallussaan voimassa oleva matkustusasiakirja, joka antaa haltijalleen oikeuden rajanylitykseen ja täyttää seuraavat vaatimukset:

   i) sen on oltava voimassa vähintään kolme kuukautta suunnitellun jäsenvaltioiden alueelta poistumisen jälkeen. Perustellussa hätätapauksessa tästä vaatimuksesta voidaan poiketa;

   ii) sen on oltava myönnetty viimeisten kymmenen vuoden aikana;

b) hänellä on voimassa oleva viisumi, jos se vaaditaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 539/2001 ([1]) nojalla, paitsi jos hänellä on voimassa oleva oleskelulupa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettu viisumi;

c) hän näyttää toteen suunnitellun oleskelun tarkoituksen ja edellytykset ja hänellä on toimeentuloon tarvittavat varat ottaen huomioon sekä suunnitellun oleskelun kesto että lähtömaahan paluu tai kauttakulkumatka sellaiseen kolmanteen maahan, jonne hänen pääsynsä on varma, tai hän kykenee hankkimaan laillisesti tällaiset varat;

d) häntä ei ole määrätty maahantulokieltoon Schengenin tietojärjestelmässä (SIS);

e) hänen ei katsota voivan vaarantaa minkään jäsenvaltion yleistä järjestystä, sisäistä turvallisuutta, kansanterveyttä eikä kansainvälisiä suhteita eikä häntä etenkään ole jäsenvaltioiden kansallisissa tietokannoissa samoin perustein määrätty maahantulokieltoon;

▼M3

f) hän antaa tarvittaessa biometriset tiedot

   i) henkilökohtaisen tiedoston luomiseksi EES:ään asetuksen (EU) 2017/2226 16 ja 17 artiklan mukaisesti;

   ii) rajatarkastusten suorittamiseksi tämän asetuksen 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan i alakohdan ja g alakohdan i alakohdan, asetuksen (EU) 2017/2226 23 artiklan 2 ja 4 kohdan ja tarvittaessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 767/2008 ([2]) 18 artiklan mukaisesti.

([1]) Neuvoston asetus (EY) N:o 539/2001, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2001, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske (EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus) (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60).

▼M3

1 a. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu 90 päivän jakso minkä hyvänsä 80 päivän jakson aikana lasketaan yhtenä jaksona niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka käyttävät EES:ää asetuksen (EU) 2017/2226 perusteella. Tämä jakso lasketaan erikseen kunkin sellaisen jäsenvaltion osalta, joka ei käytä EES:ää.

▼B

2. Edellä olevaa 1 kohtaa täytäntöön pantaessa maahantulopäivää pidetään ensimmäisenä jäsenvaltioiden alueella oleskelun päivänä ja maastalähtöpäivää pidetään viimeisenä jäsenvaltioiden alueella oleskelun päivänä. Pitkäaikaista oleskelua varten myönnetyn oleskeluluvan tai viisumin nojalla sallittuja oleskelujaksoja ei oteta huomioon jäsenvaltioiden alueella oleskelun kestoa koskevassa laskelmassa.

3. Liitteessä I on ei-tyhjentävä luettelo maahanpääsyn tueksi esitettävistä asiakirjoista, joita rajavartija voi pyytää kolmannen maan kansalaiselta selvittääkseen 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen edellytysten täyttymisen.

4. Toimeentuloon tarvittavat varat arvioidaan oleskelun keston ja tarkoituksen mukaan asianomaisessa jäsenvaltiossa tai asianomaisissa jäsenvaltioissa majoituksesta ja elintarvikkeista maksettavien keskimääräisten hintojen perusteella siten, että säästöluokan majoituksen hinta kerrotaan oleskelupäivien määrällä.

Jäsenvaltioiden vahvistamat ohjeelliset määrät on annettava tiedoksi komissiolle 39 artiklan mukaisesti.

Toimeentuloon tarvittavat varat voidaan arvioida kolmannen maan kansalaisen hallussa olevan käteisen rahan, matkasekkien ja luottokorttien perusteella. Ylläpitositoumus, jos tällaisesta sitoumuksesta säädetään kansallisessa lainsäädännössä, ja kansallisessa lainsäädännössä määritelty vastaanottajan antama takuukirje, jos kolmannen maan kansalainen majoittuu vastaanottajansa luokse, voivat myös riittää osoitukseksi toimeentuloon tarvittavista varoista.

5. Edellä 1 kohdasta poiketen:

a) Kolmannen maan kansalaiselle, joka ei täytä kaikkia 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä mutta jolla on oleskelulupa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettu viisumi, sallitaan maahantulo toisten jäsenvaltioiden alueelle kauttakulkua varten, jotta hän voi matkustaa oleskeluluvan tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitetun viisumin myöntäneen jäsenvaltion alueelle, paitsi jos hän on sen jäsenvaltion kansallisessa maahantulo- tai kauttakulkukieltoluettelossa, jonka ulkorajan hän pyrkii ylittämään.

b) Rajalle tulevalle kolmannen maan kansalaiselle, joka täyttää 1 kohdassa säädetyt edellytykset muutoin paitsi b alakohdan osalta, voidaan sallia maahantulo jäsenvaltioiden alueelle, jos hänelle myönnetään rajalla viisumi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 810/2009 ([1]) 35 ja 36 artiklan mukaisesti.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 810/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta (viisumisäännöstö) (EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1).

▼B

Jäsenvaltioiden on laadittava tilastot rajalla myönnetyistä viisumeista asetuksen (EY) N:o 810/2009 46 artiklan ja sen liitteen XII mukaisesti.

Jos viisumia ei voida kiinnittää asiakirjaan, se on kiinnitettävä poikkeuksellisesti kyseiseen asiakirjaan liitettävälle erilliselle lisälehdelle. Tällöin on käytettävä neuvoston asetuksessa (EY) N:o 333/2002 ([1]) säädettyä viisumin kiinnittämiseen tarkoitettua yhtenäisen kaavan mukaista lomaketta.

c) Kolmannen maan kansalaiselle, joka ei täytä yhtä tai useampaa 1 kohdassa säädetyistä edellytyksistä, voidaan sallia maahantulo jäsenvaltion alueelle humanitaarisesta syystä, kansallisen edun vuoksi tai kansainvälisten velvoitteiden perusteella. Jos asianomaista kolmannen maan kansalaista koskee 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu maahantulokielto, jäsenvaltion, joka sallii hänen tulonsa alueelleen, on ilmoitettava tästä muille jäsenvaltioille.

▼M3

6 a artikla

Kolmansien maiden kansalaiset, joiden tiedot on tallennettava EES:ään

1. Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä seuraavien henkilöryhmien tiedot on tallennettava EES:ään asetuksen (EU) 2017/2226 16, 17, 19 ja 20 artiklan mukaisesti:

a) tämän asetuksen 6 artiklan 1 kohdan nojalla lyhytaikaiseen oleskeluun oikeutetut kolmansien maiden kansalaiset;

b) kolmannen maan kansalaiset, jotka ovat direktiivin 2004/38/EY soveltamisalaan kuuluvan unionin kansalaisen perheenjäseniä, ja joilla ei ole kyseisen direktiivin mukaista oleskelukorttia;

c) kolmansien maiden kansalaiset,

i) jotka ovat sellaisen kolmannen maan kansalaisen perheenjäseniä, jolla on unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä kolmannen maan välisen sopimuksen nojalla vastaava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla, ja

ii) joilla ei ole direktiivin 2004/38/EY mukaista oleskelukorttia tai asetuksen (EY) N:o 1030/2002 mukaista oleskelulupaa.

2. Tiedot kolmansien maiden kansalaisista, joilta on evätty tämän asetuksen 14 artiklan mukaisesti pääsy lyhytaikaista oleskelua varten, on tallennettava EES:ään asetuksen (EU) 2017/2226 18 artiklan mukaisesti.

3. Seuraavien henkilöryhmien tietoja ei tallenneta EES:ään:

a) kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat direktiivin 2004/38/EY soveltamisalaan kuuluvan unionin kansalaisen perheenjäseniä ja joilla on kyseisen direktiivin mukainen oleskelukortti, riippumatta siitä, tulevatko he kyseisen unionin kansalaisen mukana tai seuraavatko he häntä myöhemmin;

([1]) Neuvoston asetus (EY) N:o 333/2002, annettu 18 päivänä helmikuuta 2002, sellaisen lomakkeen yhtenäisestä kaavasta, johon kiinnitetään jäsenvaltioiden niille henkilöille myöntämät viisumit, joiden matkustusasiakirjaa lomakkeen laativa jäsenvaltio ei tunnusta (EYVL L 53, 23.2.2002, s. 4).

▼M3

b) kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat kolmannen maan kansalaisen perheenjäseniä, riippumatta siitä, tulevatko he kyseisen kolmannen maan kansalaisen mukana tai seuraavatko he häntä myöhemmin, kun;

i) kyseisellä kolmannen maan kansalaisella on unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä kolmannen maan välisen sopimuksen nojalla vastaava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla, ja

ii) kyseisillä kolmansien maiden kansalaisilla on direktiivin 2004/38/EY mukainen oleskelukortti tai asetuksen (EY) N:o 1030/2002 mukainen oleskelulupa;

c) 2 artiklan 16 kohdassa tarkoitetut oleskeluluvan haltijat, jotka eivät kuulu tämän kohdan a ja b alakohdan soveltamisalaan;

d) pitkäaikaisten viisumien haltijat;

e) kolmansien maiden kansalaiset, jotka käyttävät Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/66/EU ([1]) tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/801 ([2]) mukaista oikeuttaan liikkuvuuteen;

f) Andorran, Monacon ja San Marinon kansalaiset sekä ►C2 Vatikaanivaltion tai Pyhän istuimen myöntämän passin haltijat; ◄

g) henkilöt tai henkilöryhmät, jotka on vapautettu rajatarkastuksista tai joita koskevat rajatarkastuksien osalta erityiset säännöt, kuten:

i) valtionpäämiehet, hallitusten päämiehet ja kansallisten hallitusten jäsenet mukana seuraavine puolisoineen ja heidän virallisten valtuuskuntiensa jäsenet, sekä hallitsijat ja muut jonkin kuninkaallisen perheen korkeassa asemassa olevat jäsenet liitteessä VII olevan 1 kohdan mukaisesti;

ii) ilma-alusten ohjaajat ja muut miehistön jäsenet liitteessä VII olevan 2 kohdan mukaisesti;

iii) merimiehet liitteessä VII olevan 3 kohdan mukaisesti ja merimiehet, jotka ovat jäsenvaltion alueella ainoastaan heidän aluksensa poiketessa satamaan ja kyseisen sataman alueella;

iv) rajatyöntekijät liitteessä VII olevan 5 kohdan mukaisesti;

v) pelastuspalvelujen, poliisin ja palolaitoksen hätätehtävissä toimivat työntekijät ja rajavartijat liitteessä VII olevan 7 kohdan mukaisesti;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/66/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä (EUVL L 157, 27.5.2014, s. 1).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/801, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 21).

▼M3

vi) offshore-työntekijät liitteessä VII olevan 8 kohdan mukaisesti;

vii) risteilyalusten miehistön jäsenet ja matkustajat liitteessä VI olevan 3.2.1, 3.2.2 ja 3.2.3 kohdan mukaisesti;

viii) huviveneessä olevat henkilöt, joille ei tehdä rajatarkastuksia liitteessä VI olevan 3.2.4, 3.2.5 ja 3.2.6 kohdan mukaisesti;

h) henkilöt, jotka on 5 artiklan 2 kohdan poikkeusten nojalla vapautettu velvoitteesta ylittää ulkorajat vain rajanylityspaikkojen kautta ja niiden vahvistettuina aukioloaikoina;

i) henkilöt, joilla on rajanylitykseen oikeuttava voimassa oleva paikallinen rajaliikennelupa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1931/2006 ([1]) mukaisesti;

j) kansainvälisten matkustaja- ja tavarajunien miehistön jäsenet;

k) henkilöt, jotka esittävät rajanylitystään varten

i) neuvoston asetuksen (EY) N:o 693/2003 ([2]) mukaisesti myönnetyn, voimassa olevan rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottavan asiakirjan; tai

ii) asetuksen (EY) N:o 693/2003 mukaisesti myönnetyn, voimassa olevan kauttakulkua helpottavan asiakirjan, edellyttäen, että heidän kauttakulkunsa tapahtuu rautateitse eivätkä he poistu junasta jäsenvaltion alueella.

▼B

II LUKU

Ulkorajojen valvonta ja pääsyn epääminen

7 artikla

Rajatarkastusten suorittaminen

1. Tehtäviään hoitaessaan rajavartijoiden on kunnioitettava täysimääräisesti ihmisarvoa, erityisesti niissä tapauksissa, joihin liittyy haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä.

Toimenpiteiden, joita he tehtäviään hoitaessaan toteuttavat, on oltava oikeassa suhteessa toimenpiteille asetettuihin tavoitteisiin.

2. Rajatarkastuksia suorittaessaan rajavartijat eivät saa syrjiä ketään sukupuolen, rodun, etnisen alkuperän, uskonnon, vakaumuksen, vammaisuuden, iän tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1931/2006, annettu 20 päivänä joulukuuta 2006, paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden maaulkorajoilla sekä Schengenin yleissopimuksen säännösten muuttamisesta (EUVL L 405, 30.12.2006, s. 1).

([2]) Neuvoston asetus (EY) N:o 693/2003, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2003, erityisen kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FTD) ja rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FRTD) käyttöön ottamisesta sekä yhteisen konsuliohjeiston ja yhteisen käsikirjan muuttamisesta (EUVL L 99, 17.4.2003, s. 8).

▼B

8 artikla

Henkilöiden rajatarkastukset

1. Rajavartijat valvovat rajanylitysliikennettä ulkorajoilla tarkastuksin. Tarkastukset suoritetaan tämän luvun säännösten mukaisesti.

Myös kulkuneuvot ja rajan ylittävien henkilöiden hallussa olevat esineet voidaan tarkastaa. Suoritettaviin etsintöihin sovelletaan kunkin jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä.

▼M2

2. Unionin lainsäädännön mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluville henkilöille tehdään heidän saapuessaan maahan ja poistuessaan maasta seuraavat tarkastukset:

a) tarkastetaan henkilön henkilöllisyys ja kansalaisuus sekä rajanylitykseen oikeuttavan matkustusasiakirjan aitous ja voimassaolo, myös tekemällä hakuja asiaankuuluviin tietokantoihin, erityisesti

1) Schengenin tietojärjestelmään (SIS),

2) Interpolin varastettujen ja kadonneiden matkustusasiakirjojen tietokantaan (SLTD),

3) kansallisiin tietokantoihin, joissa on tietoa varastetuista, kavalletuista, kadonneista ja mitätöidyistä matkustusasiakirjoista.

▼M3

Jos matkustusasiakirja sisältää sähköisen tallennusvälineen (sirun), sirun tietojen aitous ja eheys on varmistettava käyttäen voimassa olevaa varmenneketjua sen alusta loppuun, ellei tämä ole teknisesti mahdotonta tai kolmannen maan myöntämän matkustusasiakirjan tapauksessa voimassa olevien varmenteiden puuttumisen vuoksi mahdotonta.

▼M2

b) tarkastetaan, myös tekemällä hakuja Schengenin tietojärjestelmään (SIS) ja muihin asiaankuuluviin unionin tietokantoihin, että unionin lainsäädännön mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan henkilön ei katsota muodostavan uhkaa minkään jäsenvaltion yleiselle järjestykselle, sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai kansainvälisille suhteille. Tämä ei rajoita hakujen tekemistä kansallisiin ja Interpolin tietokantoihin.

Jos matkustusasiakirjan aitoudesta tai sen haltijan henkilöllisyydestä on epäilyjä, on tarkastettava vähintään yksi asetuksen (EY) N:o 2252/2004 mukaisesti myönnettyihin passeihin ja matkustusasiakirjoihin liitetty biometrinen tunniste. Tällainen tarkastaminen tehdään mahdollisuuksien mukaan myös muille kuin tuon asetuksen kattamille asiakirjoille.

▼M3

Henkilöllisyys on tarkastettava asetuksen (EU) 2017/2226 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti niiltä henkilöiltä, joiden maahantulo on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, ja henkilö on tarvittaessa tunnistettava asetuksen (EU) 2017/2226 23 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

▼M2

2 a. Jos 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuilla tietokantojen käyttöön perustuvilla tarkastuksilla olisi kohtuuton vaikutus liikenteen sujuvuuteen, jäsenvaltio voi päättää suorittaa nämä tarkastukset kohdennetusti tietyillä rajanylityspaikoilla minkä tahansa jäsenvaltion yleiseen järjestykseen, sisäiseen turvallisuuteen, kansanterveyteen tai kansainvälisiin suhteisiin liittyvien riskien arvioinnin perusteella.

Tietokantojen käyttöön perustuvien tarkastusten väliaikainen rajaaminen kohdennettuihin tarkastuksiin ei saa soveltamisalaltaan ja kestoltaan ylittää sitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä, ja se on määriteltävä asianomaisen jäsenvaltion suorittaman riskinarvioinnin mukaisesti. Riskinarvioinnissa on esitettävä syyt siihen, miksi tietokantojen käyttöön perustuvat tarkastukset rajataan väliaikaisesti kohdennettuihin tarkastuksiin, siinä on otettava huomioon muun muassa kohtuuton vaikutus liikenteen sujuvuuteen ja siinä on esitettävä tilastoja matkustajista ja tilanteista, jotka liittyvät rajatylittävään rikollisuuteen. Sitä on päivitettävä säännöllisesti.

Henkilöille, jotka eivät periaatteessa kuulu tietokantojen käyttöön perustuvien kohdennettujen tarkastusten piiriin, on tehtävä vähintään tarkastus, jossa heidän henkilöllisyytensä voidaan todeta esitettyjen matkustusasiakirjojen perusteella. Tällaisessa tarkastuksessa selvitetään nopeasti ja yksinkertaisesti rajanylitykseen oikeuttavan asiakirjan voimassaolo ja se, onko siinä väärentämiseen tai väärennökseen viittaavia merkkejä, käyttämällä tarvittaessa teknisiä laitteita, ja mikäli matkustusasiakirja antaa aihetta epäilyihin tai ilmenee viitteitä siitä, että kyseinen henkilö saattaa aiheuttaa uhan jäsenvaltioiden yleiselle järjestykselle, sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai kansainvälisille suhteille, rajavartijan on tehtävä hakuja 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuihin tietokantoihin.

Asianomaisen jäsenvaltion on viipymättä toimitettava riskinarviointinsa ja siihen tehtävät päivitykset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2016/1624 ([1]) perustetulle Euroopan raja- ja merivartiovirastolle, jäljempänä ”virasto”, ja raportoitava tietokantojen käyttöön perustuvien kohdennettujen tarkastusten soveltamisesta komissiolle ja virastolle puolivuosittain. Asianomainen jäsenvaltio voi päättää turvallisuusluokitella riskinarvioinnin tai osia siitä.

2 b. Kun jäsenvaltio aikoo tehdä tietokantojen käyttöön perustuvia kohdennettuja tarkastuksia 2 a kohdan mukaisesti, sen on ilmoitettava siitä viipymättä toisille jäsenvaltioille, virastolle ja komissiolle. Asianomainen jäsenvaltio voi päättää turvallisuusluokitella ilmoituksen tai osia siitä.

Jos jäsenvaltioilla, virastolla tai komissiolla on epäilyksiä aikomuksesta tehdä tietokantojen käyttöön perustuvia kohdennettuja tarkastuksia, niiden on ilmoitettava näistä epäilyksistä kyseiselle jäsenvaltiolle viipymättä. Kyseinen jäsenvaltio ottaa nämä epäilykset huomioon.

2 c. Komissio toimittaa viimeistään 8 päivänä huhtikuuta 2019 Euroopan parlamentille ja neuvostolle arvioinnin 2 kohdan täytäntöönpanosta ja seurauksista.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1624, annettu 14 päivänä syyskuuta 2016, Eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 863/2007, neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2004 ja neuvoston päätöksen 2005/267/EY kumoamisesta (EUVL L 251, 16.9.2016, s. 1).

▼M2

2 d. Ilmarajojen osalta 2 a ja 2 b kohtaa sovelletaan enintään kuuden kuukauden pituisen siirtymäkauden ajan 7 päivästä huhtikuuta 2017 alkaen.

Poikkeustapauksissa, joissa jonkin lentoaseman erityisistä infrastruktuuriin liittyvistä vaikeuksista johtuen tietokantojen käyttöön perustuvien järjestelmällisten tarkastusten tekeminen ilman, että vaikeutetaan kohtuuttomasti liikenteen sujuvuutta, vaatii pidempää mukauttamisaikaa, ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua kuuden kuukauden siirtymäaikaa voidaan pidentää kyseisen lentoaseman osalta enintään 18 kuukaudella kolmannessa alakohdassa mainittua menettelyä noudattaen.

Tätä varten jäsenvaltion on ilmoitettava viimeistään kolme kuukautta ennen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun siirtymäajan päättymistä komissiolle, virastolle ja muille jäsenvaltioille asianomaisen lentoaseman erityisistä infrastruktuuriin liittyvistä vaikeuksista, niiden korjaamiseksi suunnitelluista toimenpiteistä sekä niiden täytäntöönpanoon vaadittavasta ajasta.

Kun esiintyy erityisiä infrastruktuuriin liittyviä vaikeuksia, jotka vaativat pidempää mukauttamisaikaa, komissio antaa kuukauden kuluttua kolmannessa alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta ja virastoa kuultuaan asianomaiselle jäsenvaltiolle luvan pidentää siirtymäaikaa asianomaisen lentoaseman osalta ja tarvittaessa vahvistaa pidennyksen keston.

2 e. Edellä 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut tietokantojen käyttöön perustuvat tarkastukset voidaan tehdä etukäteen neuvoston direktiivin 2004/82/EY ([1]) mukaisesti tai muun unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti vastaanotetuista matkustajatiedoista.

Jos nämä tarkastukset tehdään etukäteen tällaisten matkustajatietojen perusteella, rajanylityspaikalla on tarkastettava vastaanotetut tiedot matkustusasiakirjan tietoja vasten. Asianomaisen henkilön henkilöllisyys ja kansalaisuus sekä rajanylitykseen oikeuttavan matkustusasiakirjan aitous ja voimassaolo on myös tarkastettava.

2 f. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, vapaata liikkuvuutta koskevan unionin oikeuden piiriin kuuluville henkilöille, jotka ylittävät sellaisten jäsenvaltioiden sisäiset maarajat, joiden osalta sovellettavien Schengenin arviointimenettelyjen mukainen varmistaminen on jo saatu onnistuneesti päätökseen mutta joiden osalta ei ole vielä tehty päätöstä tarkastusten poistamisesta niiden sisärajoilta asiaankuuluvien liittymissopimusten asiaankuuluvien määräysten nojalla, voidaan tehdä maastapoistumisen yhteydessä 2 kohdassa tarkoitettuja tarkastuksia ainoastaan satunnaisesti riskinarvioinnin perusteella.

([1]) Neuvoston direktiivi 2004/82/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, liikenteenharjoittajien velvollisuudesta toimittaa tietoja matkustajista (EUVL L 261, 6.8.2004, s. 24).

▼B

3. Kolmansien maiden kansalaisille tehdään perusteellinen tarkastus heidän saapuessaan maahan ja poistuessaan maasta seuraavasti:

a) Perusteelliseen maahantulotarkastukseen kuuluu 6 artiklan 1 kohdassa säädettyjen maahantuloedellytysten ja soveltuvin osin oleskeluun ja ammattitoiminnan harjoittamiseen oikeuttavien asiakirjojen tarkistaminen. Tätä varten on tarkistettava yksityiskohtaisesti seuraavat seikat:

▼M2

i) tarkastetaan kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyys ja kansalaisuus sekä rajanylitykseen oikeuttavan matkustusasiakirjan aitous ja voimassaolo, myös tekemällä hakuja asiaankuuluviin tietokantoihin, erityisesti

1) Schengenin tietojärjestelmään (SIS),

2) Interpolin varastettujen ja kadonneiden matkustusasiakirjojen tietokantaan (SLTD),

3) kansallisiin tietokantoihin, joissa on tietoa varastetuista, kavalletuista, kadonneista ja mitätöidyistä matkustusasiakirjoista.

▼M3

Sähköisen tallennusvälineen (sirun) sisältävistä passeista ja matkustusasiakirjoista on varmistettava sirun tietojen aitous ja eheys, jos voimassa olevia varmenteita on saatavilla.

Jos matkustusasiakirjassa on sähköiselle tallennusvälineelle (sirulle) tallennettu kasvokuva, joka voidaan teknisin keinoin saada näkyville, tarkastukseen on sisällyttävä tämän kasvokuvan tarkastaminen vertaamalla tätä kasvokuvaa sähköisesti asianomaisen kolmannen maan kansalaisen reaaliaikaiseen kasvokuvaan; tämä ei kuitenkaan koske kolmansien maiden kansalaisia, joita koskeva henkilökohtainen tiedosto on jo rekisteröity EES:ään. Tämä tarkastaminen voidaan tehdä vertaamalla henkilön reaaliaikaisia sormenjälkiä sähköiselle tallennusvälineelle (sirulle) tallennettuihin sormenjälkiin, jos tämä on teknisesti ja laillisesti mahdollista;

▼M2

ii) matkustusasiakirjan osalta tarkistetaan, että siihen on tarvittaessa liitetty vaadittu viisumi tai oleskelulupa;

▼M3

iii) niiden henkilöiden tapauksessa, joiden maahantulo tai maahantulon epääminen on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, tarkastetaan henkilöllisyys asetuksen (EU) 2017/2226 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja tarvittaessa tunnistetaan henkilö mainitun asetuksen 23 artiklan 4 kohdan mukaisesti;

▼M3

iii a) niiden henkilöiden tapauksessa, joiden maahantulo tai maahantulon epääminen on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, tarkastetaan, että kolmannen maan kansalainen ei ole oleskellut jäsenvaltioiden alueella sallittua enimmäisaikaa tai ylittänyt sitä, ja niiden kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joilla on yhtä tai kahta maahantuloa varten myönnetty viisumi, tarkastetaan heidän noudattaneen sallittujen maahantulokertojen enimmäismäärää, katsomalla EES:n tietoja asetuksen (EU) 2017/2226 23 artiklan mukaisesti;

▼B

iv) selvitetään asianomaisen kolmannen maan kansalaisen lähtöpaikka ja määränpää sekä suunnitellun oleskelun tarkoitus ja tarkastetaan tarvittaessa näiden tueksi esitetyt asiakirjat;

v) selvitetään, että asianomaisella kolmannen maan kansalaisella on toimeentuloon tarvittavat varat aiotun oleskelun kestoa ja tarkoitusta varten sekä paluumatkaa lähtömaahansa tai kolmanteen maahan, jonne hänen pääsynsä on varma, suuntautuvaa kauttakulkumatkaa varten, tai että hän pystyy hankkimaan tällaiset varat laillisesti;

▼M2

vi) selvitetään, että asianomainen kolmannen maan kansalainen, hänen kulkuneuvonsa ja hänen kuljettamansa tavarat eivät todennäköisesti vaaranna minkään jäsenvaltion yleistä järjestystä, sisäistä turvallisuutta, kansanterveyttä tai kansainvälisiä suhteita. Tämän selvittäminen edellyttää muun muassa suorien hakujen tekemistä Schengenin tietojärjestelmään (SIS) ja muihin asiaankuuluviin unionin tietokantoihin tallennettuihin, henkilöitä ja tarvittaessa esineitä koskeviin tietoihin ja kuulutuksiin sekä tarvittaessa tällaisessa kuulutuksessa toteutettavaksi pyydetyn toimenpiteen suorittamista. Tämä ei rajoita hakujen tekemistä kansallisiin ja Interpolin tietokantoihin.

▼B

b) Jos kolmannen maan kansalaisella on 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu viisumi, perusteelliseen maahantulotarkastukseen kuuluu myös viisuminhaltijan henkilöllisyyden ja viisumin aitouden tarkistaminen tutustumalla VIS-järjestelmässä oleviin tietoihin asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan mukaisesti.

▼M6

bb) Jos kolmannen maan kansalaisella on pitkäaikainen viisumi tai oleskelulupa, perusteelliseen maahantulotarkastukseen kuuluu pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan haltijan henkilöllisyyden ja pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan aitouden ja voimassaolon todentaminen tutustumalla VIS-järjestelmässä oleviin tietoihin asetuksen (EY) N:o 767/2008 22 g artiklan mukaisesti.

Jos pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan haltijan henkilöllisyyden tai pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan aitouden ja voimassaolon todentaminen epäonnistuu tai jos on epäilyjä haltijan henkilöllisyydestä tai pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan tai matkustusasiakirjan aitoudesta, kyseisten toimivaltaisten viranomaisten asianmukaisesti valtuutetun henkilöstön on tarkastettava asiakirjan siru.

▼M6

_____

▼B

g) Perusteelliseen maastalähtötarkastukseen kuuluu:

▼M3

i) kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyyden ja kansalaisuuden sekä rajanylitykseen oikeuttavan matkustusasiakirjan aitouden ja voimassaolon tarkastaminen, myös tekemällä hakuja asiaankuuluviin tietokantoihin, erityisesti

1) Schengenin tietojärjestelmään (SIS),

2) Interpolin varastettujen ja kadonneiden matkustusasiakirjojen tietokantaan (SLTD),

3) kansallisiin tietokantoihin, joissa on tietoa varastetuista, kavalletuista, kadonneista ja mitätöidyistä matkustusasiakirjoista.

Sähköisen tallennusvälineen (sirun) sisältävien passien ja matkustusasiakirjojen osalta on varmistettava sirun tietojen aitous ja eheys, jos voimassa olevia varmenteita on saatavilla.

Jos matkustusasiakirjassa on sähköiselle tallennusvälineelle (sirulle) tallennettu kasvokuva, joka voidaan teknisin keinoin saada näkyville, tarkastukseen on sisällyttävä tämän kasvokuvan tarkastaminen vertaamalla tätä kasvokuvaa sähköisesti kyseisen kolmannen maan kansalaisen reaaliaikaiseen kasvokuvaan; tämä ei kuitenkaan koske kolmansien maiden kansalaisia, joita koskeva henkilökohtainen tiedosto on jo rekisteröity EES:ään. Tämä tarkastaminen voidaan tehdä vertaamalla henkilön reaaliaikaisia sormenjälkiä sähköiselle tallennusvälineelle (sirulle) tallennettuihin sormenjälkiin, jos tämä on teknisesti ja laillisesti mahdollista;

▼M2

ii) sen tarkistaminen muun muassa Schengenin tietojärjestelmään (SIS) ja muihin asiaankuuluviin unionin tietokantoihin tehtävien hakujen perusteella, että kyseisen kolmannen maan kansalaisen ei katsota muodostavan uhkaa minkään jäsenvaltion yleiselle järjestykselle, sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai kansainvälisille suhteille. Tämä ei rajoita hakujen tekemistä kansallisiin ja Interpolin tietokantoihin;

▼M3

iii) niiden henkilöiden tapauksessa, joiden maastalähtö on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, tarkastetaan henkilöllisyys asetuksen (EU) 2017/2226 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja tarvittaessa tunnistetaan henkilö mainitun asetuksen 23 artiklan 4 kohdan mukaisesti;

▼M3

iv) niiden henkilöiden tapauksessa, joiden maastalähtö on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, tarkastetaan, että kolmannen maan kansalainen ei ole ylittänyt jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun enimmäiskestoa, katsomalla EES:n tietoja asetuksen (EU) 2017/2226 23 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

▼B

h) Perusteelliseen maastalähtötarkastukseen voivat g kohdassa tarkoitettujen tarkastusten lisäksi kuulua:

i) sen tarkistaminen, että henkilöllä on voimassa oleva viisumi, jos se vaaditaan asetuksen (EY) N:o 539/2001 nojalla, paitsi jos hänellä on voimassa oleva oleskelulupa. Tällaiseen tarkistamiseen voi kuulua tutustuminen VIS-järjestelmässä oleviin tietoihin asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan mukaisesti;

▼M3

_____

▼M2

_____

▼M3

i) Jotta voidaan tunnistaa henkilöt, jotka mahdollisesti eivät täytä tai eivät enää täytä jäsenvaltioiden alueelle tulon taikka siellä oleskelun tai asumisen edellytyksiä, voidaan tutustua VIS:n tietoihin asetuksen (EY) N:o 767/2008 20 artiklan mukaisesti ja EES:n tietoihin asetuksen (EU) 2017/2226 27 artiklan mukaisesti.

▼M2

i a) Edellä a alakohdan i ja vi alakohdassa sekä g alakohdassa tarkoitetut tietokantojen käyttöön perustuvat tarkastukset voidaan tehdä etukäteen direktiivin 2004/82/EY mukaisesti tai muun unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti vastaanotetuista matkustajatiedoista.

Jos nämä tarkastukset tehdään etukäteen tällaisten matkustajatietojen perusteella, rajanylityspaikalla on tarkastettava etukäteen vastaanotetut tiedot matkustusasiakirjan tietoja vasten. Asianomaisen henkilön henkilöllisyys ja kansalaisuus sekä rajanylitykseen oikeuttavan matkustusasiakirjan aitous ja voimassaolo on myös tarkastettava.

i b) Kun matkustusasiakirjan aitoudesta tai kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyydestä on epäilyksiä, on tarkastettava mahdollisuuksien mukaan vähintään yksi matkustusasiakirjoihin liitetty biometrinen tunniste.

▼B

4. Perusteelliset tarkastukset on kolmannen maan kansalaisen pyynnöstä suoritettava yleisöltä suljetulla alueella, jos sellainen on käytettävissä.

▼M5

4 a. Jos maahantulon tai maastalähdön yhteydessä tehtävässä haussa asiaankuuluviin tietokantoihin, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/817 ([1]) 25 artiklan 1 kohdassa ja 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistin, tuottaa keltaisen linkin tai tunnistaa punaisen linkin, rajavartijan on tehtävä hakuja kyseisen asetuksen 17 artiklan 1 kohdassa perustetusta yhteisestä henkilöllisyystietovarannosta ja/tai SIS-järjestelmästä arvioidakseen linkitetyissä henkilöllisyystiedoissa tai matkustusasiakirjan tiedoissa olevia eroja. Rajavartijan on suoritettava lisätodentamisia, jotta voidaan tehdä päätös linkin tilasta ja väristä.

Asetuksen (EU) 2019/817 69 artiklan 1 kohdan mukaisesti tätä kohtaa sovelletaan vasta kyseisen asetuksen 72 artiklan 4 kohdan mukaisen rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistimen käyttöönotosta alkaen.

▼B

5. Toisen alakohdan soveltamista rajoittamatta kolmansien maiden kansalaisille, joille suoritetaan perusteellinen lisätarkastus toisella linjalla, on annettava tieto tarkastuksen tarkoituksesta ja tarkastusmenettelystä kirjallisesti kielellä, jota he ymmärtävät tai jota heidän voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän, tai muulla tehokkaalla tavalla.

Näiden tietojen on oltava saatavilla Euroopan unionin kaikilla virallisilla kielillä ja asianomaisen jäsenvaltion rajavaltion tai -valtioiden kielellä tai kielillä, ja niissä on ilmoitettava, että kolmannen maan kansalainen voi pyytää perusteellisen tarkastuksen toisella linjalla suorittaneiden rajavartijoiden nimet tai henkilöstönumerot, rajanylityspaikan nimen ja rajanylityksen ajankohdan.

6. Unionin lainsäädännön mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvat henkilöt on tarkastettava direktiivin 2004/38/EY mukaisesti.

7. Tallennettavia tietoja koskevista yksityiskohtaisista säännöistä säädetään liitteessä II.

8. Jäsenvaltiot voivat myös säätää poikkeuksista tässä artiklassa säädettyihin sääntöihin, siltä osin kuin sovelletaan 5 artiklan 2 kohdan a tai b alakohtaa.

▼M3

9. Kolmannen maan kansalaisille on ilmoitettava sallitun oleskelun päivien enimmäismäärä, jossa on otettava huomioon maahantulojen määrä ja viisumissa sallittu oleskelun kesto. Tiedon antaa joko rajavartija rajatarkastusten tekohetkellä tai se annetaan rajanylityspaikalle asennetulla laitteella, jonka avulla kolmannen maan kansalainen voi käyttää asetuksen (EU) 2017/2226 13 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua verkkopalvelua.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/817, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, kehyksen vahvistamisesta ulkorajoja ja viisumipolitiikkaa koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 ja (EU) 2018/1861 sekä neuvoston päätösten 2004/512/EY ja 2008/633/YOS muuttamisesta (EUVL L 135, 22.5.2019, s. 27).

▼M3

8 a artikla

Itsepalvelujärjestelmien käyttö tietojen esirekisteröimiseksi EES:ään

1. Henkilöt, joiden tekemä rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään 6 a artiklan mukaisesti, voivat käyttää itsepalvelujärjestelmiä tämän artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tietojen esirekisteröimiseksi EES:ään, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) matkustusasiakirjassa on sähköinen tallennusväline (siru), ja sirun tietojen aitous ja eheys on varmistettu käyttäen voimassa olevaa varmenneketjua alusta loppuun;

b) matkustusasiakirjassa on sähköiselle tallennusvälineelle (sirulle) tallennettu kasvokuva, joka voidaan teknisin keinoin saada näkyville itsepalvelujärjestelmällä matkustusasiakirjan haltijan henkilöllisyyden tarkastamiseksi vertaamalla sähköiselle tallennusvälineelle (sirulle) tallennettua kasvokuvaa reaaliaikaiseen kasvokuvaan; tämä tarkastaminen voidaan tehdä vertaamalla henkilön reaaliaikaisia sormenjälkiä matkustusasiakirjan sähköiselle tallennusvälineelle (sirulle) tallennettuihin sormenjälkiin, jos tämä on teknisesti ja laillisesti mahdollista.

2. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti itsepalvelujärjestelmän on tarkistettava, onko henkilöstä aikaisempi kirjaus EES:ssä, sekä kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyys asetuksen (EU) 2017/2226 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

3. Asetuksen (EU) 2017/2226 23 artiklan 4 kohdan mukaisesti itsepalvelujärjestelmän on tehtävä tunnistus mainitun asetuksen 27 artiklan mukaisesti.

Lisäksi sovelletaan asetuksen (EU) 2017/2226 23 artiklan 4 kohdan mukaisesti seuraavia säännöksiä, jos tehdään tunnistus EES:ssä:

a) kun on kyse kolmansien maiden kansalaisista, joilta vaaditaan viisumi ulkorajojen ylittämiseksi, ja jos asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella VIS:stä tehty haku osoittaa, että henkilö on kirjattu VIS:ään, sormenjäljet on tarkistettava VIS:stä asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti. Jos henkilön tietojen tarkistaminen tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti epäonnistui, VIS:n tietoja on katsottava tunnistamista varten asetuksen (EY) N:o 767/2008 20 artiklan mukaisesti;

b) kun on kyse kolmansien maiden kansalaisista, joilta ei vaadita viisumia ulkorajojen ylittämiseksi ja joiden tietoja ei löydy EES:stä asetuksen (EU) 2017/2226 27 artiklan mukaisesti suoritetun tunnistamisen yhteydessä, VIS:n tietoja on katsottava asetuksen (EY) N:o 767/2008 19 a artiklan mukaisesti.

▼M3

4. Jos tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua henkilöä koskevia tietoja ei ole kirjattu EES:ään 2 ja 3 kohdan mukaisesti

a) kolmansien maiden kansalaisten, joilta vaaditaan viisumi ulkorajojen ylittämiseksi, on esirekisteröitävä itsepalvelujärjestelmällä EES:ään asetuksen (EU) 2017/2226 16 artiklan 1 kohdassa ja 16 artiklan 2 kohdan c–f alakohdassa luetellut tiedot ja tarpeen mukaan mainitun asetuksen 16 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut tiedot, ja kolmansien maiden kansalaisten, joilta ei vaadita viisumia ulkorajojen ylittämiseksi, on esirekisteröitävä itsepalvelujärjestelmällä EES:ään mainitun asetuksen 17 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa sekä 16 artiklan 2 kohdan c alakohdassa luetellut tiedot ja tarpeen mukaan mainitun asetuksen 17 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetut tiedot;

b) sen jälkeen henkilö on ohjattava rajavartijan luokse, jonka on

   i) esirekisteröitävä kyseiset tiedot siinä tapauksessa, että kaikkia vaadittavia tietoja ei voitu kerätä itsepalvelujärjestelmällä;

   ii) tarkistettava

      — että itsepalvelujärjestelmässä käytetty matkustusasiakirja vastaa rajavartijan edessä olevan henkilön hallussa olevaa asiakirjaa;

      — että kyseisen henkilön reaaliaikainen kasvokuva vastaa itsepalvelujärjestelmällä tallennettua kasvokuvaa; ja

      — niiden henkilöiden tapauksessa, joilla ei ole asetuksen (EY) N:o 539/2001 mukaisesti vaadittua viisumia, että kyseisen henkilön reaaliaikaiset sormenjäljet vastaavat itsepalvelujärjestelmällä tallennettuja sormenjälkiä;

   iii) jos päätös maahantulon sallimisesta tai epäämisestä on tehty, vahvistettava tämän kohdan a alakohdassa tarkoitetut tiedot ja tallennettava EES:ään asetuksen (EU) 2017/2226 16 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa ja 18 artiklan 6 kohdan a–d alakohdassa tarkoitetut tiedot.

5. Jos 2 ja 3 kohdan mukaisista toimista ilmenee, että 1 kohdassa tarkoitetun henkilön tietoja on kirjattu EES:ään, itsepalvelujärjestelmällä on arvioitava, onko 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja tietoja tarpeen päivittää.

6. Jos 5 kohdassa tarkoitetussa arvioinnissa ilmenee, että 1 kohdassa tarkoitetusta henkilöstä on EES:ään kirjattuna henkilökohtainen tiedosto, mutta hänen tietojaan on tarpeen päivittää:

a) henkilön on päivitettävä tiedot EES:ään esirekisteröimällä ne itsepalvelujärjestelmällä;

▼M3

b) henkilö on ohjattava rajavartijan luokse, jonka on tarkistettava tämän kohdan a alakohdan mukaisen päivityksen oikeellisuus sekä siinä tapauksessa, että on tehty päätös maahantulon sallimisesta tai epäämisestä, päivitettävä henkilökohtainen tiedosto asetuksen (EU) 2017/2226 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

7. Itsepalvelujärjestelmiä on käytettävä rajavartijan valvonnassa, jonka tehtävänä on valvoa, ettei itsepalvelujärjestelmää käytetä asiattomasti, vilpillisesti tai poikkeavasti.

8 b artikla

Itsepalvelujärjestelmien ja automaattiporttien käyttäminen rajanylitykseen, kun rajan ylittävien henkilöiden tekemä rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään

1. Henkilöiden, joiden tekemä rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään 6 a artiklan mukaisesti, voidaan antaa käyttää itsepalvelujärjestelmiä rajatarkastustensa suorittamiseen, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) matkustusasiakirja sisältää sähköisen tallennusvälineen (sirun), ja sirun tietojen aitous ja eheys on varmistettu käyttäen voimassa olevaa varmenneketjua alusta loppuun;

b) matkustusasiakirja sisältää sähköiselle tallennusvälineelle (sirulle) tallennetun kasvokuvan, joka voidaan teknisin keinoin saada näkyville itsepalvelujärjestelmällä matkustusasiakirjan haltijan henkilöllisyyden tarkastamiseksi vertaamalla kyseistä kasvokuvaa reaaliaikaiseen kasvokuvaan; ja

c) henkilö on jo rekisteröity tai esirekisteröity EES:ään.

2. Jos tämän artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät, 8 artiklan 2 kohdan ja 8 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdassa säädetyt maahantulon rajatarkastukset ja 8 artiklan 2 kohdassa ja 8 artiklan 3 kohdan g ja h alakohdassa säädetyt maastalähdön rajatarkastukset voidaan suorittaa itsepalvelujärjestelmällä. Jos maastalähdön rajatarkastukset suoritetaan automaattisella rajatarkastusjärjestelmällä, niihin on sisällyttävä 8 artiklan 3 kohdan h alakohdassa säädetyt tarkastukset.

Jos henkilölle myönnetään pääsy jäsenvaltion 8 d artiklan nojalla perustamaan kansalliseen helpottamisohjelmaan, maahantulon yhteydessä itsepalvelujärjestelmällä suoritetuissa rajatarkastuksissa voidaan jättää tutkimatta 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan iv ja v alakohdassa tarkoitetut seikat, kun kyseinen henkilö ylittää kyseisen jäsenvaltion ulkorajat tai sellaisen jäsenvaltion ulkorajat, joka on tehnyt 8 d artiklan 9 kohdassa tarkoitetun sopimuksen pääsyn myöntäneen jäsenvaltion kanssa.

3. Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä itsepalvelujärjestelmällä suoritettujen rajatarkastusten tulosten on oltava rajavartijan käytettävissä. Kyseisen rajavartijan on seurattava rajatarkastusten tuloksia ja sallittava nämä tulokset huomioon ottaen maahantulo tai maastalähtö taikka ohjattava henkilö rajavartijan luokse jatkotarkastuksia varten.

▼M3

4. Kyseinen henkilö on 3 kohdan mukaisesti ohjattava rajavartijan luokse missä tahansa seuraavista tapauksista:

a) jos yksi tai useampi 1 kohdassa luetelluista edellytyksistä ei täyty;

b) jos 2 kohdan mukaisissa maahantulo- ja maastalähtötarkastuksissa paljastuu, että yksi tai useampi maahantulon tai maastalähdön edellytyksistä ei täyty;

c) jos 2 kohdan mukaisten maahantulo- ja maastalähtötarkastusten tulosten perusteella kyseisen henkilön henkilöllisyys asetetaan kyseenalaiseksi tai paljastuu, että henkilön katsotaan olevan uhka sisäiselle turvallisuudelle, yleiselle järjestykselle tai minkä tahansa jäsenvaltion kansainvälisille suhteille tai kansanterveydelle;

d) jos esiintyy epäilyksiä;

e) jos automaattiportteja ei ole saatavilla.

5. Edellä 4 kohdassa tarkoitettujen tilanteiden lisäksi rajanylitystä valvova rajavartija voi myös muista syistä päättää ohjata itsepalvelujärjestelmää käyttävän henkilön rajavartijan luokse.

6. Henkilöiden, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään 6 a artiklan 1 kohdan mukaisesti ja jotka käyttävät itsepalvelujärjestelmää rajatarkastustensa suorittamiseen, voidaan antaa käyttää automaattiporttia. Automaattiporttia käytettäessä maahantulo-/maastalähtötietueeseen tehtävät vastaavat kirjaukset ja tuon tietueen linkitys vastaavaan henkilökohtaiseen tiedostoon asetuksen (EU) 2017/2226 14 artiklan mukaisesti on tehtävä silloin, kun rajanylitys tapahtuu automaattiportin kautta. Jos automaattiportti ja itsepalvelujärjestelmä ovat fyysisesti erillään, käyttäjän henkilöllisyys on tarkastettava automaattiportilla siten, että voidaan varmistaa automaattiporttia käyttävän henkilön olevan sama kuin itsepalvelujärjestelmää käyttänyt henkilö. Tarkastaminen on suoritettava käyttämällä vähintään yhtä biometristä tunnistetta.

7. Jos tämän artiklan 1 kohdan a tai b alakohdassa tai kummassakin luetellut edellytykset eivät täyty, osa 8 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaisista maahantulon rajatarkastuksista ja 8 artiklan 3 kohdan g ja h alakohdan mukaisista maastalähdön rajatarkastuksista voidaan suorittaa itsepalvelujärjestelmällä. Rajavartija saa tehdä ainoastaan ne 8 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan sekä 8 artiklan 3 kohdan g ja h alakohdan mukaiset tarkastukset, joita ei ole voitu suorittaa itsepalvelujärjestelmää käyttämällä. Lisäksi rajavartijan on tarkistettava, että itsepalvelujärjestelmässä käytetty matkustusasiakirja vastaa kyseisen rajavartijan edessä olevan henkilön hallussa olevaa asiakirjaa.

8. Itsepalvelujärjestelmiä ja automaattiportteja on käytettävä rajavartijan valvonnassa, jonka tehtävänä on valvoa, ettei itsepalvelujärjestelmää, automaattiporttia tai molempia käytetä asiattomasti, vilpillisesti tai poikkeavasti.

▼M3

9. Tämä artikla ei rajoita jäsenvaltioiden mahdollisuutta sallia itsepalvelujärjestelmien, automaattiporttien tai molempien käyttö unionin kansalaisten, Euroopan talousalueen Euroopan vapaakauppaliittoon kuuluvien valtioiden kansalaisten ja Sveitsin kansalaisten tekemissä rajanylityksissä sekä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten tekemissä rajanylityksissä, joiden tekemää rajanylitystä ei tarvitse rekisteröidä EES:ään.

8 c artikla

Automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä koskevat vaatimukset

Automaattiset rajatarkastusjärjestelmät on siinä määrin kuin se on mahdollista suunniteltava siten, että kuka tahansa henkilö voi käyttää niitä, lukuun ottamatta alle 12-vuotiaita lapsia. Niiden suunnittelussa on myös varmistettava, että ihmisarvoa kunnioitetaan täysimääräisesti, erityisesti tapauksissa, joihin liittyy haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä. Jäsenvaltioiden, jotka päättävät käyttää automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä, on varmistettava, että paikalla on riittävästi henkilöstöä avustamassa tällaisten järjestelmien käytössä.

8 d artikla

Kansalliset helpottamisohjelmat

1. Kukin jäsenvaltio voi perustaa vapaaehtoisen ohjelman, jäljempänä ”kansallinen helpottamisohjelma”, jolla se mahdollistaa, että kolmansien maiden kansalaisiin tai tietyn kolmannen maan kansalaisiin, jotka eivät kuulu unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin, voidaan soveltaa 2 kohdan mukaisia helpotuksia jäsenvaltion ulkorajan ylityksessä.

2. Poiketen siitä, mitä 8 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädetään, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kansalliseen helpottamisohjelmaan hyväksyttyjen kolmansien maiden kansalaisten perusteellisen maahantulotarkastuksen ei tarvitse sisältää 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan iv ja v alakohdassa tarkoitettujen seikkojen tutkimista kyseisten kolmansien maiden kansalaisten ylittäessä jäsenvaltion ulkorajan.

3. Jäsenvaltion on ennakkotutkittava kansalliseen helpottamisohjelmaan hakevat, kolmansien maiden kansalaiset, jotta voidaan erityisesti tarkistaa, että 4 kohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät.

Tällaisiin kolmansien maiden kansalaisiin kohdistuvan ennakkotutkinnan tekijän on oltava rajavartija, asetuksen (EY) N:o 767/2008 4 artiklan 3 kohdassa määritelty viisumiviranomainen tai asetuksen (EU) 2017/2226 3 artiklan 1 kohdan 4 alakohdassa määritelty maahanmuuttoviranomainen.

4. Edellä 3 alakohdassa tarkoitetut viranomaiset myöntävät henkilölle pääsyn kansalliseen helpottamisohjelmaan vain, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) hakija täyttää 6 artiklan 1 kohdassa säädetyt maahantulon edellytykset;

b) hakijan matkustusasiakirja ja tarvittaessa viisumi, pitkäaikainen viisumi tai oleskelulupa on voimassa eikä ole väärä, väärennetty tai muunnettu;

▼M3

c) hakija todistaa tarpeensa tai perustelee aikomuksensa matkustaa usein tai säännöllisesti;

d) hakija osoittaa rehellisyytensä ja luotettavuutensa osoittaen tarvittaessa erityisesti, että aikaisempia viisumeita tai alueellisen voimassaolon suhteen rajoitettuja viisumeita on käytetty lainmukaisesti, ja todistaa taloudellisen tilanteensa lähtömaassa sekä vilpittömän aikomuksensa poistua jäsenvaltioiden alueelta ennen sallitun oleskeluajan päättymistä. Asetuksen (EU) 2017/2226 25 artiklan mukaisesti tämän artiklan 3 alakohdassa tarkoitetuilla viranomaisilla on oltava mahdollisuus käyttää EES:ää varmistaakseen, että hakija ei ole aikaisemmin ylittänyt jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun enimmäiskestoa;

e) hakija esittää tiedot suunniteltujen oleskelujen tarkoituksesta ja edellytyksistä;

f) hakijalla on riittävä toimeentulo sekä aiottujen oleskelujen ajaksi että lähtö- tai asuinmaahan palaamiseksi tai hakijalla on mahdollisuus hankkia tällainen toimeentulo laillisesti;

g) SIS:in tietoihin on tutustuttu.

5. Kansalliseen helpottamisohjelmaan hyväksytään ensimmäisen kerran enintään vuodeksi. Ohjelmaan osallistumista voidaan jatkaa enintään viidellä vuodella tai matkustusasiakirjan tai mahdollisesti myönnetyn monikertaviisumin, pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan voimassaoloajan päättymiseen saakka, sen mukaan, kumpi näistä ajoista on lyhyempi.

Jos osallistumista kansalliseen helpottamisohjelmaan jatketaan, jäsenvaltion on arvioitava vuosittain uudelleen kunkin kansalliseen helpottamisohjelmaan hyväksytyn kolmannen maan kansalaisen tilanne sen varmistamiseksi, että kyseinen kolmannen maan kansalainen täyttää päivitettyjen tietojen perusteella edelleen 4 kohdassa säädetyt edellytykset. Tämä uudelleenarviointi voidaan tehdä rajatarkastuksia suoritettaessa.

6. Edellä 8 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaisten perusteellisten maahantulotarkastusten ja 8 artiklan 3 kohdan g alakohdan mukaisten perusteellisten maastalähtötarkastusten yhteydessä on myös tarkistettava, että kolmannen maan kansalaisella on voimassa oleva pääsy kansalliseen helpottamisohjelmaan.

Rajavartijat voivat suorittaa sellaisen kolmannen maan kansalaisen, joka on kansallisessa helpottamisohjelmassa, 8 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaisen maahantulon tarkastuksen ja 8 artiklan 3 kohdan g alakohdan mukaisen maastalähdön tarkastuksen vertaamatta biometrisiä tietoja sähköisesti mutta vertaamalla sen sijaan sähköiseltä tallennusvälineeltä (sirulta) otettua kasvokuvaa ja kolmannen maan kansalaisen EES:ssä olevaa henkilökohtaisen tiedoston kuvaa kyseisen kolmannen maan kansalaisen kasvoihin. Perinpohjainen tarkastaminen tehdään satunnaisesti ja riskianalyysin pohjalta.

7. Edellä 3 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten on viipymättä peruutettava kolmannen maan kansalaisen osallistuminen kansalliseen helpottamisohjelmaan, jos käy ilmi, että kyseiseen ohjelmaan hyväksymisen edellytykset eivät täyttyneet tai eivät enää täyty.

▼M3

8. Tarkistettaessa 3 kohdan mukaisesti, että hakija täyttää 4 kohdassa säädetyt edellytykset, erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että arvioidaan, aiheutuuko hakijasta laittoman maahanmuuton riski tai vaaraa minkään jäsenvaltioiden turvallisuudelle ja aikooko hakija poistua jäsenvaltioiden alueelta sallitun oleskeluajan aikana.

Toimeentuloon tarvittavat varat arvioidaan suunnitellun oleskelun tai suunniteltujen oleskelujen keston ja tarkoituksen mukaan jäsenvaltioiden 39 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti asettamien ohjeellisten määrien perusteella soveltamalla asianomaisten jäsenvaltioiden edullista majoitusta ja ruokailua vastaavia keskihintoja. Ylläpitositoumusta, yksityistä majoitusta tai kumpaakin koskeva selvitys voi myös olla osoituksena riittävästä toimeentulosta.

Hakemuksen tarkastelun on perustuttava erityisesti esitettyjen asiakirjojen aitouteen ja luotettavuuteen sekä hakijan antamien ilmoitusten totuudenmukaisuuteen ja luotettavuuteen. Jos hakemuksen tarkastelusta vastaavalla jäsenvaltiolla on vähänkään hakijaan, hänen ilmoituksiinsa tai hakemuksen liitteisiin liittyviä epäilyksiä, se voi kuulla muita jäsenvaltioita ennen kuin hakemuksesta tehdään päätös.

9. Vähintään kaksi jäsenvaltiota, jotka ovat perustaneet omat kansalliset helpottamisohjelmansa tämän artiklan mukaisesti, voivat tehdä keskenään sopimuksen, jolla varmistetaan, että niiden kansallisiin helpottamisohjelmiin osallistumaan oikeutetut voivat päästä osallisiksi toisen kansallisen helpottamisohjelman mukaisista helpotuksista. Jäljennös tällaisesta sopimuksesta on toimitettava komissiolle kuukauden kuluessa sopimuksen tekemisestä.

10. Jäsenvaltioiden on kansallisia helpottamisohjelmia perustaessaan varmistettava, että niiden järjestelmä, jolla ohjelmaa käytetään, on asetuksen (EU) 2017/2226 43 artiklassa säädettyjen tietoturvavaatimuksien mukainen. Jäsenvaltioiden on tehtävä asianmukainen tietoturvariskien arviointi ja selvitettävä prosessin kaikkien vaiheiden turvallisuutta koskevat vastuut.

11. Komissio toimittaa tämän artiklan kolmannen soveltamisvuoden loppuun mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle arvion sen täytäntöönpanosta. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi tämän arvion perusteella kehottaa komissiota ehdottamaan unionin ohjelman perustamista usein matkustaville ja ennakkotutkinnan läpäisseille kolmansien maiden kansalaisille.

▼B

9 artikla

Rajatarkastusten lieventäminen

1. Ulkorajoilla suoritettavia rajatarkastuksia voidaan lieventää poikkeuksellisten ja odottamattomien olosuhteiden vuoksi. Poikkeuksellisten ja odottamattomien olosuhteiden katsotaan vallitsevan silloin, kun odotusaika rajanylityspaikalla muodostuu odottamattomista tapahtumista johtuvien liikennemäärien vuoksi kohtuuttomaksi, vaikka kaikki saatavilla olevat henkilöstö-, välineistö- ja järjestelyresurssit on otettu käyttöön.

▼B

2. Jos rajatarkastuksia lievennetään 1 kohdan mukaisesti, maahantuloliikenteeseen kohdistuvat rajatarkastukset ovat periaatteessa ensisijaisia maastalähtöliikenteeseen kohdistuviin rajatarkastuksiin nähden.

Päätöksen rajatarkastusten lieventämisestä tekee rajanylityspaikan johtava rajavartija.

Rajatarkastusten lieventäminen saa olla vain tilapäistä, se on mukautettava perusteena oleviin olosuhteisiin ja se on otettava käyttöön asteittain.

▼M3

3. Silloinkin kun tarkastuksia lievennetään, rajavartijan on tallennettava tiedot EES:ään 6 a artiklan mukaisesti. Jos tietoja ei voida tallentaa sähköisesti, ne on tallennettava manuaalisesti.

3 a. Jos tietojen tallentaminen EES:n keskusjärjestelmään on teknisesti mahdotonta tai jos EES:n keskusjärjestelmässä on toimintahäiriö, sovelletaan kaikkia seuraavia säännöksiä:

i) poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 6 a artiklassa säädetään, asetuksen (EU) 2017/2226 16–20 artiklassa tarkoitetut tiedot on tallennettava väliaikaisesti mainitun asetuksen 7 artiklassa määriteltyyn yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan. Jos tämä ei ole mahdollista, tiedot on tallennettava väliaikaisesti paikallisesti sähköisessä muodossa. Kummassakin tapauksessa tiedot on tallennettava EES:n keskusjärjestelmään heti, kun tekninen ongelma tai vika on korjattu. Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet ja otettava käyttöön tarvittava infrastruktuuri, välineet ja resurssit sen varmistamiseksi, että tällainen väliaikainen paikallinen tallennus voidaan tehdä milloin tahansa ja missä tahansa niiden rajanylityspaikassa.

Poikkeustilanteessa, jossa on teknisesti mahdotonta tallentaa tietoja EES:n keskusjärjestelmään ja yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan, ja on teknisesti mahdotonta tallentaa tietoja väliaikaisesti paikallisesti sähköisessä muodossa, rajavartijan on tallennettava manuaalisesti asetuksen (EU) 2017/2226 16–20 artiklassa tarkoitetut maahantulo- /maastalähtötiedot, biometrisiä tietoja lukuun ottamatta, ja merkittävä kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirjaan maahantulo- tai maastalähtöleima, sanotun kuitenkaan rajoittamatta velvollisuutta suorittaa rajatarkastuksia tämän asetuksen nojalla. Tiedot on tallennettava EES:n keskusjärjestelmään heti kun se on teknisesti mahdollista.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle asetuksen EU 2017/2226 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti tämän kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetussa poikkeustilanteessa tapahtuvasta matkustusasiakirjojen leimaamisesta;

ii) poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan iii alakohdassa ja g alakohdan iv alakohdassa säädetään, kun on kyse kolmansien maiden kansalaisista, joilla on 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu viisumi, viisuminhaltijan henkilöllisyys on tarkistettava suoraan VIS:stä asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan mukaisesti, jos se on teknisesti mahdollista.

▼B

4. Kunkin jäsenvaltion on toimitettava Euroopan parlamentille ja komissiolle kerran vuodessa selvitys tämän artiklan soveltamisesta.

▼B

10 artikla

Erilliset kulkuväylät ja opasteet

1. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön erilliset kulkuväylät erityisesti ilmarajojensa ylityspaikoilla henkilöiden tarkastamiseksi 8 artiklan mukaisesti. Nämä väylät on erotettava toisistaan opasteilla, joissa on liitteessä III esitetyt merkinnät.

Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön erilliset kulkuväylät meri- ja maarajojensa ylityspaikoilla sekä niiden jäsenvaltioiden välisillä rajoilla, jotka eivät sovella 22 artiklaa yhteisillä rajoillaan. Jos jäsenvaltiot ottavat käyttöön erilliset väylät kyseisillä rajoilla, on käytettävä liitteessä III esitetyillä merkinnöillä varustettuja opasteita.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että väylät on merkitty selkeästi, mukaan luettuina tapaukset, jolloin erillisten väylien käyttöä koskevien sääntöjen soveltamisesta luovutaan 4 kohdan mukaisesti, jotta varmistetaan mahdollisimman sujuva henkilöiden kulku rajan yli.

2. Unionin lainsäädännön mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvilla henkilöillä on oikeus käyttää kulkuväyliä, jotka on merkitty liitteessä III olevan A osan opasteella (”EU, ETA, CH”). He voivat käyttää myös liitteessä III olevan B1 osan opasteella (”viisumia ei vaadita”) tai B2 osan opasteella (”kaikki passit”) merkittyjä väyliä.

Kolmannen maan kansalaisilla, jotka eivät jäsenvaltioiden ulkorajoja ylittäessään neuvoston asetuksen (EY) N:o 539/2001 mukaisesti tarvitse viisumia, sekä kolmannen maan kansalaisilla, joilla on voimassaoleva oleskelulupa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettu viisumi, on oikeus käyttää tämän asetuksen liitteessä III olevan B1 osan opasteella (”viisumia ei vaadita”) merkittyjä kulkuväyliä. He voivat käyttää myös tämän asetuksen liitteessä III olevan B2 osan opasteella (”kaikki passit”) merkittyjä väyliä.

Kaikkien muiden henkilöiden on käytettävä liitteessä III olevan B2 osan (”kaikki passit”) opasteella merkittyjä väyliä.

Edellä ensimmäisessä, toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitetut opasteiden merkinnät voidaan tehdä sellaiselle yhdellä tai useammalla kielellä, jonka kunkin jäsenvaltion katsoo asianmukaiseksi.

Erillisten väylien merkitseminen liitteessä III olevan B1 osan opasteella (”viisumia ei vaadita”) ei ole pakollista. Jäsenvaltiot päättävät itse käytännön tarpeiden perusteella, merkitäänkö väyliä ja millä rajanylityspaikoilla ne merkitään.

3. Jäsenvaltiot voivat meri- ja maarajojen ylityspaikoilla erottaa toisistaan kevyen ja raskaan ajoneuvoliikenteen ja linja-autot erillisille väylille käyttäen liitteessä III olevan C osan opasteita.

Jäsenvaltiot voivat tarvittaessa käyttää näissä opasteissa erilaisia merkintöjä paikallisten olosuhteiden mukaisesti.

▼M3

3 a. Jos jäsenvaltiot päättävät käyttää automaattiportteja, itsepalvelujärjestelmiä tai automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä, niiden on käytettävä liitteessä III olevan D osan opasteita vastaavien kulkuväylien merkitsemiseen.

3 b. Jos jäsenvaltiot päättävät perustaa kansallisen helpottamisohjelman 8 d artiklan mukaisesti, ne voivat päättää käyttää erityisiä kulkuväyliä tällaisessa kansallisessa ohjelmassa olevia kolmansien maiden kansalaisia varten. Niiden on käytettävä liitteessä III olevan E osan opasteita vastaavien kulkuväylien merkitsemiseen.

▼B

4. Jos liikennemäärät jollakin rajanylityspaikalla ovat tilapäisesti epätasapainossa, toimivaltaiset viranomaiset voivat luopua erillisten väylien käyttöä koskevien sääntöjen soveltamisesta, kunnes tasapaino palautuu.

▼M3

11 artikla

Matkustusasiakirjojen leimaaminen

1. Jos kansallisessa lainsäädännössä nimenomaisesti niin säädetään, jäsenvaltio voi leimata maahantulon ja maastalähdön yhteydessä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjan, joilla on kyseisen jäsenvaltion myöntämä oleskelulupa tai pitkäaikainen viisumi.

2. Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä on leimattava sellaisen kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirja, jolla on asetuksen (EY) 693/2003 mukaisesti myönnetty rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottava asiakirja. Lisäksi maahantulon ja maastalähdön yhteydessä on leimattava sellaisen kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirja, jolla on asetuksen (EY) N:o 693/2003 mukaisesti myönnetty, voimassa oleva kauttakulkua helpottava asiakirja ja jonka kauttakulku tapahtuu rautateitse eikä hän poistu junasta jäsenvaltion alueella.

3. Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä on leimattava sellaisten kolmannen maan kansalaisten matkustusasiakirjat, jotka kansallisen lyhytaikaisen yhtä tai kahta maahantuloa varten myönnetyn viisumin perusteella tulevat sellaisen jäsenvaltion alueelle, joka ei vielä sovella Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, mutta käyttää EES:ää, tai lähtevät tällaisen jäsenvaltion alueelta.

4. Leimaamista koskevat käytännön menettelytavat esitetään liitteessä IV.

12 artikla

Olettamus lyhytaikaisen oleskelun kestoa koskevien vaatimusten täyttämisestä

1. Jos jonkin jäsenvaltion alueella olevalla kolmannen maan kansalaiselle ei ole luotu henkilökohtaista tiedostoa EES:ssä tai kyseisen kolmannen maan kansalaisen maahantulo-/maastalähtötietue ei sisällä maastalähtöpäivää sallitun oleskeluajan päättymispäivän jälkeen, toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat olettaa, että kyseinen kolmannen maan kansalainen ei täytä tai ei enää täytä jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun kestoa koskevia edellytyksiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 12 a artiklan soveltamista.

▼M3

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua olettamusta ei sovelleta kolmannen maan kansalaiseen, joka voi esittää millä tahansa tavalla uskottavan todisteen siitä, että hän kuuluu unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin tai että hänellä on oleskelulupa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettu viisumi. Tarvittaessa sovelletaan asetuksen (EU) 2017/2226 35 artiklaa.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu olettamus voidaan kumota, jos kolmannen maan kansalainen esittää millä tahansa tavalla uskottavan todisteen, kuten matkalipun taikka todisteen oleskelustaan jäsenvaltioiden alueen ulkopuolella tai aikaisemman oleskelulupansa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitetun viisuminsa päättymispäivää koskevan todisteen, joka osoittaa, että hän on noudattanut lyhytaikaisen oleskelun kestoa koskevia ehtoja.

Jos olettamus kumotaan, toimivaltaisten viranomaisten on asetuksen (EU) 2017/2226 20 artiklan mukaisesti tarvittaessa luotava henkilökohtainen tiedosto EES:ään tai kirjattava EES:ään päivä, jolloin kolmannen maan kansalainen ylitti jonkin jäsenvaltion ulkorajan tai sellaisen jäsenvaltion sisärajan, joka ei vielä sovella Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, mutta käyttää EES:ää, sekä paikka, jossa tämä tapahtui.

4. Jos 1 kohdassa tarkoitettua olettamusta ei kumota, jäsenvaltioiden alueella oleva kolmannen maan kansalainen voidaan palauttaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/115/EY ([1]) mukaisesti.

Unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvat kolmansien maiden kansalaiset voidaan palauttaa ainoastaan direktiivin 2004/38/EY nojalla.

12 a artikla

Siirtymäaika ja siirtymätoimenpiteet

1. Tarkistaakseen maahantulon ja maastalähdön yhteydessä, että lyhytaikaiseen oleskeluun oikeutetut kolmansien maiden kansalaiset eivät ole ylittäneet sallitun oleskelun enimmäiskestoa, ja tarkistaakseen tarvittaessa maahantulon yhteydessä, että kolmansien maiden kansalaiset eivät ole ylittäneet yhtä tai kahta maahantuloa varten myönnetyssä lyhytaikaisessa viisumissa sallittujen maahantulokertojen määrää, rajavartijoiden on EES:n käyttöönottoa seuraavien 180 päivän ajan otettava huomioon oleskelut jäsenvaltioiden alueella maahantuloa tai maastalähtöä edeltävien 180 päivän aikana tarkistamalla EES:ään kirjattujen maahantulo-/maastalähtötietojen lisäksi matkustusasiakirjoissa olevat leimat.

2. Jos henkilö on saapunut jäsenvaltioiden alueelle ennen EES:n käyttöönottoa ja poistuu sieltä EES:n käyttöönoton jälkeen, maastalähdön yhteydessä EES:ään on luotava henkilökohtainen tiedosto ja maahantulon päivämäärä on tallennettava maahantulo-/maastalähtötietueeseen asetuksen (EU) 2017/2226 16 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tämän kohdan soveltaminen ei rajoitu 1 kohdassa tarkoitettuihin EES:n käyttöönottoa seuraavaan 180 päivän ajanjaksoon. Jos maahantuloleiman päivämäärän ja EES:ään kirjattujen tietojen välillä on ristiriita, maahantuloleiman päivämäärä on ensisijainen.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

▼M7

13 artikla

Rajojen valvonta

1. Rajojen valvonnan pääasiallisena tavoitteena on estää tai havaita luvattomat rajanylitykset, edistää tilannetietoisuutta, torjua rajatylittävää rikollisuutta ja toteuttaa rajan laittomasti ylittäneisiin henkilöihin kohdistuvia toimenpiteitä. Siihen sisältyy myös riskianalyysien tekeminen. Henkilö, joka on ylittänyt rajan laittomasti ja jolla ei ole oikeutta oleskella asianomaisen jäsenvaltion alueella, on otettava kiinni ja häneen on direktiivin 2008/115/EY mukaisia menettelyjä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 ja 4 artiklan soveltamista.

2. Rajojen valvonnan suorittamiseksi rajavartijat käyttävät kaikkia tarvittavia resursseja, mukaan lukien kiinteät tai liikkuvat yksiköt. Rajojen valvonta suoritetaan siten, että pyritään estämään henkilöitä ylittämästä rajaa luvattomasti rajanylityspaikkojen välillä tai kiertämästä rajanylityspaikoilla tehtäviä tarkastuksia, ja se suoritetaan noudattaen kaikilta osin 4 artiklassa säädettyjä velvoitteita.

3. Rajanylityspaikkojen välistä valvontaa suorittavien rajavartijoiden lukumäärä ja menettelyt on mukautettava olemassa oleviin tai ennakoituihin riskeihin ja uhkiin. Siinä on hyödynnettävä tilannekuvia, jotta voidaan paremmin vähentää muuttajien kuolemantapauksia ulkorajoilla tai niiden läheisyydessä. Valvontajaksoja ja muita menetelmiä tai tekniikkoja on muutettava usein ja yllättäen, jotta luvattomat rajanylitykset voidaan estää tai havaita tehokkaasti.

4. Valvonnan toteuttavat kiinteät tai liikkuvat yksiköt, jotka suorittavat tehtävänsä partioimalla tai sijoittumalla ongelmallisiksi tunnettuihin tai katsottuihin paikkoihin. Valvonnan tarkoituksena on estää luvattomat rajanylitykset tai ottaa kiinni henkilöt heidän ylittäessään luvattomasti ulkorajan. Valvonta voidaan toteuttaa myös käyttäen teknisiä keinoja, mukaan lukien sähköiset keinot, kuten kalusto, valvontajärjestelmät ja tarvittaessa kaikentyyppinen kiinteä ja liikkuva infrastruktuuri.

5. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tämän asetuksen 37 artiklan mukaisesti rajojen valvontaa koskevista lisätoimenpiteistä, jotka koskevat muun muassa rajojen valvonnassa sovellettavien yhteisten vähimmäisvaatimusten kehittämistä. Näissä yhteisissä vähimmäisvaatimuksissa on otettava huomioon rajojen tyyppi (eli maa-, meri- tai ilmarajat), kullekin ulkorajaosuudelle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1896 ([1]) 34 artiklan mukaisesti määritetty vaikutustaso ja muut asiaankuuluvat tekijät, kuten maantieteelliset erityispiirteet.

▼B

14 artikla

Pääsyn epääminen

1. Pääsy jäsenvaltioiden alueelle on evättävä kolmannen maan kansalaiselta, joka ei täytä kaikkia 6 artiklan 1 kohdassa säädettyjä maahantuloedellytyksiä ja joka ei kuulu 6 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuihin

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1896, annettu 13 päivänä marraskuuta 2019, eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta (EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1).

▼B

henkilöryhmiin. Tämä ei kuitenkaan rajoita turvapaikkaoikeutta koskevien erityismääräysten soveltamista eikä kansainvälistä suojelua tai viisumien myöntämistä pitkäaikaista oleskelua varten.

2. Pääsy voidaan evätä vain perustellulla päätöksellä, jossa ilmoitetaan epäämisen täsmälliset syyt. Päätöksen tekee kansallisen lainsäädännön mukaan toimivaltainen viranomainen. Se tulee voimaan välittömästi.

Perusteltu päätös, jossa ilmoitetaan epäämisen täsmälliset syyt, annetaan liitteessä V olevassa B osassa olevalla vakiomuotoisella lomakkeella, jonka pääsyn epäämisasioissa kansallisen lainsäädännön mukaan toimivaltainen viranomainen täyttää. Täytetty vakiomuotoinen lomake annetaan asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle, jonka on merkittävä lomakkeeseen kuittaus pääsyn epäämispäätöksen vastaanottamisesta.

▼M3

Tiedot kolmansien maiden kansalaisista, joilta on evätty pääsy lyhytaikaista oleskelua varten, on tallennettava EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan 2 kohdan ja asetuksen (EU) 2017/2226 18 artiklan mukaisesti.

▼B

3. Henkilöillä, joiden pääsy on evätty, on oikeus hakea muutosta päätökseen. Muutoksenhaku on tehtävä kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Kolmannen maan kansalaiselle on myös annettava kirjallinen tieto yhteyspisteistä, jotka voivat antaa tietoja edustajista, jotka kansallisen lainsäädännön mukaan ovat toimivaltaisia toimimaan kolmannen maan kansalaisen puolesta.

Muutoksenhaku ei lykkää pääsyn epäämispäätöksen täytäntöönpanoa.

▼M3

Jos pääsyn epäämispäätös todetaan muutoksenhaun tuloksena perusteettomaksi, kolmannen maan kansalaisella on oikeus siihen, että pääsyn evännyt jäsenvaltio oikaisee EES:ään tallennetut tiedot tai mitätöidyn maahantuloleiman tai molemmat sekä muut merkityt mitätöinnit tai lisäykset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kansallisen lainsäädännön mukaisen korvauksen myöntämistä.

▼B

4. Rajavartijoiden on huolehdittava siitä, että kolmannen maan kansalainen, jolta on evätty pääsy, ei mene asianomaisen jäsenvaltion alueelle.

5. Jäsenvaltioiden on tilastoitava sellaisten henkilöiden määrä, joilta on evätty pääsy, epäämisen perusteet, sellaisten henkilöiden kansalaisuus, joilta on evätty pääsy, ja sen rajan tyyppi (maa-, ilma- vai meriraja), jolla heiltä evättiin pääsy, ja toimitettava nämä tilastot vuosittain komissiolle (Eurostat) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 862/2007 ([1]) mukaisesti.

6. Pääsyn epäämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt ovat liitteessä V olevassa A osassa.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 862/2007, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2007, muuttoliikettä ja kansainvälistä suojelua koskevista yhteisön tilastoista sekä ulkomaisia työntekijöitä koskevien tilastojen laatimisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 311/76 kumoamisesta (EUVL L 199, 31.7.2007, s. 23).

▼B

III LUKU

Rajavalvonnan ja jäsenvaltioiden välisen yhteistyön voimavarat ja henkilöstö

15 artikla

Rajavalvonnan voimavarat ja henkilöstö

Jäsenvaltioiden on osoitettava riittävästi asianmukaista henkilökuntaa ja voimavaroja 7–14 artiklan mukaiseen rajavalvontaan ulkorajoilla, jotta ne voivat varmistaa ulkorajojensa valvonnan tehokkuuden ja yhtenäisen korkean tason.

16 artikla

Valvonnan toteuttaminen

1. Edellä olevien 7–14 artiklan mukaisen rajavalvonnan toteuttavat rajavartijat tämän asetuksen säännösten ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Tämä asetus ei vaikuta niihin valtuuksiin, jotka rajavartijoilla rajavalvontaa suorittaessaan on ryhtyä rikosoikeudellisiin toimiin kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja jotka eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että rajavartijat ovat alaan erikoistuneita ja asianmukaisen koulutuksen saaneita ammattilaisia, ottaen huomioon asetuksella (EY) N:o 2007/2004 perustetun Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston, jäljempänä ”virasto”, laatimat ja edelleen kehittämät rajavartijakoulutuksen yhteiset perusvaatimukset. Koulutusvaatimuksiin on sisällytettävä erityiskoulutusta sellaisten tilanteiden havaitsemiseksi ja käsittelemiseksi, joihin liittyy haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä, kuten ilman huoltajaa matkustavia alaikäisiä ja ihmiskaupan uhreja. Jäsenvaltioiden on viraston tuella rohkaistava rajavartijoita opiskelemaan vieraita kieliä, joita he tarvitsevat tehtäviensä hoitamiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 39 artiklan mukaisesti luettelo kansallisista viranomaisista, jotka niiden kansallisen lainsäädännön mukaan vastaavat rajavalvonnasta.

3. Rajojen tehokkaan valvonnan varmistamiseksi kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että sen rajavalvonnasta vastaavat kansalliset viranomaiset tekevät kiinteästi ja jatkuvasti yhteistyötä.

17 artikla

Jäsenvaltioiden välinen yhteistyö

1. Jäsenvaltioiden on avustettava toisiaan ja tehtävä keskenään kiinteästi ja jatkuvasti yhteistyötä rajavalvonnan tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi 7–16 artiklan mukaisesti. Niiden on huolehdittava kaikkien asiaankuuluvien tietojen vaihdosta.

2. Jäsenvaltioiden välistä operatiivista yhteistyötä ulkorajojen valvonnan alalla koordinoi virasto.

▼B

3. Viraston toimivaltuuksia rajoittamatta jäsenvaltiot voivat jatkaa operatiivista yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden ja/tai kolmansien maiden kanssa ulkorajoilla, yhteyshenkilöiden vaihto mukaan luettuna, jos tällainen yhteistyö täydentää viraston toimintaa.

Jäsenvaltioiden on pidättäydyttävä kaikesta toiminnasta, joka saattaisi haitata viraston toimintaa tai sen tavoitteiden saavuttamista.

Jäsenvaltioiden on raportoitava virastolle virastosta riippumattomista operatiivisista toimista, joita ne toteutettavat ulkorajoilla.

4. Jäsenvaltioiden on järjestettävä rajavalvonnan säännöstöä ja perusoikeuksia koskevaa koulutusta. Sitä varten on otettava huomioon viraston asettamat ja sen edelleen kehittelemät yhteiset koulutusvaatimukset.

18 artikla

Yhteinen valvonta

1. Jäsenvaltiot, jotka eivät sovella 22 artiklaa yhteisillä maarajoillaan, voivat kyseisen artiklan soveltamisen alkamispäivään asti valvoa yhdessä näitä yhteisiä rajojaan, jolloin henkilö voidaan pysäyttää vain kerran maahantulo- ja maastalähtötarkastuksen suorittamiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 7–14 artiklan säännöksistä johtuvaa kunkin jäsenvaltion yksittäistä vastuuta.

Jäsenvaltiot voivat tätä varten sopia keskenään kahdenvälisistä järjestelyistä.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 1 kohdan mukaisesti sopimistaan järjestelyistä.

IV LUKU

Erityissäännöt rajatarkastuksia varten

19 artikla

Erityissäännöt erityyppisiä rajoja ja jäsenvaltioiden ulkorajojen ylityksessä käytettäviä eri kulkuneuvoja varten

Liitteessä VI olevia erityissääntöjä sovelletaan erityyppisillä rajoilla suoritettavissa tarkastuksissa ja tarkastettaessa erilaisia rajan ylityksessä käytettäviä kulkuneuvoja.

Näissä erityissäännöissä voi olla poikkeuksia 5 ja 6 ja 8–14 artiklasta.

20 artikla

Erityissäännöt tietyille henkilöryhmille suoritettavista tarkastuksista

1. Liitteessä VII olevia erityissääntöjä sovelletaan tarkastuksissa, jotka suoritetaan seuraaville henkilöryhmille:

▼M3

a) valtionpäämiehet, hallitusten päämiehet ja kansallisten hallitusten jäsenet mukana seuraavine puolisoineen ja heidän virallisten valtuuskuntiensa jäsenet, sekä hallitsijat ja muut jonkin kuninkaallisen perheen korkeassa asemassa olevat jäsenet;

▼B

b) ilma-alusten ohjaajat ja muut miehistön jäsenet;

c) merimiehet;

d) diplomaatti-, virkamatka- tai virkapassin haltijat sekä kansainvälisten järjestöjen jäsenet;

e) rajatyöntekijät;

f) alaikäiset;

g) pelastuspalvelut, poliisi ja palolaitos sekä rajavartijat;

h) offshore-työntekijät.

Näissä erityissäännöissä voi olla poikkeuksia 5 ja 6 ja 8–14 artiklasta.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 39 artiklan mukaisesti mallit henkilökorteista, joita niiden ulkoasiainministeriöt myöntävät diplomaatti- ja konsuliedustustojen akkreditoiduille jäsenille ja heidän perheenjäsenilleen.

V LUKU

▼M7

Ulkorajoihin liittyvät erityistoimenpiteet

▼B

21 artikla

Toimenpiteet ulkorajoilla ja viraston tuki

1. Jos asetuksen (EU) N:o 1053/2013 14 artiklan nojalla laaditussa arviointikertomuksessa havaitaan vakavia puutteita ulkorajojen valvonnassa, komissio voi mainitun asetuksen 15 artiklassa tarkoitettujen suositusten noudattamisen varmistamiseksi täytäntöönpanosäädöksellä suosittaa arvioidulle jäsenvaltiolle, että tämä toteuttaisi eräitä erityistoimenpiteitä, esimerkiksi jonkin tai molemmat seuraavista:

a) otetaan käyttöön Euroopan rajavartijaryhmät asetuksen (EY) N:o 2007/2004 säännösten mukaisesti;

b) riskinarviointiin perustuvat jäsenvaltion strategiset suunnitelmat, myös tiedot henkilöstön ja kaluston käytöstä, toimitetaan virastolle, jotta se antaisi niistä lausuntonsa.

Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 38 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. Komissio ilmoittaa 38 artiklan 1 kohdan nojalla perustetulle komitealle säännöllisesti tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisen edistymisestä ja vaikutuksesta havaittuihin puutteisiin.

Se ilmoittaa niistä myös Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

▼B

3. Jos 1 kohdassa tarkoitetussa arviointikertomuksessa on todettu, että arvioitu jäsenvaltio laiminlyö vakavasti velvoitteitaan ja joutuu sen vuoksi antamaan kolmen kuukauden kuluessa selvityksen asiaankuuluvan toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta asetuksen (EU) N:o 1053/2013 16 artiklan 4 kohdan mukaisesti, ja jos komissio toteaa kyseisen kolmen kuukauden määräajan jälkeen, että tilanne on säilynyt entisellään, se voi käynnistää tämän asetuksen 29 artiklassa säädetyn menettelyn soveltamisen edellyttäen, että kaikki ehdot käynnistämiselle täyttyvät.

▼M7

21 a artikla

Unioniin matkustamista koskevat väliaikaiset rajoitukset

1. Tätä artiklaa sovelletaan laajamittaisiin kansanterveysuhkiin.

2. Neuvosto voi komission ehdotuksesta antaa täytäntöönpanoasetuksen, jossa säädetään jäsenvaltioihin suuntautuvaa matkustamista koskevista ulkorajoilla sovellettavista väliaikaisista rajoituksista.

Väliaikaisiin matkustusrajoituksiin voi sisältyä sellaisia jäsenvaltioihin saapumista koskevia väliaikaisia maahantulorajoituksia ja väliaikaisia terveyteen liittyviä rajoituksia, jotka ovat tarpeellisia kansanterveyden suojelemiseksi alueella, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa. Näitä väliaikaisia terveyteen liittyviä rajoituksia voivat olla testaus, karanteeni ja omaehtoinen eristäytyminen.

Väliaikaisten unioniin matkustamista koskevien rajoitusten on oltava syrjimättömiä ja oikeasuhteisia. Jos jäsenvaltio ottaa käyttöön täytäntöönpanosäädöksessä säädettyjä rajoituksia tiukempia rajoituksia, tällaisilla rajoituksilla ei saa olla kielteistä vaikutusta sen alueen toimintaan, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa. Unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluviin henkilöihin kohdistuvien väliaikaisten terveyteen liittyvien rajoitusten on aina oltava direktiivin 2004/38/EY mukaisia.

3. Seuraavat henkilöiden ryhmät on vapautettava tällaisista maahantulorajoituksista matkan tarkoituksesta riippumatta:

a) unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvat henkilöt;

b) kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat direktiivissä 2003/109/EY tarkoitettuja pitkään oleskelleita henkilöitä, ja henkilöt, joiden oleskeluoikeus perustuu muihin unionin tai kansallisen oikeuden välineisiin, mukaan lukien kansainvälistä suojelua saavat henkilöt tai henkilöt, joilla on pitkäaikaista oleskelua varten myönnetty kansallinen viisumi, sekä heidän perheenjäsenensä.

4. Liitteessä XI olevassa A osassa luetellut henkilöiden ryhmät vapautetaan maahantuloa koskevista rajoituksista.

5. Liitteessä XI olevassa B osassa luetellut henkilöiden ryhmät vapautetaan maahantuloa koskevista rajoituksista, jos kyseinen ryhmä sisältyy 2 kohdassa tarkoitettuun täytäntöönpanoasetukseen.

▼M7

6. Edellä 2 kohdassa tarkoitetussa täytäntöönpanoasetuksessa on tarvittaessa

a) yksilöitävä, jos laajamittaisen kansanterveysuhkan luonne sitä edellyttää, liitteessä XI olevassa B osassa lueteltujen välttämättömistä syistä matkustavien henkilöiden ryhmät, jotka vapautetaan maahantuloa koskevista rajoituksista;

b) määritettävä ne maantieteelliset alueet tai kolmannet maat, joista tulevaan matkustamiseen voidaan soveltaa rajoituksia tai vapauttaa se rajoituksista, ja vahvistettava menettely tällaisten alueiden tai maiden tilanteen ja asetettujen matkustusrajoitusten tarkastelemiseksi määräajoin objektiivisen menetelmän ja objektiivisten kriteerien perusteella, mukaan lukien erityisesti epidemiatilanne;

c) vahvistettava edellytykset, joiden nojalla muuta kuin välttämätöntä matkustamista voidaan rajoittaa tai joiden nojalla se voidaan vapauttaa rajoituksista, mukaan lukien vapauttamisen tueksi esitettävä näyttö ja edellytykset, jotka koskevat b alakohdassa tarkoitetuilla alueilla tai maissa oleskelun kestoa ja luonnetta;

d) viitattava väliaikaisiin terveyteen liittyviin vähimmäistason rajoituksiin, joita 3 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuihin henkilöihin voidaan soveltaa;

e) poiketen siitä, mitä 4 ja 5 kohdassa säädetään, vahvistettava edellytykset, joiden nojalla matkustusrajoituksia voidaan asettaa välttämättömästä syystä matkustaville henkilöille.

7. Välttämättömästä syystä matkustavien henkilöiden maahantuloa jäsenvaltioihin koskevia rajoituksia asetetaan ainoastaan poikkeuksellisesti ja tiukasti rajoitetuksi ajaksi, kunnes 1 kohdassa tarkoitetuista laajamittaisista kansanterveysuhkista tai on saatavilla riittävästi tietoa ja kunnes neuvosto yksilöi ja hyväksyy komission ehdotuksesta muita kyseisiin henkilöihin sovellettavia terveyteen liittyviä rajoituksia, jotka ovat tarpeen kansanterveyden suojelemiseksi.

▼B

III OSASTO

SISÄRAJAT

I LUKU

Rajavalvonnan puuttuminen sisärajoilta

22 artikla

Sisärajojen ylittäminen

Sisärajat voidaan ylittää kaikkialta ilman, että henkilöihin heidän kansalaisuudestaan riippumatta kohdistettaisiin rajatarkastuksia.

▼M7

23 artikla

Alueen sisällä tehtävät tarkastukset

Rajavalvonnan puuttuminen sisärajoilta ei vaikuta

a) jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kansallisen lainsäädännön nojalla alueellaan, myös sisäraja-alueilla, käyttämiin poliisivaltuuksiin ja muuhun julkiseen valtaan, kunhan tällaisten valtuuksien käyttämisellä ei ole vastaavaa vaikutusta kuin rajatarkastuksilla. Tällaisten valtuuksien käyttöön voi tarvittaessa sisältyä alueella yleisesti käytettävän seuranta- ja valvontateknologian käyttö yleiseen turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen kohdistuvien uhkien torjumiseksi. Toimivaltaisten viranomaisten valtuuksien käytön ei erityisesti ole katsottava vastaavan rajatarkastuksen suorittamista, kun toimenpiteet täyttävät kaikki seuraavat edellytykset:

   i) toimenpiteiden tarkoituksena ei ole rajavalvonta;

   ii) toimenpiteet perustuvat poliisin yleisiin tietoihin tai, jos tarkoituksena on rajoittaa tartuntataudin leviäminen, kansanterveystietoihin ja toimivaltaisten viranomaisten kokemuksiin mahdollisista yleiseen turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen kohdistuvista uhkista ja niiden tarkoituksena on erityisesti

      — torjua rajatylittävää rikollisuutta;

      — vähentää laitonta maahanmuuttoa; tai

      — hillitä sellaisen, Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen toteaman tartuntataudin leviämistä, joka voi aiheuttaa epidemian;

   iii) toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan tavalla, joka poikkeaa selvästi ulkorajoilla järjestelmällisesti tehtävistä henkilötarkastuksista, myös silloin kun ne toteutetaan liikennekeskuksissa tai suoraan matkustajia kuljettavissa liikennevälineissä ja edellyttäen, että ne perustuvat riskinarviointiin;

b) jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten tai liikenteenharjoittajan mahdollisuuteen suorittaa turvatarkastuksia henkilöille liikennekeskuksissa jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön nojalla edellyttäen, että tällaisia tarkastuksia tehdään myös henkilöille, jotka matkustavat jäsenvaltion sisällä;

c) jäsenvaltion mahdollisuuteen säätää lainsäädännössään velvollisuudesta pitää hallussa tai mukana asiakirjoja;

d) jäsenvaltion mahdollisuuteen säätää, että kolmansien maiden kansalaisilla on velvollisuus ilmoittaa läsnäolostaan jäsenvaltion alueella ja majoitusliikkeen johtajien velvoitteeseen varmistaa, että kolmansien maiden kansalaiset lukuun ottamatta mukana matkustavia puolisoita tai alaikäisiä lapsia taikka ryhmämatkalle osallistuvia täyttävät ja allekirjoittavat ilmoituslomakkeet, tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen, jäljempänä ”Schengenin sopimus”, 22 ja 45 artiklan määräysten mukaisesti.

▼M7

23 a artikla

Menettely sisäraja-alueilla kiinni otettujen henkilöiden siirtämiseksi

1. Tässä artiklassa vahvistetaan menettely 23 artiklassa tarkoitetuilla raja-alueilla kiinniotettujen kolmansien maiden kansalaisten siirtämiseksi olosuhteissa, joissa seuraavat edellytykset täyttyvät, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 22 artiklan soveltamista:

a) kolmannen maan kansalainen on otettu kiinni tarkastuksissa, joihin osallistuu molempien jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia kahdenvälisen yhteistyön puitteissa, johon voi sisältyä erityisesti yhteispartiointia, edellyttäen, että jäsenvaltiot ovat kahdenvälisen yhteistyön puitteissa sopineet käyttävänsä tällaista menettelyä; ja

b) on selviä viitteitä siitä, että kyseinen kolmannen maan kansalainen on juuri saapunut toisesta jäsenvaltiosta, ja on todettu, että kolmannen maan kansalaisella ei ole oikeutta oleskella sen jäsenvaltion alueella, johon hän on saapunut, minkä kiinniotosta vastaavat viranomaiset voivat päätellä suoraan niiden saatavilla olevista tiedoista, joihin voivat kuulua asianomaisen henkilön lausumat, hänen hallussaan olevat henkilö-, matkustus- tai muut asiakirjat tai asiaankuuluvista kansallisista ja unionin tietokannoista tehtyjen hakujen tulokset.

Menettelyä, josta säädetään 1 ja 2 kohdassa, ei sovelleta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1348 ([1]) 3 artiklan 13 alakohdassa määriteltyihin hakijoihin eikä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1347 ([2]) 3 artiklan 4 alakohdassa määriteltyihin kansainvälistä suojelua saaviin henkilöihin.

Siirtäessään kolmannen maan kansalaisen, jonka siirtävä jäsenvaltio olettaa olevan alaikäinen, kyseisen siirtävän jäsenvaltion on ilmoitettava vastaanottavalle jäsenvaltiolle tästä olettamasta, ja molempien jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki toimenpiteet toteutetaan lapsen edun mukaisesti ja niiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2008/115/EY 6 artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat, jos tämän artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät, päättää siirtää kyseisen kolmannen maan kansalaisen välittömästi siihen jäsenvaltioon, josta tämä saapui, liitteessä XII vahvistetun menettelyn mukaisesti.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1348, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kansainvälistä suojelua unionissa koskevan yhteisen menettelyn luomisesta ja direktiivin 2013/32/EU kumoamisesta (EUVL L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1347, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiselle kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle ja myönnetyn suojelun sisällölle, neuvoston direktiivin 2003/109/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU kumoamisesta (EUVL L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).

▼M7

3. Raja-alueilla kiinni otetuilla ja tämän artiklan menettelyn mukaisesti siirretyillä kolmansien maiden kansalaisilla on oikeus hakea siirtopäätökseen muutosta. Siirtopäätöstä koskeva muutoksenhaku on tehtävä siirtävän jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Kyseisille kolmansien maiden kansalaisille on tarjottava tehokkaat oikeussuojakeinot perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaisesti. Siirtävän jäsenvaltion on annettava kolmannen maan kansalaisille myös kirjallinen tieto yhteyspisteistä, jotka voivat antaa tietoja edustajista, jotka kansallisen lainsäädännön mukaan ovat toimivaltaisia toimimaan kolmannen maan kansalaisten puolesta, kielellä, jota he ymmärtävät tai jota heidän voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän. Muutoksenhaulla ei ole lykkäävää vaikutusta.

4. Silloin kun siirtävä jäsenvaltio soveltaa 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä, vastaanottavan jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet kyseisen kolmannen maan kansalaisen vastaanottamiseksi liitteessä XII vahvistettujen menettelyjen mukaisesti. Vastaanottavassa jäsenvaltiossa on sovellettava kaikkia direktiivin 2008/115/EY asiaankuuluvia säännöksiä.

5. Jäsenvaltioiden on vahvistettava kahdenvälisen yhteistyönsä puitteissa käytännön järjestelyt, joiden tarkoituksena on muun muassa pääsääntöisesti välttää tässä artiklassa tarkoitetun menettelyn käyttö, erityisesti niillä sisärajojen osuuksilla, joille rajavalvonta on palautettu tai joilla sitä on jatkettu.

6. Tässä artiklassa säädetty menettely ei rajoita direktiivin 2008/115/EY 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tai järjestelyjen soveltamista.

7. Jäsenvaltioiden on esitettävä komissiolle liitteessä XII olevan A osan 4 kohdan mukaisesti tallennetut tiedot 11 päivästä heinäkuuta 2025 ja sen jälkeen vuosittain.

▼B

24 artikla

Liikenne-esteiden poistaminen teiden rajanylityspaikoilta sisärajoilla

▼M7

Jäsenvaltioiden on poistettava kaikki liikenteen sujuvuutta haittaavat esteet maanteiden rajanylityspaikoilta sisärajoilla, erityisesti nopeusrajoitukset, jotka eivät perustu yksinomaan liikenneturvallisuutta koskeviin näkökohtiin tai jotka eivät ole tarpeen 23 artiklan a alakohdassa tarkoitettujen teknologioiden käyttämiseksi.

▼B

Jäsenvaltioilla on samanaikaisesti oltava valmiudet tarkastusten suorittamiseen siltä varalta, että sisärajavalvonta palautetaan.

▼B

II LUKU

Rajavalvonnan väliaikainen palauttaminen sisärajoille

▼M7

25 artikla

Yleiset puitteet sisärajavalvonnan väliaikaiselle palauttamiselle tai jatkamiselle

1. Jos alueella, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa, yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu jäsenvaltiossa vakava uhka, kyseinen jäsenvaltio voi poikkeuksellisesti palauttaa rajavalvonnan kaikille sisärajoilleen tai niiden tiettyihin osiin.

Yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan vakavan uhkan voidaan katsoa aiheutuvan erityisesti seuraavista:

a) terroriteot tai -uhkat ja vakavan järjestäytyneen rikollisuuden aiheuttamat uhkat;

b) laajamittaiset kansanterveysuhkat;

c) poikkeuksellinen tilanne, jolle on ominaista kolmansien maiden kansalaisten äkillinen laajamittainen luvaton liikkuminen jäsenvaltioiden välillä, mikä aiheuttaa merkittäviä paineita hyvin valmistautuneiden toimivaltaisten viranomaisten kokonaisresursseille ja valmiuksille ja todennäköisesti vaarantaa sen alueen yleisen toiminnan, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa, mikä käy ilmi tietojen analysoinnista ja kaikista saatavilla olevista tiedoista, myös asiaankuuluvilta unionin virastoilta saaduista tiedoista;

d) laajamittaiset tai merkittävät kansainväliset tapahtumat.

2. Kaikissa tapauksissa sisärajavalvonta on palautettava ainoastaan viimeisenä keinona. Väliaikaisesti palautetun rajavalvonnan laajuus ja kesto eivät saa ylittää sitä, mikä on havaitun uhkan vakavuuden vuoksi ehdottoman välttämätöntä.

Rajavalvonta voidaan palauttaa tai sitä voidaan jatkaa 25 a ja 28 artiklan nojalla vain, jos jäsenvaltio on todennut, että tällainen toimenpide on tarpeellinen ja oikeasuhteinen, kun otetaan huomioon 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut perusteet, ja silloin kun on kyse tällaisen valvonnan jatkamisesta, myös 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu riskinarviointi. Rajavalvonta voidaan palauttaa myös 29 artiklan nojalla, 30 artiklassa tarkoitetut perusteet huomioon ottaen.

3. Jos sama vakava uhka jatkuu, sisärajavalvontaa voidaan jatkaa 25 a tai 29 artiklan mukaisesti tai, jos uhka liittyy laajamittaisiin kansanterveysuhkiin, 28 artiklan mukaisesti.

Saman vakavan uhkan on katsottava jatkuvan silloin, kun jäsenvaltion esittämät perustelut rajavalvonnan jatkamiselle perustuvat samoihin syihin, joiden vuoksi rajavalvonta alun perin palautettiin.

▼M7

25 a artikla

Menettely tapauksissa, jotka edellyttävät toimia ennakoimattomien tai ennakoitavissa olevien tapahtumien vuoksi

1. Jos jäsenvaltion yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuva vakava uhka on ennakoimaton ja edellyttää välittömien toimien toteuttamista, jäsenvaltio voi poikkeuksellisesti palauttaa rajavalvonnan sisärajoille välittömästi.

2. Samalla kun jäsenvaltio palauttaa rajavalvonnan tämän artiklan 1 kohdan nojalla, sen on ilmoitettava rajavalvonnan palauttamisesta Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja muille jäsenvaltioille 27 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

3. Kun jäsenvaltio palauttaa rajavalvonnan sisärajoille 1 kohdan nojalla, rajavalvonnan on oltava käytössä enintään yhden kuukauden. Jos yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuva vakava uhka jatkuu tätä pitempään, jäsenvaltio voi jatkaa sisärajavalvontaa uusilla jaksoilla enintään kolmen kuukauden ajan.

4. Kun jäsenvaltiossa on ennakoitavissa yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuva vakava uhka, jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta Euroopan parlamentille, neuvostolle komissiolle ja muille jäsenvaltioille 27 artiklan 1 kohdan mukaisesti viimeistään neljä viikkoa ennen suunniteltua rajavalvonnan palauttamista tai mahdollisimman pian, jos sisärajavalvonnan palauttamisen tarpeen aiheuttavat olosuhteet ovat käyneet ilmi jäsenvaltiolle alle neljä viikkoa ennen suunniteltua palauttamista.

5. Tämän artiklan 4 kohtaa sovellettaessa ja 6 kohdan soveltamista rajoittamatta sisärajavalvonta voidaan palauttaa enintään kuuden kuukauden ajaksi. Jos yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuva vakava uhka jatkuu tätä pitempään, jäsenvaltio voi jatkaa sisärajavalvontaa uusilla jaksoilla, joiden kesto on enintään kuusi kuukautta. Jatkamisesta on ilmoitettava Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja muille jäsenvaltioille 27 artiklan mukaisesti ja 4 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen puitteissa. Jollei tämän artiklan 6 kohdasta muuta johdu, rajavalvonta sisärajoilla saa kestää enintään kaksi vuotta.

6. Jos jokin jäsenvaltio katsoo, että rajavalvontaa sisärajoilla on jatkuvaan vakavaan uhkaan liittyvän merkittävän poikkeuksellisen tilanteen vuoksi tarpeen jatkaa yli tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitetun enimmäisajan, sen on ilmoitettava Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle ja muille jäsenvaltioille aikomuksestaan jatkaa sisärajavalvontaa vielä enintään kuudella kuukaudella. Tämä ilmoitus on tehtävä viimeistään neljä viikkoa ennen suunniteltua jatkamista ja siinä on otettava huomioon komission 27 a artiklan 3 kohdan nojalla antama lausunto ja siihen on sisällyttävä 26 artiklan 2 kohdan mukainen riskinarviointi, jossa

a) perustellaan yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuva jatkuva uhka;

▼M7

b) osoitetaan, että uhkan lieventämiseksi toteutettavat vaihtoehtoiset toimenpiteet katsotaan tai on todettu tehottomiksi ilmoituksen tekohetkellä;

c) esitetään lieventävät toimenpiteet, joita on tarkoitus toteuttaa rajavalvonnan sisärajoilla ohella;

d) on tarvittaessa mukana selvitys rajavalvonnan lopettamiseksi sisärajoilla harkittavista keinoista, toimista, edellytyksistä ja aikataulusta.

Komissio antaa kolmen kuukauden kuluessa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta ilmoituksesta uuden lausunnon rajavalvonnan jatkamisen tarpeellisuudesta ja oikeasuhteisuudesta sisärajoilla. Saatuaan kyseisen ilmoituksen komissio voi omasta aloitteestaan tai sen jäsenvaltion, johon kohdistuu suora vaikutus, pyynnöstä käynnistää neuvottelumenettelyn 27 a artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Jos tässä kohdassa tarkoitetun menettelyn tuloksena vahvistetaan, että rajavalvontaa sisärajoilla on tarpeen jatkaa merkittävässä poikkeuksellisessa tilanteessa, eikä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu kuuden kuukauden lisäaika riitä varmistamaan tehokkaiden vaihtoehtoisten toimenpiteiden saatavuutta kyseiseen jatkuvaan uhkaan puuttumiseksi, jäsenvaltio voi päättää jatkaa rajavalvontaa sisärajoilla vielä enintään kuudella kuukaudella toisessa alakohdassa tarkoitetun riskinarvioinnin mukaisesti. Jos jäsenvaltio päättää tehdä niin, sen on ilmoitettava komissiolle viipymättä aikomuksestaan jatkaa rajavalvontaa sisärajoilla. Komissio antaa viipymättä suosituksen siitä, onko tällainen jatkaminen viimeisen kerran sopusoinnussa perussopimusten kanssa ja erityisesti tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa. Suosituksessa yksilöidään myös, tarvittaessa yhdessä muiden jäsenvaltioiden kanssa, toteutettavat tehokkaat korvaavat toimenpiteet.

26 artikla

Perusteet sisärajavalvonnan väliaikaiselle palauttamiselle ja jatkamiselle

1. Sen määrittämiseksi, onko sisärajavalvonnan palauttaminen tarpeen ja oikeasuhteista 25 artiklan 2 kohdan mukaisesti, jäsenvaltion on arvioitava erityisesti seuraavia:

a) sisärajavalvonnan palauttamista koskevan toimenpiteen tarkoituksenmukaisuus, ottaen huomioon havaitun vakavan uhkan luonne ja erityisesti se, onko sisärajavalvonnan palauttaminen todennäköisesti asianmukainen keino yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan uhkan lieventämiseksi ja voitaisiinko tällaisen palauttamisen tavoitteet saavuttaa käyttämällä

   i) vaihtoehtoisia toimenpiteitä, kuten 23 artiklan a alakohdassa tarkoitettuja oikeasuhteisia tarkastuksia, jotka toteutetaan alueen sisällä tehtävien tarkastusten yhteydessä;

   ii) edellä 23 a artiklassa säädettyä menettelyä;

   iii) unionin oikeuteen perustuvan poliisiyhteistyön muita muotoja;

▼M7

iv) edellä 21 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja yhteisiä toimenpiteitä, jotka koskevat väliaikaisia rajoituksia jäsenvaltioihin suuntautuvaan matkustamiseen;

b) tällaisen toimenpiteen todennäköinen vaikutus

i) henkilöiden liikkumiseen alueella, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa, ja

ii) raja-alueiden toimintaan, ottaen huomioon niiden väliset vahvat sosiaaliset ja taloudelliset yhteydet.

2. Jos rajavalvonta sisärajoilla on ollut käytössä kuusi kuukautta 25 a artiklan 5 kohdan mukaisesti, asianomaisen jäsenvaltion on tehtävä riskinarviointi, jossa on 27 artiklan 2 ja 3 kohtaan sisältyvien seikkojen lisäksi arvioitava uudelleen myös tämän artiklan 1 kohdassa säädettyjä perusteita.

3. Silloin kun sisärajavalvonta on palautettu tai kun sitä jatketaan, asianomaisten jäsenvaltioiden on varmistettava, että sen ohella toteutetaan tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä, joilla lievennetään rajavalvonnan palauttamisesta henkilöille ja tavarakuljetuksille aiheutuvia vaikutuksia, ottaen erityisesti huomioon raja-alueiden vahvat sosiaaliset ja taloudelliset suhteet ja välttämättömästä syystä matkustavat henkilöt.

27 artikla

Ilmoittaminen rajavalvonnan väliaikaisesta palauttamisesta sisärajoille tai jatkamisesta sisärajoilla ja riskinarviointi

1. Jäsenvaltioiden ilmoituksissa, jotka koskevat rajavalvonnan palauttamista sisärajoille tai jatkamista sisärajoilla, on oltava seuraavat tiedot:

a) palauttamisen tai jatkamisen syyt, myös kaikki merkitykselliset yksityiskohtaiset tiedot tapahtumista, jotka muodostavat vakavan uhkan niiden yleiselle järjestykselle tai sisäiselle turvallisuudelle;

b) ehdotetun palauttamisen tai jatkamisen laajuus ja tiedot siitä, missä sisärajojen osassa tai osissa rajavalvonta on tarkoitus palauttaa tai missä sitä on tarkoitus jatkaa;

c) vahvistettujen rajanylityspaikkojen nimet;

d) suunnitellun palauttamisen tai jatkamisen päivämäärä ja kesto;

e) toimenpiteen tarpeellisuuden ja oikeasuhteisuuden arviointi 26 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja jatkamisen osalta 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

f) tarvittaessa toimenpiteet, jotka muiden jäsenvaltioiden on määrä toteuttaa.

Ilmoituksen voivat tehdä myös kaksi jäsenvaltiota tai useampi jäsenvaltio yhdessä.

▼M7

Jäsenvaltioiden on toimitettava ilmoitus komission 6 kohdan nojalla vahvistamaa mallia käyttäen.

2. Kun rajavalvonta on ollut käytössä kuuden kuukauden ajan 25 a artiklan 5 kohdan nojalla, tällaisen valvonnan jatkamista koskeviin mahdollisiin uusiin ilmoituksiin on sisällytettävä riskinarviointi. Riskinarvioinnissa on esitettävä vakavan uhkan laajuus ja odotettu kehitys, erityisesti se, kuinka kauan vakavan uhkan odotetaan jatkuvan ja mihin sisärajojen osuuksiin se saattaa vaikuttaa, sekä tiedot koordinointitoimenpiteistä niiden muiden jäsenvaltioiden kanssa, joihin rajavalvonta sisärajoilla vaikuttaa tai todennäköisesti vaikuttaa.

3. Jos jäsenvaltiot palauttavat sisärajavalvonnan tai jatkavat sitä 25 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun tilanteen takia, tämän artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetussa arvioinnissa on esitettävä myös riskinarviointi ja annettava myös tietoja äkillisestä laajamittaisesta liikkumisesta, mukaan lukien asiaankuuluvilta unionin virastoilta niiden toimeksiannon mukaisesti saadut tiedot ja asiaankuuluvista tietojärjestelmistä saadut data-analyysit.

4. Asianomaisten jäsenvaltioiden on komission pyynnöstä toimitettava mahdolliset lisätiedot, mukaan lukien koordinointitoimenpiteet niiden jäsenvaltioiden kanssa, joihin suunniteltu sisärajavalvonnan jatkaminen vaikuttaa, sekä lisätiedot, jotka tarvitaan 23 ja 23 a artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden mahdollisen käytön arvioimiseksi.

5. Jäsenvaltioiden ei tarvitse toimittaa kaikkia tämän artiklan 1–4 kohdassa tarkoitettuja tietoja, jos se on perusteltua yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä, ottaen huomioon meneillään olevien tutkimusten luottamuksellisuuden. Jäsenvaltiot, jotka tekevät 1 tai 2 kohdan mukaisen ilmoituksen, voivat kansallista lainsäädäntöä noudattaen tarvittaessa päättää turvallisuusluokitella kaikki ilmoitetut tiedot tai osia niistä, erityisesti riskinarvioinnit. Tällainen turvallisuusluokittelu ei saa estää niiltä muilta jäsenvaltioilta, joihin sisärajavalvonnan väliaikainen palauttaminen vaikuttaa, pääsyä näihin tietoihin asianmukaisten suojattujen kanavien kautta. Tällainen turvallisuusluokittelu ei estä jäsenvaltioita asettamasta tietoja Euroopan parlamentin saataville. Euroopan parlamentille tämän artiklan nojalla toimitettujen tietojen ja asiakirjojen lähettämiseen ja käsittelyyn ei sisälly 2 kohdassa tarkoitettuja riskinarviointeja, ja siinä on noudatettava sääntöjä luottamuksellisten tietojen toimittamisesta ja käsittelystä.

6. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen tämän artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetun mallin vahvistamiseksi ja asettaa mallin saataville verkossa. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 38 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

▼M7

27 a artikla

Neuvottelut jäsenvaltioiden kanssa ja komission lausunto

1. Edellä olevan 27 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimitettujen ilmoitusten vastaanottamisen jälkeen komissio voi käynnistää omasta aloitteestaan, tai se käynnistää sen jäsenvaltion pyynnöstä, johon rajavalvonta sisärajoilla vaikuttaa suoraan, neuvottelumenettelyn, mukaan lukien yhteiset tapaamiset sisärajavalvonnan palauttamista tai jatkamista suunnittelevan jäsenvaltion ja erityisesti niiden muiden jäsenvaltioiden, joihin tällaiset toimenpiteet suoraan vaikuttavat, sekä asiaankuuluvien unionin virastojen välillä.

Neuvottelujen tavoitteena on tutkia erityisesti yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaa uhkaa, suunnitellun rajavalvonnan sisärajoille palauttamisen tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta, kun otetaan huomioon vaihtoehtoisten toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus, ja, jos sisärajavalvonta on jo palautettu, sen vaikutusta sekä keinoja varmistaa rajavalvonnan sisärajoille palauttamiseen liittyvän jäsenvaltioiden keskinäisen yhteistyön täytäntöönpano.

Sisärajavalvonnan palauttamista tai jatkamista suunnittelevan jäsenvaltion on otettava tällaisten neuvottelujen tulokset huomioon päättäessään, palautetaanko rajavalvonta sisärajoille tai jatketaanko sitä, ja suorittaessaan rajavalvontaa sisärajoilla.

2. Sisärajavalvonnan palauttamista tai jatkamista koskevien ilmoitusten vastaanottamisen jälkeen komissio antaa tai mikä tahansa jäsenvaltio voi, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 72 artiklan soveltamista estämättä, antaa asiasta lausunnon, jos sillä on ilmoitukseen ja mahdolliseen riskinarviointiin sisältyvien tai mahdollisten muiden tietojen perusteella huolenaiheita, jotka koskevat suunnitellun rajavalvonnan sisärajoille palauttamisen tai jatkamisen tarpeellisuutta tai oikeasuhteisuutta.

3. Saatuaan ilmoituksia, jotka koskevat rajavalvonnan jatkamista sisärajoilla 25 a artiklan 4 kohdan nojalla ja jotka johtavat rajavalvonnan jatkumiseen sisärajoilla yhteensä 12 kuukauden ajan, komissio antaa lausunnon tällaisen rajavalvonnan tarpeellisuudesta ja oikeasuhteisuudesta.

Komission lausuntoon sisällytetään vähintään seuraavat seikat:

a) arvio siitä, onko rajavalvonnan palauttaminen sisärajoille tai jatkaminen sisärajoilla tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaista;

b) arvio siitä, onko tutkittu riittävästi vaihtoehtoisia toimenpiteitä uhkan lieventämiseksi.

Jos rajavalvonnan palauttamista sisärajoille arvioidaan ja sen katsotaan olevan tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaista, lausuntoon sisällytetään tarvittaessa suosituksia jäsenvaltioiden välisen yhteistyön parantamisesta rajavalvonnan sisärajoilla vaikutusten rajoittamiseksi ja jatkuvan uhan vähentämiseksi.

▼M7

4. Kun 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu lausunto annetaan, komissio käynnistää neuvottelumenettelyn 1 kohdan mukaisesti, jotta lausunnosta voidaan keskustella jäsenvaltioiden kanssa.

28 artikla

Erityinen mekanismi, jota sovelletaan, kun laajamittainen kansanterveysuhka vaarantaa koko sen alueen toiminnan, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa

1. Silloin kun komissio katsoo, että on olemassa laajamittainen kansanterveysuhka, joka vaikuttaa useaan jäsenvaltioon ja vaarantaa koko sen alueen toiminnan, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa, se voi tehdä neuvostolle ehdotuksen täytäntöönpanopäätökseksi, jolla hyväksytään sisärajavalvonnan palauttaminen jäsenvaltioissa, mukaan lukien kansallisella ja unionin tasolla käyttöön otettavat lieventävät toimenpiteet, siinä tapauksessa, että 21 a ja 23 artiklassa tarkoitetut käytettävissä olevat toimenpiteet eivät riitä kyseisen laajamittaisen kansanterveysuhkan torjumiseen. Jäsenvaltiot voivat pyytää komissiota esittämään neuvostolle tällaisen ehdotuksen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu neuvoston täytäntöönpanopäätös on voimassa enintään kuuden kuukauden ajan ja se voidaan uusia komission ehdotuksesta enintään kuudeksi kuukaudeksi kerrallaan, niin kauan kuin laajamittainen kansanterveysuhka on olemassa, ottaen huomioon 4 kohdassa tarkoitettu uudelleentarkastelu.

3. Silloin kun jäsenvaltiot palauttavat sisärajavalvonnan tai jatkavat sitä 1 kohdassa tarkoitetun laajamittaisen kansanterveysuhkan vuoksi, kyseisen rajavalvonnan on 1 kohdassa tarkoitetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen voimaantulosta alkaen perustuttava kyseiseen päätökseen.

4. Komissio tarkastelee säännöllisesti 1 kohdassa tarkoitetun laajamittaisen kansanterveysuhkan kehitystä ja mainitussa kohdassa tarkoitetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen mukaisesti hyväksyttyjen toimenpiteiden vaikutusta arvioidakseen, ovatko kyseiset toimenpiteet edelleen perusteltuja, ja mikäli ne eivät ole, ehdottaakseen rajavalvonnan lopettamista sisärajoilla mahdollisimman pian.

5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava välittömästi Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja muille jäsenvaltioille sisärajavalvonnan palauttamisesta 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen mukaisesti.

6. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa muita 23 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä, rajoittaakseen rajavalvonnan laajuutta sisärajoilla. Komissio ottaa nämä toimenpiteet huomioon tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitetussa tarkastelussa.

▼B

29 artikla

Erityismenettely alueen, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa, yleistä toimivuutta uhkaavissa poikkeuksellisissa olosuhteissa

▼M1

1. Poikkeuksellisissa olosuhteissa, joissa alueen, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa, yleinen toimivuus on vaarantunut tämän asetuksen 21 artiklassa tarkoitettujen, ulkorajojen valvontaan liittyvien jatkuvien vakavien puutteiden johdosta tai sen johdosta, että jokin jäsenvaltio ei noudata Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1624 ([1]) 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua neuvoston päätöstä, ja siinä määrin kuin nämä olosuhteet muodostavat vakavan uhan yleiselle järjestykselle tai sisäiselle turvallisuudelle alueella, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa, tai sen osissa, jäsenvaltiot voivat tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti palauttaa rajavalvonnan sisärajoille enintään kuuden kuukauden ajaksi. Tätä ajanjaksoa voidaan jatkaa enintään kolme kertaa uudella enintään kuuden kuukauden jaksolla, jos kyseiset poikkeukselliset olosuhteet jatkuvat edelleen.

▼B

2. Jos kaikki muut toimenpiteet, erityisesti 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet, ovat riittämättömät lievittämään tehokkaasti havaittua vakavaa uhkaa, neuvosto voi suosittaa viimeisenä keinona ja toimenpiteenä yhteisten etujen turvaamiseksi -alueella, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa, yhdelle tai useammalle tietylle jäsenvaltiolle, että se päättäisi tai nämä päättäisivät palauttaa rajavalvonnan kaikille sisärajoilleen tai niiden tiettyihin osiin. Neuvoston suositus perustuu komission ehdotukseen. Jäsenvaltiot voivat pyytää komissiota esittämään neuvostolle tällaisen ehdotuksen suositukseksi.

Neuvosto ilmoittaa suosituksessaan ainakin 27 artiklan 1 kohdan a–e alakohdassa tarkoitetut tiedot.

Neuvosto voi suosittaa rajavalvonnan jatkamista tämän kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädettyjen ehtojen ja menettelyn mukaisesti.

Ennen kuin jäsenvaltio palauttaa rajavalvonnan kaikille sisärajoilleen tai niiden tiettyihin osiin tämän kohdan nojalla, sen on ilmoitettava tästä muille jäsenvaltioille, Euroopan parlamentille ja komissiolle.

3. Jos jokin jäsenvaltio ei pane täytäntöön 2 kohdassa tarkoitettua suositusta, kyseisen jäsenvaltion on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti perustelunsa komissiolle.

Komissio esittää tällöin Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa se arvioi kyseisen jäsenvaltion esittämiä perusteluja sekä seurauksia yhteisten etujen turvaamiselle alueella, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1624, annettu 14 päivänä syyskuuta 2016, Eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 863/2007, neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2004 ja neuvoston päätöksen 2005/267/EY kumoamisesta (EUVL L 251, 16.9.2016, s. 1).

▼B

4. Asianmukaisesti perustelluissa kiireellisissä tapauksissa, jotka liittyvät tilanteisiin, joissa sisärajoilla suoritettavan rajavalvonnan jatkamista 2 kohdan mukaisesti edellyttävät olosuhteet käyvät ilmi vasta alle 10 vuorokautta ennen edeltävän rajavalvonnan palauttamista koskevan ajanjakson päättymistä, komissio voi antaa mahdollisesti tarvittavia suosituksia välittömästi sovellettavilla täytäntöönpanosäädöksillä 38 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti. Komissio toimittaa neuvostolle tämän artiklan 2 kohdan mukaisen ehdotuksen suositukseksi 14 päivän kuluessa sellaisten suositusten hyväksymisestä.

5. Tämä artikla ei rajoita niitä toimenpiteitä, joita jäsenvaltiot voivat toteuttaa 25, 27 ja 28 artiklan nojalla, jos yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu vakava uhka.

30 artikla

Rajavalvonnan väliaikaista palauttamista sisärajoille koskevat perusteet alueen, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa, yleistä toimivuutta uhkaavissa poikkeuksellisissa olosuhteissa

1. Neuvoston suosittaessa 29 artiklan 2 kohdan mukaisesti viimeisenä keinona rajavalvonnan väliaikaista palauttamista yhdelle tai useammalle sisärajalle tai sisärajan osalle se arvioi, missä määrin tällainen toimenpide todennäköisesti lieventää asianmukaisesti yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvaa uhkaa alueella, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa, ja arvioi toimenpiteen oikeasuhteisuuden suhteessa kyseiseen uhkaan. Arviointi perustuu asianomaisen jäsenvaltion tai asianomaisten jäsenvaltioiden ja komission toimittamiin yksityiskohtaisiin tietoihin ja mahdollisiin muihin merkityksellisiin tietoihin, kuten mahdollisiin tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti saatuihin tietoihin. Arviointia suoritettaessa on otettava huomioon erityisesti seuraavaa:

a) sellaisten teknisten tai taloudellisten tukitoimenpiteiden saatavuus, joihin voitaisiin turvautua tai on turvauduttu kansallisella tai unionin tasolla taikka niillä molemmilla, mukaan lukien apu unionin toimielimiltä, elimiltä ja laitoksilta, kuten virastolta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 439/2010 ([1]) perustetulta Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirastolta tai päätöksellä 2009/371/YOS perustetulta Euroopan poliisivirastolta (Europol), sekä se, missä määrin tällaiset toimenpiteet todennäköisesti asianmukaisesti lieventävät yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvia uhkia alueella, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa;

b) arviointi- ja valvontamekanismin asetuksen (EU) N:o 1053/2013 nojalla hyväksytyissä arvioinneissa todettujen ulkorajavalvontaan liittyvien vakavien puutteiden nykyinen ja todennäköinen tuleva vaikutus; missä määrin tällaiset vakavat puutteet muodostavat vakavia uhkia yleiselle järjestykselle tai sisäiselle turvallisuudelle alueella, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 439/2010, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston perustamisesta (EUVL L 132, 29.5.2010, s. 11).

▼B

c) rajavalvonnan palauttamisen sisärajoille todennäköinen vaikutus henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen alueella, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa.

2. Komissio voi ennen kuin se antaa 29 artiklan 2 kohdan mukaisesti ehdotuksen neuvoston suositukseksi:

a) pyytää jäsenvaltioilta, virastolta, Europolilta tai muilta unionin toimielimiltä, elimiltä tai laitoksilta lisätietoja;

b) tehdä tarkastuskäyntejä jäsenvaltioiden ja viraston, Europolin tai minkä tahansa muun asian kannalta merkityksellisen unionin toimielimen, elimen tai laitoksen asiantuntijoiden tuella saadakseen tai tarkistaakseen tietoja, jotka ovat olennaisia mainitun suosituksen kannalta.

31 artikla

Tiedottaminen Euroopan parlamentille ja neuvostolle

Komissio ja asianomainen jäsenvaltio tai asianomaiset jäsenvaltiot ilmoittavat Euroopan parlamentille ja neuvostolle mahdollisimman pian syistä, jotka saattavat johtaa 21 artiklan ja 25–30 artiklan soveltamiseen.

32 artikla

Sovellettavat säännökset palautettaessa rajavalvonta sisärajoille

Kun rajavalvonta palautetaan sisärajoille, sovelletaan II osaston asiaankuuluvia säännöksiä soveltuvin osin.

▼M7

33 artikla

Selvitys rajavalvonnan palauttamisesta sisärajoille

1. Rajavalvontaa sisärajoilla suorittaneen jäsenvaltion on viimeistään neljä viikkoa sen jälkeen, kun sisärajavalvonta on lopetettu, esitettävä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle selvitys rajavalvonnan palauttamisesta sisärajoille ja tarvittaessa sen jatkamisesta sisärajoilla.

2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamista rajoittamatta, silloin kun rajavalvontaa jatketaan 25 a artiklan 5 kohdassa tarkoitetulla tavalla, asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava selvitys 12 kuukauden kuluttua ja sen jälkeen 12 kuukauden kuluttua, jos rajavalvontaa poikkeuksellisesti jatketaan.

3. Selvityksessä on käsiteltävä erityisesti rajavalvonnan tarpeellisuuden ja oikeasuhteisuuden alkuperäistä ja seuranta-arviointia, 26 artiklassa tarkoitettujen perusteiden täyttymistä, tarkastusten suorittamista, käytännön yhteistyötä naapurijäsenvaltioiden kanssa, vaikutusta henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen erityisesti raja-alueilla ja sisärajavalvonnan palauttamisen tuloksellisuutta, mukaan lukien jälkiarviointi rajavalvonnan palauttamisen tarpeellisuudesta ja oikeasuhteisuudesta.

▼M7

4. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jossa vahvistetaan tällaisen selvityksen yhtenäinen malli, ja asettaa sen saataville verkossa. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 38 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

5. Komissio voi antaa lausunnon jälkiarvioinnista, joka koskee rajavalvonnan väliaikaista palauttamista yhdelle tai useammalle sisärajalle tai niiden osille.

6. Komissio esittää vähintään kerran vuodessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen siitä, miten alue, jolla ei suoriteta sisärajavalvontaa, toimii, jäljempänä ”Schengen-alueen tilaa koskeva kertomus”. Komissio voi myös keskustella Schengen-alueen tilaa koskevasta kertomuksesta erikseen Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa. Kertomukseen sisällytetään luettelo kaikista kyseisen vuoden aikana tehdyistä sisärajavalvonnan palauttamista koskevista päätöksistä sekä toimista, joita komissio on toteuttanut sisärajoille palautetun rajavalvonnan osalta. Kertomuksessa kiinnitetään erityistä huomiota yli 12 kuukautta käytössä olleeseen rajavalvontaan. Siinä esitetään myös arvio rajavalvonnan palauttamisen ja jatkamisen tarpeellisuudesta ja oikeasuhteisuudesta kertomuksen viiteajanjaksolla sekä tietoja kolmansien maiden kansalaisten luvatonta liikkumista koskevista suuntauksista alueella, jolla sisärajavalvontaa ei suoriteta, asiaankuuluvilta unionin virastoilta saatujen tietojen ja asiaa koskevien tietojärjestelmien data-analyysin pohjalta.

▼B

34 artikla

Tiedottaminen yleisölle

Komissio ja asianomainen jäsenvaltio tiedottavat koordinoidusti yleisölle päätöksestä palauttaa rajavalvonta sisärajoille ja ilmoittavat erityisesti tällaisen toimenpiteen alkamis- ja päättymispäivän, elleivät erittäin tärkeät turvallisuussyyt ole tämän esteenä.

35 artikla

Luottamuksellisuus

Muiden jäsenvaltioiden, Euroopan parlamentin ja komission on pidettävä asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä rajavalvonnan palauttamisen ja jatkamisen ja 33 artiklan mukaisesti laadittavan selvityksen yhteydessä toimitetut tiedot luottamuksellisina.

IV OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

▼M7

36 artikla

Liitteiden muuttaminen

1. Siirretään komissiolle 37 artiklan mukaisesti valta antaa delegoituja säädöksiä liitteiden III, IV ja VIII muuttamisesta.

▼M7

2. Siirretään komissiolle valta antaa 37 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta lisäämällä liitteessä XI olevaan B osaan välttämättömästä syystä matkustavien henkilöiden ryhmiä.

3. Tämän artiklan 2 kohdan nojalla annettaviin delegoituihin säädöksiin sovelletaan 37 a artiklassa säädettyä menettelyä, kun tämä on tarpeen asianmukaisesti perustellussa erittäin kiireellisessä tapauksessa, jossa on kyse laajamittaisesta kansanterveysuhkasta.

▼B

37 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyin edellytyksin.

2. Siirretään komissiolle 13 artiklan 5 kohdassa ja 36 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä komissiolle määräämättömäksi ajaksi.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 13 artiklan 5 kohdassa ja 36 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevien 13 artiklan 5 kohdan ja 36 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

▼M7

37 a artikla

Kiireellinen menettely

1. Tämän artiklan nojalla annetut delegoidut säädökset tulevat voimaan viipymättä, ja niitä sovelletaan niin kauan kuin niitä ei vastusteta 2 kohdan mukaisesti. Kun delegoitu säädös annetaan tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, esitetään samalla ne perusteet, joiden vuoksi sovelletaan kiireellistä menettelyä.

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat 37 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti vastustaa delegoitua säädöstä. Siinä tapauksessa komissio kumoaa säädöksen välittömästi sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin tai neuvoston päätös vastustaa sitä on annettu sille tiedoksi.

▼B

38 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa. Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi ja sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 8 artiklaa yhdessä sen 5 artiklan kanssa.

39 artikla

Ilmoitukset

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle:

a) luettelo oleskeluluvista; siinä on erotettava 2 artiklan 16 kohdan a alakohdassa tarkoitetut oleskeluluvat 2 artiklan 16 kohdan b alakohdassa tarkoitetuista asiakirjoista, ja sen mukana on oltava malli 2 artiklan 16 kohdan b alakohdassa tarkoitetuista asiakirjoista. Direktiivin 2004/38/EY mukaisesti myönnetyt oleskelukortit on merkittävä erikseen tunnistettavalla tavalla, ja niistä oleskelukorteista, joita ei ole myönnetty asetuksella (EY) N:o 1030/2002 säädetyn yhtenäisen kaavan mukaisesti, on toimitettava malli;

b) luettelo rajanylityspaikoistaan;

c) ulkorajojensa ylittämiseen vaadittavien varojen viitemäärät, jotka kansalliset viranomaiset vahvistavat vuosittain;

d) luettelo rajavalvonnasta vastaavista kansallisista viranomaisista;

e) ulkoasiainministeriön myöntämien henkilökorttien mallit;

f) edellä 5 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut poikkeukset ulkorajojen ylittämistä koskeviin sääntöihin;

g) edellä 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut tilastot;

▼M7

h) luettelo alueista, jotka katsotaan raja-alueiksi, ja niitä koskevat mahdolliset muutokset.

▼B

2. Komissio hoitaa 1 kohdan mukaisesti toimitetut tiedot jäsenvaltioiden ja yleisön saataville julkaisemalla ne Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa ja muilla tarkoituksenmukaisilla tavoilla.

40 artikla

Paikallinen rajaliikenne

Tämä asetus ei vaikuta paikallista rajaliikennettä koskevien unionin sääntöjen eikä paikallista rajaliikennettä koskevien kahdenvälisten sopimusten soveltamiseen.

▼B

41 artikla

Ceuta ja Melilla

Tämän asetuksen säännökset eivät vaikuta Ceutan ja Melillan kaupunkeihin sovellettaviin erityisiin sääntöihin, jotka määritellään Ceutan ja Melillan kaupunkeja koskevassa Espanjan kuningaskunnan julistuksessa ([1]), joka on liitetty Espanjan kuningaskunnan liittymistä 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehtyyn yleissopimukseen koskevan sopimuksen päätösasiakirjaan.

42 artikla

Jäsenvaltioiden ilmoittamat tiedot

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 23 artiklan c ja d alakohtaan liittyvät kansalliset säännökset, 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut seuraamukset ja tämän asetuksen mukaisesti sallitut kahdenväliset sopimukset. Niiden on ilmoitettava näihin säännöksiin tehdyistä muutoksista viiden työpäivän kuluessa.

Jäsenvaltioiden ilmoittamat tiedot julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa.

▼M3

42 a artikla

Niitä jäsenvaltioita koskevat siirtymätoimenpiteet, jotka eivät vielä käytä EES:ää

1. Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä on leimattava järjestelmällisesti niiden kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirja, jotka ylittävät asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden rajat.

Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä on leimattava niiden tämän asetuksen 6 a artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat, jotka ylittävät asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden rajat.

Näitä leimaamisvelvoitteita on sovellettava myös, kun rajatarkastuksia on lievennetty tämän asetuksen 9 artiklan mukaisesti.

2. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, leimaa ei laiteta 6 a artiklan 3 kohdan a, b ja f alakohdassa, 6 a artiklan 3 kohdan g alakohdan i, ii, iii ja vii alakohdassa ja 6 a artiklan 3 kohdan j alakohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjoihin.

3. Tämän asetuksen säännöksiä, jotka liittyvät EES:ään kirjattuihin maahantulo-/maastalähtötietoihin ja tällaisten tietojen puuttumiseen EES:stä, erityisesti 8 artiklan 3 kohdan a kohdan iii a alakohtaa ja g alakohdan iv alakohtaa, 8 d artiklan 4 kohdan d alakohtaa ja 12 artiklaa, sovelletaan soveltuvin osin maahantulo- ja maastalähtöleimoihin.

([1]) EYVL L 239, 22.9.2000, s. 73.

▼M3

4. Kun oleskelun keston edellytysten täyttymiseen liittyvä olettamus on kumottu 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti, sellaisen jäsenvaltion alueella oleskelevalla kolmannen maan kansalaisella, jossa ei vielä käytetä EES:ää, on oikeus saada matkustusasiakirjaansa merkintä päivästä, jolloin hän ylitti kyseisen jäsenvaltion ulkorajan tai sisärajan, ja paikasta, jossa tämä tapahtui. Kyseiselle kolmannen maan kansalaiselle voidaan antaa myös liitteessä VIII oleva lomake.

5. Sovelletaan liitteessä IV esitettyjä säännöksiä leimaamisesta.

6. Asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden on leimattava niiden kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat, joiden pääsy lyhytaikaista oleskelua varten on evätty niiden rajalla. Leimaus on suoritettava liitteessä V olevan A osan 1 kohdan d alakohdassa esitetyn mukaisesti.

7. Edellä 1–6 kohdassa säädettyjä leimaamisvelvoitteita sovelletaan, kunnes EES otetaan käyttöön asianomaisessa jäsenvaltiossa.

▼M7

42 b artikla

Raja-alueita koskeva ilmoitus

Kaikkien jäsenvaltioiden, joilla on yhteiset sisärajat, on viimeistään 11 päivänä tammikuuta 2025 määritettävä tiiviissä yhteistyössä raja-alueiksi katsomansa alueet, ottaen huomioon niiden väliset vahvat sosiaaliset ja taloudelliset yhteydet, ja ilmoitettava näistä komissiolle.

Jäsenvaltioiden on myös ilmoitettava komissiolle kaikista asiaa koskevista muutoksista.

▼B

43 artikla

Arviointimekanismi

1. Perussopimusten mukaisesti ja tämän vaikuttamatta niissä vahvistettuihin rikkomismenettelyjä koskeviin määräyksiin, sitä, miten kukin jäsenvaltio panee täytäntöön tämän asetuksen, on arvioitava arviointimekanismin avulla.

2. Arviointimekanismia koskevat säännöt on määritetty asetuksessa (EU) N:o 1053/2013. Jäsenvaltiot ja komissio toteuttavat yhdessä säännöllisiä, objektiivisia ja puolueettomia arviointeja mainitun arviointimekanismin mukaisesti varmistaakseen tämän asetuksen moitteettoman soveltamisen, ja komissio koordinoi arviointeja tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Komission edustajista ja jäsenvaltioiden nimeämistä asiantuntijoista koostuva pieni ryhmä arvioi jokaisen jäsenvaltion mainitun mekanismin mukaisesti vähintään joka viides vuosi.

Arviointeihin voi sisältyä ulko- tai sisärajoille tehtäviä ennalta ilmoitettuja tai ilmoittamattomia tarkastuskäyntejä.

Mainitun arviointimekanismin mukaisesti komission tehtävänä on hyväksyä monivuotiset ja vuosittaiset arviointiohjelmat sekä arviointikertomukset.

▼B

3. Jos mahdollisia puutteita esiintyy, kyseisille jäsenvaltioille voidaan esittää suosituksia korjaaviksi toimiksi.

Jos komission asetuksen (EU) N:o 1053/2013 14 artiklan mukaisesti hyväksymässä arviointikertomuksessa havaitaan vakavia puutteita ulkorajavalvonnassa, on sovellettava tämän asetuksen 21 ja 29 artiklaa soveltuvin osin.

4. Euroopan parlamentille ja neuvostolle on tiedotettava arvioinnin kaikissa vaiheissa ja toimitettava kaikki asiaankuuluvat asiakirjat turvallisuusluokiteltuja asiakirjoja koskevien sääntöjen mukaisesti.

5. Euroopan parlamentille on viipymättä annettava täydelliset tiedot kaikista ehdotuksista muuttaa asetuksessa (EU) N:o 1053/2013 vahvistettuja sääntöjä tai korvata ne.

44 artikla

Kumoamiset

Kumotaan asetus (EY) N:o 562/2006.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä X olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

45 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

▼B

LIITE I

Asiakirjat maahantuloedellytysten täyttymisen toteamiseksi

Asetuksen 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjatodisteisiin voivat kuulua seuraavat:

a) Työmatkat:

i) yrityksen tai viranomaisen esittämä kutsu osallistua kauppaa, teollisuutta tai palveluja koskeviin kokouksiin, konferensseihin tai tilaisuuksiin;

ii) muut asiakirjat, joista ilmenevät kauppaan tai palveluihin liittyvät liikesuhteet;

iii) messuun ja kongressiin osallistuttaessa sen sisäänpääsyliput.

b) Opiskelu- tai koulutustarkoituksessa tehtävät matkat:

i) todistus kirjoittautumisesta oppilaitokseen perus- tai jatkokoulutuksen teoreettiseen tai käytännön opetukseen osallistumiseksi;

ii) opiskelijakortit tai todistukset kursseille osallistumisesta.

c) Matkailu- tai yksityistarkoituksessa tehtävät matkat:

i) majoitusta koskevat asiakirjat:

— yksityishenkilön luokse majoituttaessa tämän esittämä kutsu,

— majoituslaitoksen antama vahvistus tai muu asianmukainen asiakirja suunnitellusta majoituksesta,

ii) matkareittiä koskevat asiakirjat:

— valmismatkavarauksen vahvistus tai muu asianmukainen asiakirja matkasuunnitelmista,

iii) paluuta koskevat asiakirjat:

— paluulippu tai edestakainen lippu.

d) Poliittisia, tieteellisiä, uskonnollisia, kulttuuri- tai urheilutilaisuuksia koskevassa tai muussa tarkoituksessa tehtävät matkat:

kutsut, sisäänpääsyliput, osallistumisilmoitukset tai ohjelmat, joissa mainitaan mahdollisuuksien mukaan vastaanottavan organisaation nimi ja oleskelun kesto, tai muut asianmukaiset asiakirjat, joista käy ilmi matkan tarkoitus.

▼B

LIITE II

Tietojen rekisteröinti

Kaikilla rajanylityspaikoilla on rekisteröitävä manuaalisesti tai sähköisesti kaikki tehtävien hoitoon liittyvät ja muut erityisen tärkeät tiedot. Rekisteröitäviä tietoja ovat erityisesti:

a) rajatarkastuksista paikallisesti vastaavan rajavartijan ja kuhunkin ryhmään kuuluvien muiden virkamiesten nimet;

b) 9 artiklan mukaisesti toteutetut henkilötarkastusten lievennykset;

c) rajalla myönnetyt passin korvaavat asiakirjat ja viisumit;

d) kiinniotetut henkilöt ja valitukset (rikokset ja hallinnolliset rikkomukset);

e) henkilöt, joilta on evätty pääsy 14 artiklan mukaisesti (epäämisen perusteet ja evättyjen kansalaisuus);

f) maahantulo- ja maastalähtöleimasimien turvakoodit, tiettynä ajankohtana tai tietyssä vuorossa tiettyä leimasinta käyttävien rajavartijoiden henkilöllisyys sekä tiedot kadonneista ja varastetuista leimasimista;

g) tarkastettujen henkilöiden esittämät valitukset;

h) muut erityisen merkitykselliset poliisi- tai lainkäyttötoimet;

i) erityiset tapahtumat.

▼B

LIITE III

Rajanylityspaikkojen kulkuväylien opasteiden mallit

A OSA

([1])

([1]) Tunnuskuvaa ei tarvita Norjan ja Islannin osalta.

▼B

OSA B 1: ”viisumia ei vaadita”

OSA B 2: ”kaikki passit”

▼B

C OSA

([1])

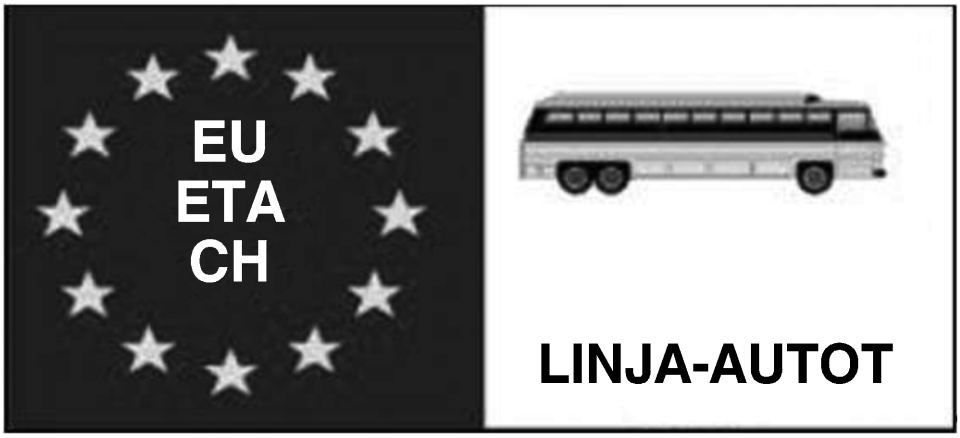

([1])

([1])

([1]) Tunnuskuvaa ei tarvita Norjan ja Islannin osalta.

▼B

VIISUMIA EI VAADITA

HENKILÖAUTOT

VIISUMIA EI VAADITA

LINJA-AUTOT

VIISUMIA EI VAADITA

KUORMA-AUTOT

▼B

KAIKKI
PASSIT
HENKILÖAUTOT

KAIKKI
PASSIT
LINJA-AUTOT

KAIKKI
PASSIT
KUORMA-AUTOT

▼**M3**

D OSA

D1 osa: Automaattisen rajatarkastuksen kulkuväylät EU:n, ETA:n ja Sveitsin kansalaisille

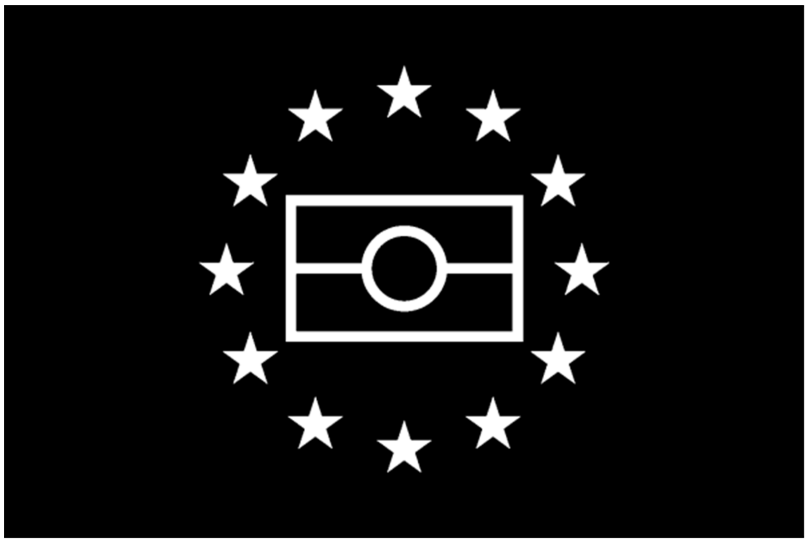

EU / ETA / CH
KANSALAISET

Tähtiä ei tarvita Sveitsin, Liechtensteinin, Norjan ja Islannin osalta

D2 osa: Automaattisen rajatarkastuksen kulkuväylät kolmansien maiden kansalaisille

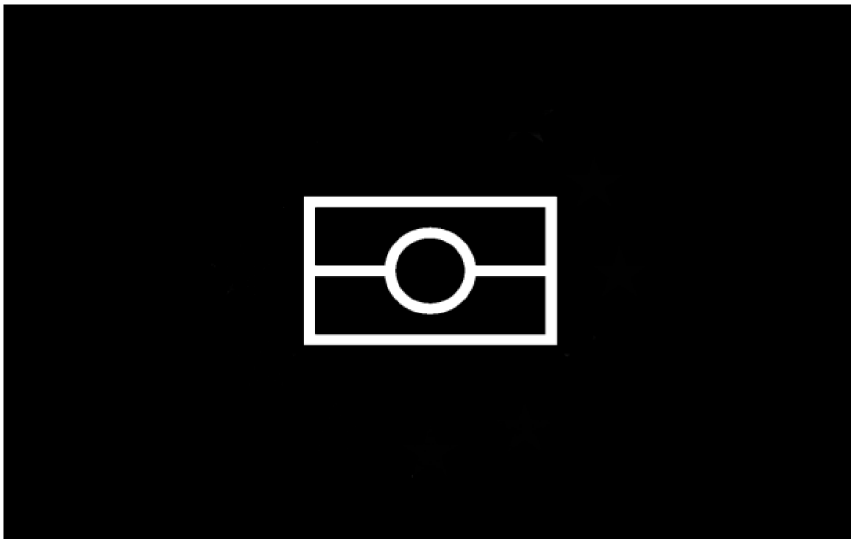

▼M3

KOLMANSIEN MAIDEN KANSALAISET

D3 osa: Automaattisen rajatarkastuksen kulkuväylät kaikille passeille

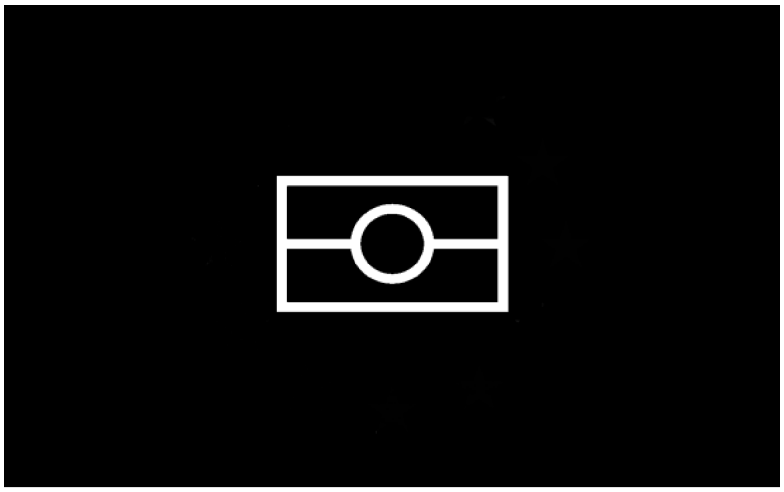

KAIKKI PASSIT

E OSA: Rekisteröityjen matkustajien kulkuväylät

REKISTERÖIDYT MATKUSTAJAT

▼B

LIITE IV

Leimaaminen

▼M3

1. Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä on leimattava sellaisen kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirja, jolla on asetuksen (EY) 693/2003 mukaisesti myönnetty rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottava asiakirja. Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä on leimattava myös sellaisen kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirja, jolla on asetuksen (EY) N:o 693/2003 mukaisesti myönnetty, voimassa oleva kauttakulkua helpottava asiakirja ja jonka kauttakulku tapahtuu rautateitse eikä hän poistu junasta jäsenvaltion alueella. Lisäksi jos siitä säädetään nimenomaisesti kansallisessa lainsäädännössä, jäsenvaltio voi tämän asetuksen 11 artiklan mukaisesti leimata maahantulon ja maastalähdön yhteydessä sellaisen kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirjan, jolla on kyseisen jäsenvaltion myöntämä oleskelulupa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettu viisumi.

   Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä on leimattava sellaisen kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirja, joka kansallisen lyhytaikaisen yhtä tai kahta maahantuloa varten myönnetyn viisumin perusteella tulee sellaisen jäsenvaltion alueelle, joka ei vielä sovella Schengenin säännöstöä täysimääräisesti, mutta käyttää EES:ää, tai lähtee tällaisen jäsenvaltion alueelta.

1 a. Näiden leimojen ominaisuuksista säädetään Schengenin toimeenpanevan komitean päätöksessä SCH/Com-ex (94) 16 rev ja asiakirjassa SCH/Gem-Handb (93) 15 (luottamuksellinen).

▼B

2. Leimojen turvakoodit on muutettava säännöllisin väliajoin vähintään kerran kuukaudessa.

▼M3

2 a. Kun maahan saapuu tai maasta poistuu kolmansien maiden kansalaisia, joilta vaaditaan viisumi ja joita koskee leimaamisvelvoite, leima laitetaan viisumin sisältävän sivun viereiselle sivulle. Jos kyseistä sivua ei kuitenkaan voida käyttää, leima laitetaan seuraavalle sivulle. Koneellisesti luettavaa vyöhykettä ei saa leimata.

———————

▼B

4. Jäsenvaltioiden on nimettävä kansalliset yhteyspisteet, jotka vastaavat rajanylityspaikoilla käytettävien maahantulo- ja maastalähtöleimojen turvakoodeja koskevien tietojen vaihdosta, ja ilmoitettava niistä muille jäsenvaltioille, neuvoston pääsihteeristölle ja komissiolle. Yhteyspisteillä on oltava viiveetön pääsy asianomaisen jäsenvaltion ulkorajalla käytettäviä yhteisiä maahantulo- ja maastalähtöleimoja koskeviin tietoihin, kuten:

   a) mitä leimaa milläkin rajanylityspaikalla käytetään;

   b) sen rajavartijan henkilöllisyys, joka käyttää tiettyä leimasinta tiettynä ajankohtana;

   c) kunkin leiman turvakoodi tiettynä ajankohtana.

   Yhteisiä maahantulo- ja maastalähtöleimoja koskevat tiedustelut on esitettävä edellä mainittujen kansallisten yhteyspisteiden kautta.

   Kansallisten yhteyspisteiden on myös toimitettava välittömästi muille yhteyspisteille, neuvoston pääsihteeristölle ja komissiolle tiedot yhteyspisteissä tapahtuneista muutoksista sekä kadonneista tai varastetuista leimasimista.

▼B

LIITE V

A OSA

Menettelyt rajalta käännyttämiseksi

1. Jos maahanpääsy evätään, toimivaltaisen rajavartijan on:

   a) täytettävä B osassa esitetty vakiolomake pääsyn epäämistä varten. Asianomaisen kolmannen maan kansalaisen on allekirjoitettava lomake, minkä jälkeen hänelle on annettava siitä yksi kappale. Jos kolmannen maan kansalainen kieltäytyy allekirjoittamasta, rajavartijan on merkittävä se lomakkeen ”Huomautukset”-osaan;

▼M3

   b) niiden kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joilta on evätty pääsy lyhytaikaista oleskelua varten, rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan 2 kohdan ja asetuksen (EU) 2017/2226 18 artiklan mukaisesti pääsyn epäämisen tiedot;

▼B

   c) tarvittaessa mitätöitävä tai kumottava viisumi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 810/2009 34 artiklassa määrätyin edellytyksin;

▼M3

   d) niiden kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joiden pääsyn epäämistä ei rekisteröidä EES:ään, merkittävä passiin maahantuloleima, mitätöitävä se vetämällä yli risti pysyvällä mustalla musteella ja merkittävä sen viereen oikealle puolelle niin ikään pysyvällä musteella pääsyn epäämisen perustetta vastaava kirjaintunnus tai -tunnukset, jotka luetellaan tämän liitteen B osassa esitetyssä pääsyn epäämistä koskevassa vakiolomakkeessa. Lisäksi rajavartijan on tällaisten henkilöryhmien osalta kirjattava jokainen pääsyn epäämistapaus rekisteriin tai luetteloon mainiten asianomaisen kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyys ja kansalaisuus, kolmannen maan kansalaisen rajanylitykseen oikeuttavan asiakirjan viitetiedot sekä pääsyn epäämisen syy ja päivämäärä.

   Leimaamista koskevat käytännön menettelytavat esitetään liitteessä IV.

▼B

2. Jos liikenteenharjoittaja on tuonut rajalle kolmannen maan kansalaisen, jolta on evätty pääsy, tarkastuksista vastaavan paikallisen rajavartijan on:

   a) määrättävä liikenteenharjoittaja kuljettamaan kolmannen maan kansalainen välittömästi joko takaisin siihen kolmanteen maahan, josta hänet on tuotu, siihen kolmanteen maahan, joka on myöntänyt rajanylitykseen oikeuttavan asiakirjan, tai mihin tahansa kolmanteen maahan, jonne hänen pääsynsä on taattu, tai löytämään keinon kuljettaa hänet pois neuvoston direktiivin 2001/51/EY ([1]) mukaisesti;

   b) ryhdyttävä poiskuljetusta odotettaessa kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja paikalliset olosuhteet huomioon ottaen tarvittaviin toimiin sen estämiseksi, etteivät kolmansien maiden kansalaiset, joilta on pääsy evätty, pääse laittomasti maahan.

3. Jos on perusteet sekä evätä pääsy kolmannen maan kansalaiselta että pidättää hänet, rajavartijan on otettava yhteyttä toimivaltaisiin viranomaisiin, jotta voidaan päättää, mihin toimiin kansallisen lainsäädännön mukaisesti olisi ryhdyttävä.

([1]) Neuvoston direktiivi 2001/51/EY, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2001, 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 26 artiklan määräysten täydentämiseksi (EYVL L 187, 10.7.2001, s. 45).

▼B

B OSA

Vakiolomake rajalla pääsyn epäämistä varten

Valtio

Valtion Tunnuskuva (Viranomainen)

_____

_____ (1)

PÄÄSYN EPÄÄMINEN RAJALLA

Päiväys _____ kellonaika _____ rajanylityspaikka _____

Allekirjoittaneen viranomaisen _____ luona on:

Sukunimi _____ etunimi _____

syntymäaika _____ syntymäpaikka _____ sukupuoli _____

kansalaisuus _____ asuinpaikka _____

Henkilöasiakirja _____ numero _____

myöntämispaikka _____ myöntämispäivä _____

Viisumin nro _____ laji _____ myöntänyt viranomainen _____

voimassa _____ lähtien _____ saakka

voimassaoloaika (päivinä) _____ myöntämisperuste: _____

Asianomaisen henkilön lähtöpaikka _____ saapumistapa _____ (ilmoitetaan käytetty liikenneväline, esim. lennon numero). Asianomaiselle on ilmoitettu, että häneltä evätään pääsy *(viittaukset voimassa oleviin kansallisiin säännöksiin)* mukaisesti seuraavista syistä:

☐ (A) Hänellä ei ole voimassa olevaa matkustusasiakirjaa tai matkustusasiakirjoja

☐ (B) Hänellä on väärä, väärennetty tai muunnettu matkustusasiakirja

☐ (C) Hänellä ei ole voimassa olevaa viisumia eikä oleskelulupaa

☐ (D) Hänellä on väärä, väärennetty tai muunnettu viisumi tai oleskelulupa

☐ (E) Hänellä ei ole asiakirjoja oleskelun tarkoituksen ja olosuhteiden osoittamiseksi.

Seuraavia asiakirjoja ei kyetty esittämään: _____

☐ (F) Henkilö on jo oleskellut 90 päivää Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueella edeltävän 180 päivän jakson aikana

☐ (G) Hänellä ei ole riittäviä varoja oleskelun kestoon ja olosuhteisiin nähden eikä koti- tai kauttakulkuvaltioon paluuta varten

☐ (H) Henkilö on määrätty maahantulokieltoon

☐ SIS:ssä

☐ kansallisessa rekisterissä

☐ (I) Henkilön katsotaan vaarantavan yhden tai useamman Euroopan unionin jäsenvaltion yleisen järjestyksen, sisäisen turvallisuuden, kansanterveyden tai kansainväliset suhteet *(kunkin valtion on ilmoitettava viittaukset tällaista pääsyn epäämistä koskeviin kansallisiin säännöksiin)*.

▶ (1) ☐ (J) Henkilö on kieltäytynyt antamasta biometrisiä tietoja, joita tarvitaan

☐ henkilökohtaisen tiedoston luomiseksi rajanylitystietojärjestelmään

☐ rajatarkastusten suorittamiseksi. ◀

Huomautukset

▶ (2) ☐ (rajavartija merkitsee, jos tietoja on tallennettu rajanylitystietojärjestelmään)

Asianomaiselle henkilölle on ilmoitettu, että hänen henkilötietonsa ja tiedot tästä pääsyn epäämisestä tallennetaan rajanylitystietojärjestelmään asetuksen (EU) 2017/2226 18 artiklan mukaisesti.

Asetuksen (EU) 2017/2226 52 artiklan mukaisesti asianomaisella henkilöllä on oikeus saada tietoonsa rajanylitystietojärjestelmään kirjatut itseään koskevat tiedot ja hän voi pyytää itseään koskevien virheellisten tietojen oikaisua ja lainvastaisesti kirjattujen tietojen poistamista. ◀

Asianomainen henkilö voi hakea muutosta pääsyn epäämispäätökseen kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Henkilölle annetaan tämän asiakirjan jäljennös *(kunkin valtion on ilmoitettava viittaukset muutoksenhakuoikeutta koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön ja menettelyyn)*.

Asianomainen henkilö	Tarkastuksesta vastaava viranomainen

(1) Tunnuskuvaa ei tarvita Norian ja Islannin osalta.

▶(1) (2) M3

▼B

LIITE VI

Erityissäännöt erityyppisille rajoille ja jäsenvaltioiden ulkorajojen ylityksessä käytettäville eri kulkuneuvoille

1. **Maarajat**

1.1 *Tieliikenteen tarkastukset*

1.1.1 Liikkumista rajanylityspaikoilla on säädeltävä asianmukaisella tavalla varmistaen samanaikaisesti sekä tehokkaat henkilötarkastukset että tieliikenteen turvallisuus ja sujuvuus. Jäsenvaltiot voivat tarvittaessa tehdä kahdenvälisiä sopimuksia liikenteen ohjaamiseksi ja pysäyttämiseksi. Niiden on 42 artiklan mukaisesti ilmoitettava sopimuksista komissiolle.

1.1.2 Jäsenvaltiot voivat ottaa maarajojen ylityspaikoilla käyttöön tai käyttää erillisiä kulkuväyliä 10 artiklan mukaisesti, jos ne pitävät sitä tarkoituksenmukaisena ja olosuhteet sen sallivat.

Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat milloin tahansa keskeyttää erillisten kulkuväylien käytön poikkeuksellisissa olosuhteissa ja kun liikenne ja infrastruktuuri sitä edellyttävät.

Jäsenvaltiot voivat tehdä naapurimaiden kanssa yhteistyötä erillisten kulkuväylien käyttöönottamiseksi ulkorajojen ylityspaikoilla.

1.1.3 Ajoneuvoissa matkustavat henkilöt voivat yleensä jäädä ajoneuvoon tarkastuksen ajaksi. Jos kuitenkin olosuhteet sitä edellyttävät, henkilöitä voidaan pyytää nousemaan ajoneuvoistaan. Jos paikalliset olosuhteet sallivat, perusteelliset tarkastukset on tehtävä tätä tarkoitusta varten varatuilla paikoilla. Henkilökunnan turvallisuuden vuoksi tarkastuksessa on oltava mahdollisuuksien mukaan mukana kaksi rajavartijaa.

1.1.4 Jaetut rajanylityspaikat

1.1.4.1 Jäsenvaltiot voivat tehdä tai pitää voimassa naapureinaan olevien kolmansien maiden kanssa kahdenvälisiä sopimuksia sellaisten jaettujen rajanylityspaikkojen perustamisesta, joilla jäsenvaltion ja kolmannen maan rajavartijat suorittavat kukin vuorollaan maahantulo- ja maastalähtötarkastuksia kansallisen oikeutensa mukaisesti toisen sopimuspuolen alueella. Jaetut rajanylityspaikat voivat sijaita joko jäsenvaltion tai kolmannen maan alueella.

1.1.4.2 Jäsenvaltion alueella sijaitsevat jaetut rajanylityspaikat: jäsenvaltion alueella sijaitsevien jaettujen rajanylityspaikkojen perustamisesta tehtävissä kahdenvälisissä sopimuksissa on valtuutettava kolmannen maan rajavartijat suorittamaan tehtäviään jäsenvaltion alueella noudattaen seuraavia periaatteita:

a) Kansainvälinen suojelu: kansainvälistä suojelua jäsenvaltion alueella pyytävälle kolmannen maan kansalaiselle on annettava mahdollisuus käyttää asianomaisia jäsenvaltion menettelyjä unionin turvapaikkasäännöstön mukaisesti.

▼B

b) Henkilön pidättäminen tai omaisuuden takavarikointi: jos kolmannen maan rajavartijat saavat tietoonsa seikkoja, joiden nojalla on perusteltua pidättää henkilö tai ottaa hänet säilöön tai takavarikoida omaisuutta, heidän on ilmoitettava näistä seikoista jäsenvaltion viranomaisille, ja näiden on huolehdittava asianmukaisista jatkotoimista kansallisen, unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti riippumatta kyseessä olevan henkilön kansalaisuudesta.

c) Unionin alueelle tulevat, unionin lainsäädännön mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvat henkilöt: kolmannen maan rajavartijat eivät saa estää unionin lainsäädännön mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien henkilöiden pääsyä unionin alueelle. Jos on perusteltuja syitä evätä maastalähtö asianomaisesta kolmannesta maasta, kolmannen maan rajavartijoiden on ilmoitettava nämä syyt jäsenvaltion viranomaisille, ja viimeksi mainittujen on huolehdittava asianmukaisista jatkotoimista kansallisen, unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti.

1.1.4.3 Kolmannen maan alueella sijaitsevat jaetut rajanylityspaikat: kolmannen maan alueella sijaitsevien jaettujen rajanylityspaikkojen perustamisesta tehtävissä kahdenvälisissä sopimuksissa on valtuutettava jäsenvaltion rajavartijat suorittamaan tehtäviään kolmannessa maassa. Tätä asetusta sovellettaessa katsotaan jäsenvaltion rajavartijoiden kolmannen maan alueella sijaitsevalla jaetulla rajaylityspaikalla suorittamat tarkastukset suoritetuiksi asianomaisen jäsenvaltion alueella. Jäsenvaltion rajavartijat suorittavat tehtävänsä tämän asetuksen mukaisesti ja seuraavia periaatteita noudattaen:

a) Kansainvälinen suojelu: kolmannen maan kansalaiselle, joka on läpäissyt kolmannen maan rajavartijoiden maastalähtötarkastuksen ja joka sen jälkeen pyytää kolmannessa maassa olevilta jäsenvaltion rajavartijoilta kansainvälistä suojelua, on annettava mahdollisuus päästä jäsenvaltion asiaankuuluvien menettelyjen piiriin unionin turvapaikkasäännöstön mukaisesti. Kolmannen maan viranomaisten on hyväksyttävä kyseisen henkilön siirtäminen jäsenvaltion alueelle.

b) Henkilön pidättäminen tai omaisuuden takavarikointi: jos jäsenvaltion rajavartijat saavat tietoonsa seikkoja, joiden nojalla on perusteltua pidättää henkilö tai ottaa hänet säilöön tai takavarikoida omaisuutta, heidän on toimittava kansallisen, unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti. Kolmannen maan viranomaisten on hyväksyttävä kyseisen henkilön tai omaisuuden siirtäminen jäsenvaltion alueelle.

c) Tietotekniikkajärjestelmien käyttöoikeus: jäsenvaltioiden rajavartijat voivat käyttää henkilötietoja käsitteleviä tietojärjestelmiä 8 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltiot saavat toteuttaa unionin oikeudessa edellytetyt tekniset ja organisaatioon liittyvät suojatoimenpiteet henkilötietojen suojaamiseksi tahattomalta tai laittomalta tuhoutumiselta tai tahattomalta katoamiselta, muuttumiselta, luvattomalta paljastamiselta tai pääsyltä, mukaan lukien kolmannen maan viranomaisten pääsy.

1.1.4.4 Asianomaisen jäsenvaltion on, ennen kuin se tekee naapurinaan sijaitsevan kolmannen maan kanssa jaettuja rajanylityspaikkoja koskevan kahdenvälisen sopimuksen tai muuttaa tällaista sopimusta, kuultava komissiota siitä, onko sopimus yhteensopiva unionin oikeuden kanssa. Aiemmista kahdenvälisistä sopimuksista on ilmoitettava komissiolle viimeistään 20 päivänä tammikuuta 2014.

▼B

Jos komissio katsoo, että sopimus ei ole yhteensopiva unionin oikeuden kanssa, se ilmoittaa tästä asianomaiselle jäsenvaltiolle. Jäsenvaltion on toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet sopimuksen muuttamiseksi kohtuullisen ajan kuluessa siten, että todettu yhteensopimattomuus poistuu.

1.2 *Rautatieliikenteen tarkastukset*

1.2.1 Tarkastuksia on suoritettava ulkorajat ylittävissä junissa sekä junamatkustajille että rautatiehenkilökunnalle, tavarajunat ja tyhjät junat mukaan luettuina. Jäsenvaltiot voivat tehdä kahdenvälisiä tai monenvälisiä sopimuksia siitä, miten nämä tarkastukset tehdään noudattaen 1.1.4 kohdassa vahvistettuja periaatteita. Tarkastukset on suoritettava jollakin seuraavista tavoista:

— jäsenvaltion alueella sijaitsevalla ensimmäisellä määräasemalla tai viimeisellä lähtöasemalla,

— junassa viimeisen kolmannen maan alueella sijaitsevan lähtöaseman ja ensimmäisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan määräaseman välisen matkan tai päinvastaisen matkan aikana,

— kolmannen maan alueella sijaitsevalla viimeisellä lähtöasemalla tai ensimmäisellä määräasemalla.

1.2.2 Kolmansista maista saapuvien junien reitin varrella olevat jäsenvaltiot voivat suurnopeusmatkustajajunien liikennöinnin helpottamiseksi yhteisellä sopimuksella asianomaisten kolmansien maiden kanssa tämän lisäksi ja 1.1.4 kohdassa vahvistettuja periaatteita noudattaen päättää, että kolmansista maista saapuvissa junissa oleville henkilöille suoritetaan maahantulotarkastus jollakin seuraavista tavoista:

— kolmannen maan asemilla, joilla nämä henkilöt nousevat junaan,

— asemilla, joilla nämä henkilöt poistuvat junasta jäsenvaltioiden alueella,

— junassa kolmannen maan alueella ja jäsenvaltioiden alueella olevien asemien välisen matkan aikana edellyttäen, että nämä henkilöt eivät poistu junasta.

1.2.3 Jos rautatieyritys voi ottaa kolmannesta maasta lähteneisiin ja useita kertoja jäsenvaltioiden alueella pysähtyviin suurnopeusjuniin matkustajia vain jäsenvaltioiden alueella jäljellä olevaa matkaosuutta varten, näille matkustajille on tehtävä maahantulotarkastus joko junassa tai määräasemalla, paitsi jos tarkastukset on suoritettu 1.2.1 kohdan tai 1.2.2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti.

Henkilöille, jotka aikovat matkustaa junalla ainoastaan jäljellä olevan matkaosuuden jäsenvaltioiden alueella, on ennen junan lähtöä ilmoitettava selvästi, että heille tehdään maahantulotarkastus matkan aikana tai määräasemalla.

1.2.4 Vastakkaiseen suuntaan matkustettaessa junassa oleville henkilöille tehdään maastalähtötarkastus vastaavalla tavalla.

▼B

1.2.5 Rajavartija voi määrätä vaunujen ontot tilat tarkastettaviksi tarvittaessa junanvalvojan avustuksella sen varmistamiseksi, ettei niihin ole kätketty henkilöitä tai tavaroita, joita rajatarkastus koskee.

1.2.6 Jos on syytä olettaa, että junaan on kätkeytynyt henkilöitä, joiden on ilmoitettu tai joiden epäillään tehneen rikoksen, tai kolmannen maan kansalaisia, jotka pyrkivät maahan laittomasti, ja jos rajavartija ei kansallisten määräysten mukaisesti voi toimia asiassa, hänen on ilmoitettava asiasta niille jäsenvaltioille, joiden aluetta kohden tai joiden alueen kautta juna kulkee.

2. **Lentoasemat**

2.1 *Tarkastusmenettelyt kansainvälisillä lentoasemilla*

2.1.1 Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että lentoasematoiminnan harjoittaja toteuttaa tarvittavat toimet, joilla sisäisten lentojen matkustajavirrat erotellaan fyysisesti muiden lentojen matkustajavirroista. Kaikilla kansainvälisillä lentoasemilla on toteutettava tätä varten tarvittavat lisäjärjestelyt.

2.1.2 Rajatarkastusten suorittamispaikka määräytyy seuraavan menettelyn mukaisesti:

a) Kolmannesta maasta lähteneen lennon matkustajille, jotka siirtyvät sisäiselle lennolle, maahantulotarkastus tehdään lentoasemalla, jonne kolmannesta maasta lähtenyt lento saapuu. Sisäisen lennon matkustajille, jotka siirtyvät kolmanteen maahan suuntautuvalle lennolle (vaihtomatkustajat), maastalähtötarkastus tehdään lentoasemalla, jolta jälkimmäinen lento lähtee.

b) Kolmannesta maasta lähteneet tai sinne matkalla olevat lennot, joilla ei ole vaihtomatkustajia, ja lennot, joihin kuuluu useampi kuin yksi välilasku jäsenvaltioiden lentokentillä mutta ei koneenvaihtoa:

i) kolmannesta maasta lähteneiden tai sinne matkalla olevien lentojen matkustajille, joilla ei ole ollut eikä enää ole koneenvaihtoa jäsenvaltioiden alueella, maahantulotarkastus tehdään saapumislentoasemalla ja maastalähtötarkastus lähtölentoasemalla;

ii) kolmannesta maasta lähteneillä tai sinne matkalla olevilla lennoilla, joilla on useampi kuin yksi välilasku jäsenvaltioiden alueella mutta ei koneenvaihtoa (kauttakulkevat matkustajat), ja edellyttäen, että koneeseen ei oteta matkustajia jäsenvaltioiden alueella sijaitsevalla matkaosuudella, matkustajien maahantulotarkastus tehdään saapumislentoasemalla ja maastalähtötarkastus lähtölentoasemalla;

iii) jos lentoyhtiö saa ottaa sellaisille kolmannesta maasta lähteneille lennoille, joihin kuuluu useampi kuin yksi välilasku jäsenvaltioiden alueella, matkustajia vain jäsenvaltioiden alueella jäljellä olevalle matkaosuudelle, näille matkustajille tehdään maastalähtötarkastus lähtölentoasemalla ja maahantulotarkastus saapumislentoasemalla.

Ne matkustajat, jotka ovat koneessa jo ennen välilaskuja eivätkä ole nousseet koneeseen jäsenvaltioiden alueella, tarkastetaan ii alakohdan mukaisesti. Tällaisiin lentoihin sovelletaan päinvastaista menettelyä silloin, kun määränpäänä on kolmas maa.

▼B

2.1.3 Rajatarkastuksia ei yleensä suoriteta lentokoneessa eikä portilla, ellei se ole perusteltua sisäiseen turvallisuuteen ja laittomaan maahanmuuttoon liittyvien riskien arvioinnin perusteella. Sen varmistamiseksi, että matkustajat tarkastetaan rajanylityspaikkoina toimivilla lentoasemilla 7–14 artiklan säännösten mukaisesti, jäsenvaltioiden on varmistettava, että lentoaseman viranomaiset toteuttavat tarvittavat toimenpiteet matkustajaliikenteen ohjaamiseksi tarkastuksia varten varattuihin tiloihin.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lentoasematoiminnan harjoittaja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, jotta asiattomat eivät pääse kauttakulkualueen kaltaisille suljetuille alueille tai pois sieltä. Tarkastuksia ei yleensä saa suorittaa kauttakulkualueella, ellei se ole perusteltua sisäiseen turvallisuuteen ja laittomaan maahanmuuttoon liittyvien riskien arvioinnin perusteella. Tarkastuksia kauttakulkualueella voidaan suorittaa erityisesti henkilöille, joilta vaaditaan lentokentän kauttakulkuviisumi, sen tarkastamiseksi, että heillä on hallussaan tällainen viisumi.

2.1.4 Jos kolmannesta maasta saapuvalla lennolla olevan lentokoneen on ylivoimaisen esteen tai välittömän vaaran vuoksi tai viranomaisten määräyksestä laskeuduttava kentälle, joka ei ole rajanylityspaikka, lentokone voi jatkaa lentoaan vasta saatuaan siihen luvan rajavartio- ja tulliviranomaisilta. Tämä koskee myös ilman lupaa laskeutuvaa, kolmannesta maasta saapuvaa lentokonetta. Näiden lentokoneiden matkustajiin sovelletaan joka tapauksessa 7–14 artiklan säännöksiä.

2.2 *Tarkastusmenettelyt muilla lentopaikoilla*

2.2.1 On varmistettava, että henkilöt tarkastetaan 7–14 artiklan mukaisesti myös sellaisilla lentopaikoilla, jotka eivät kyseisen maan lainsäädännön mukaisesti ole kansainvälisiä lentoasemia (lentopaikoilla) mutta joiden kautta kolmansiin maihin lähtevien tai niistä saapuvien lentojen reititys sallitaan.

2.2.2 Edellä olevasta 2.1.1 kohdasta poiketen lentopaikoilla ei tarvita lisäjärjestelyjä sisäisten ja muiden lentojen matkustajavirtojen erottelemiseksi toisistaan, tämän kuitenkaan rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 300/2008 ([1]) säännösten soveltamista. Lisäksi liikennemäärän ollessa vähäinen rajavartijoiden ei tarvitse olla jatkuvasti paikalla, jos huolehditaan siitä, että tarvittava henkilöstö on nopeasti käytettävissä.

2.2.3 Jos lentopaikalla ei ole rajavartijoita jatkuvasti paikalla, kyseisen lentopaikan hoitajan on ilmoitettava rajavartijoille hyvissä ajoin etukäteen kolmansista maista saapuvista tai niihin lähtevistä lentokoneista.

2.3 *Menettelyt yksityislennoilla olevien henkilöiden tarkastamiseksi*

2.3.1 Jos kyseessä on yksityislento kolmanteen maahan tai kolmannesta maasta, lentokoneen kapteenin on toimitettava ennen lähtöä sekä määräjäsenvaltion että tarvittaessa ensimmäisen maahantulojäsenvaltion rajavartijoille yleinen ilmoitus, johon sisältyy muun muassa kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteen 2 mukainen lentosuunnitelma sekä tiedot matkustajien henkilöllisyydestä.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 300/2008, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2008, yhteisistä siviili-ilmailun turvaamista koskevista säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 2320/2002 kumoamisesta (EUVL L 97, 9.4.2008, s. 72).

▼B

2.3.2 Jos kolmannesta maasta lähteneellä ja tiettyyn jäsenvaltioon matkalla olevalla yksityislennolla tehdään välilaskuja muiden jäsenvaltioiden alueelle, maahantulojäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava rajatarkastukset ja merkittävä maahantuloleima 2.3.1 kohdassa tarkoitettuun yleiseen ilmoitukseen.

2.3.3 Jos ei ole voitu varmasti todeta, että lento on lähtenyt yksinomaan jäsenvaltioiden alueelta tai että se on matkalla yksinomaan sinne ilman välilaskua kolmannen maan alueella, toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava henkilöiden tarkastus lentoasemilla ja lentokentillä 2.1 ja 2.2 kohdan säännösten mukaisesti.

2.3.4 Purjelentokoneita, ultrakevyitä ilma-aluksia, helikoptereita ja vain lyhyitä matkoja lentäviä pieniä lentokoneita ja ilmalaivoja koskevat maahantuloja maastalähtöjärjestelyt vahvistetaan kansallisessa lainsäädännössä ja tarvittaessa kahdenvälisin sopimuksin.

3. **Merirajat**

3.1 *Meriliikenteen yleiset tarkastusmenettelyt*

3.1.1 Alusten tarkastukset suoritetaan tulo- tai lähtösatamassa tai tätä tarkoitusta varten varatussa paikassa, joka sijaitsee aluksen välittömässä läheisyydessä, tai aluksessa Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksessa määritellyillä aluevesillä. Jäsenvaltiot voivat tehdä sopimuksia, joiden mukaan tarkastuksia voidaan suorittaa 1.1.4 kohdassa vahvistettuja periaatteita noudattaen myös merimatkan aikana tai kolmannen maan alueella laivan saapumisen tai lähdön yhteydessä.

3.1.2 Aluksen päällikön, aluksen omistajan asiamiehen tai päällikön asianmukaisesti valtuuttaman tai kyseisen viranomaisen hyväksymällä tavalla tunnustetun muun henkilön, (jäljempänä molemmissa tapauksissa ”aluksen päällikkö”), on laadittava miehistöstä ja mahdollisista matkustajista luettelo, jossa on annettava Kansainvälisen meriliikenteen helpottamista koskevaan yleissopimukseen (FAL-sopimus) sisältyvissä lomakkeissa 5 (miehistöluettelo) ja 6 (matkustajaluettelo) vaaditut tiedot sekä mahdollisen viisumin tai oleskeluluvan numero:

— viimeistään 24 tuntia ennen satamaan saapumista, tai

— viimeistään silloin, kun alus lähtee edellisestä satamasta, jos matkan kesto on alle 24 tuntia, tai

— jos seuraavaa käyntisatamaa ei tiedetä tai se on muuttunut matkan aikana, heti kun tämä tieto on saatavilla.

Aluksen päällikön on toimitettava luettelo tai luettelot rajavartijoille tai, jos kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään, muille asiaankuuluville viranomaisille, joiden on viipymättä toimitettava luettelo(t) edelleen rajavartijoille.

3.1.3 Rajavartijoiden tai 3.1.2. kohdassa tarkoitettujen viranomaisten on palautettava aluksen päällikölle vastaanottovahvistus (allekirjoitettu jäljennös luettelo(i)sta tai sähköinen vastaanottotodistus), joka hänen on pyynnöstä esitettävä sinä aikana, jona alus on satamassa.

3.1.4 Aluksen päällikön on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle viipymättä kaikista miehistön kokoonpanossa tai matkustajien määrässä tapahtuneista muutoksista.

Aluksen päällikön on lisäksi ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille viipymättä ja 3.1.2 kohdassa säädetyn määräajan kuluessa, aluksella olevista salamatkustajista. Salamatkustajat ovat kuitenkin edelleen aluksen päällikön vastuulla.

▼B

Poiketen siitä, mitä 5 ja 8 artiklassa säädetään, alukselle jääville henkilöille ei tehdä järjestelmällisesti rajatarkastuksia. Rajavartijoiden on kuitenkin tarkastettava alus ja alukseen jäävät henkilöt vain, kun tämä on perusteltua sisäiseen turvallisuuteen ja laittomaan maahanmuuttoon liittyvien riskien arvioinnin perusteella.

3.1.5 Aluksen päällikön on ilmoitettava aluksen lähdöstä toimivaltaisille viranomaisille hyvissä ajoin asianomaisessa satamassa voimassa olevien määräysten mukaisesti.

3.2 *Tiettyihin merenkulkutapoihin sovellettavat erityiset tarkastusmenettelyt*

Risteilyalukset

3.2.1 Risteilyaluksen päällikön on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle risteilyreitti ja -ohjelma heti, kun ne on vahvistettu, ja viimeistään 3.1.2 kohdassa säädetyn määräajan kuluessa.

3.2.2 Jos risteilyaluksen reitillä on yksinomaan jäsenvaltioiden alueella sijaitsevia satamia, 5 ja 8 artiklasta poiketen rajatarkastuksia ei saa suorittaa, ja risteilyalus saa poiketa satamissa, jotka eivät ole rajanylityspaikkoja.

Näiden alusten miehistölle ja matkustajille on kuitenkin tehtävä tarkastukset vain, kun tämä on perusteltua sisäiseen turvallisuuteen ja laittomaan maahanmuuttoon liittyvien riskien arvioinnin perusteella.

3.2.3 Jos risteilyaluksen reitillä on sekä jäsenvaltioiden alueella sijaitsevia satamia että kolmansissa maissa sijaitsevia satamia, 8 artiklasta poiketen rajatarkastukset on suoritettava seuraavasti:

a) Jos risteilyalus tulee kolmannessa maassa sijaitsevasta satamasta ja poikkeaa ensimmäistä kertaa jäsenvaltion alueella sijaitsevaan satamaan, miehistölle ja matkustajille on tehtävä maahantulotarkastus 3.1.2 kohdassa tarkoitettujen miehistön ja matkustajien nimiluetteloiden perusteella.

Maihin meneville matkustajille on tehtävä 8 artiklan mukainen maahantulotarkastus, ellei sisäiseen turvallisuuteen ja laittomaan maahanmuuttoon liittyvien riskien arviointi osoita, että tarkastuksia ei tarvitse tehdä.

b) Jos risteilyalus tulee kolmannessa maassa sijaitsevasta satamasta ja poikkeaa uudestaan jäsenvaltion alueella sijaitsevaan satamaan, miehistölle ja matkustajille on tehtävä maahantulotarkastus 3.1.2 kohdassa tarkoitettujen miehistön ja matkustajien nimiluetteloiden perusteella, jos luettelot ovat muuttuneet sen jälkeen, kun risteilyalus poikkesi edelliseen jäsenvaltion alueella sijaitsevaan satamaan.

Maihin meneville matkustajille on tehtävä 8 artiklan mukainen maahantulotarkastus, ellei sisäiseen turvallisuuteen ja laittomaan maahanmuuttoon liittyvien riskien arviointi osoita, että tarkastuksia ei tarvitse tehdä.

c) Jos risteilyalus tulee jäsenvaltiossa sijaitsevasta satamasta ja poikkeaa jäsenvaltiossa sijaitsevaan satamaan, maihin meneville matkustajille on tehtävä maahantulotarkastus 8 artiklan mukaisesti, jos se on tarpeen sisäiseen turvallisuuteen ja laittomaan maahanmuuttoon liittyvien riskien arvioinnin perusteella.

▼B

d) Jos risteilyalus lähtee jäsenvaltiossa sijaitsevasta satamasta kohti kolmannessa maassa sijaitsevaa satamaa, miehistölle ja matkustajille on tehtävä maastalähtötarkastus miehistön ja matkustajien nimiluetteloiden perusteella.

Alukseen meneville matkustajille on tehtävä maastalähtötarkastus 8 artiklan mukaisesti, jos se on tarpeen sisäiseen turvallisuuteen ja laittomaan maahanmuuttoon liittyvien riskien arvioinnin perusteella.

e) Jos risteilyalus lähtee jäsenvaltiossa sijaitsevasta satamasta kohti jäsenvaltiossa sijaitsevaa satamaa, maastalähtötarkastuksia ei saa tehdä.

Näiden alusten miehistölle ja matkustajille on kuitenkin tehtävä tarkastukset vain, kun tämä on perusteltua sisäiseen turvallisuuteen ja laittomaan maahanmuuttoon liittyvien riskien arvioinnin perusteella.

Huviveneily

3.2.4 Edellä 5 ja 8 artiklasta poiketen jäsenvaltion alueella olevasta satamasta tulevissa tai sellaiseen lähtevissä huviveneissä oleville henkilöille ei saa tehdä rajatarkastuksia, ja he voivat poiketa satamaan, joka ei ole rajanylityspaikka.

Laittomaan maahanmuuttoon liittyvien riskien arvioinnin perusteella ja etenkin, jos asianomaisen jäsenvaltion alue on kolmannen maan rannikon välittömässä läheisyydessä, kyseiset henkilöt ja/tai alukset on kuitenkin tarkastettava.

3.2.5 Edellä 5 artiklasta poiketen kolmannesta maasta tuleva huvivene voi poikkeuksellisesti käydä satamassa, joka ei ole rajanylityspaikka. Tällaisessa tapauksessa aluksella olevien henkilöiden on ilmoittauduttava satamaviranomaisille saadakseen luvan käydä satamassa. Satamaviranomaisten on otettava yhteyttä lähimmän rajanylityspaikkana toimivan sataman viranomaisiin ja ilmoitettava aluksen saapumisesta. Ilmoitus matkustajista on tehtävä antamalla satamaviranomaisille luettelo aluksella olevista henkilöistä. Luettelo on saatettava rajavartijoiden saataville viimeistään satamaan saavuttaessa.

Jos kolmannesta maasta tulevan huviveneen on ylivoimaisen esteen takia käytävä muussa satamassa kuin vahvistetussa rajanylityspaikassa, satamaviranomaisten on otettava yhteyttä lähimmän rajanylityspaikkana toimivan sataman viranomaisiin ja ilmoitettava aluksesta.

3.2.6 Näissä tarkastuksissa on luovutettava asiakirja, joka sisältää aluksen tekniset ominaisuudet ja aluksella olevien henkilöiden nimet. Jäljennös tästä asiakirjasta on annettava maahantulosataman ja maastalähtösataman viranomaisille. Aluksen asiakirjoissa on säilytettävä jäljennös tästä asiakirjasta, niin kauan kuin alus on jonkin jäsenvaltion aluevesillä.

Rannikkokalastus

3.2.7 Edellä 5 ja 8 artiklasta poiketen, jos rannikkokalastusalus palaa päivittäin tai 36 tunnin kuluessa rekisteröintisatamaan tai johonkin jäsenvaltioiden alueella olevaan toiseen satamaan käymättä kolmannen maan alueella sijaitsevassa satamassa, sen miehistöä ei saa tarkastaa järjestelmällisesti. Tarkastusten tiheyden määrittämiseksi on kuitenkin otettava huomioon laittomaan maahanmuuttoon liittyvä riskiarvio erityisesti, jos asianomaisen jäsenvaltion alue on kolmannen maan rannikon välittömässä läheisyydessä. Henkilöiden tarkastuksia ja/tai alusten fyysisiä tarkastuksia on suoritettava näiden riskien mukaisesti.

▼B

3.2.8 Jos rannikkokalastusalusta ei ole rekisteröity jäsenvaltion alueella sijaitsevassa satamassa, sen miehistö tarkastetaan merimiehiä koskevien säännösten mukaisesti.

Lauttayhteydet

3.2.9 Jos lauttayhteydellä on satamia kolmansissa maissa, niitä käyttävät henkilöt on tarkastettava. Seuraavia sääntöjä on noudatettava:

a) jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan otettava käyttöön erilliset kulkuväylät 10 artiklan mukaisesti;

b) jalan liikkuvat matkustajat on tarkastettava yksittäin;

c) ajoneuvojen matkustajat on tarkastettava ajoneuvossa;

d) linja-autoissa matkustavia lauttamatkustajia pidetään jalan liikkuvina. Heidän on poistuttava linja-autosta tarkastusta varten;

e) raskaiden tavara-ajoneuvojen kuljettajat ja heidän mukanaan olevat henkilöt on tarkastettava ajoneuvossa. Heidät on periaatteessa tarkastettava erillään muista matkustajista;

f) jotta tarkastukset sujuvat nopeasti, käytössä on oltava riittävä määrä tarkastusportteja;

g) matkustajien käyttämiin kulkuvälineisiin sekä tarvittaessa niiden lasteihin ja muihin kuljetettaviin tavaroihin on kohdistettava satunnaisetsintöjä erityisesti laittomien maahanmuuttajien havaitsemiseksi;

h) lauttaliikenteen alusten miehistöä on kohdeltava samalla tavalla kuin kauppa-alusten miehistöä;

i) edellä olevaa 3.1.2 kohtaa (matkustaja- ja miehistöluettelon toimittamista koskeva vaatimus) ei sovelleta. Jos aluksella olevista henkilöistä on laadittava luettelo neuvoston direktiivin 98/41/EY ([1]) mukaisesti, aluksen päällikön on toimitettava jäsenvaltioiden alueella olevan tulosataman toimivaltaisille viranomaisille jäljennös tästä luettelosta viimeistään 30 minuuttia kolmannen maan satamasta lähdön jälkeen.

3.2.10 Jos kolmannesta maasta tuleva lautta, joka pysähtyy useammin kuin kerran jäsenvaltioiden alueella, ottaa matkustajia vain jäljellä olevaa kyseisen alueen kautta kulkevaa matkaa varten, näille matkustajille on tehtävä maastalähtötarkastus lähtösatamassa ja maahantulotarkastus tulosatamassa.

Ne henkilöt, jotka ovat olleet lautalla jo ennen pysähdyksiä eivätkä ole nousseet lauttaan jäsenvaltioiden alueella, tarkastetaan tulosatamassa. Päinvastaista menettelyä sovelletaan silloin, kun määränpäänä on kolmas maa.

([1]) Neuvoston direktiivi 98/41/EY, annettu 18 päivänä kesäkuuta 1998, yhteisön jäsenvaltioiden satamiin tai satamista liikennöivillä matkustaja-aluksilla olevien henkilöiden rekisteröinnistä (EYVL L 188, 2.7.1998, s. 35).

▼B

Jäsenvaltioiden välinen rahtiliikenne

3.2.11 Poiketen siitä, mitä 8 artiklassa säädetään, rajatarkastuksia ei tehdä samojen kahden tai useamman sataman, jotka sijaitsevat jäsenvaltioiden alueella, väliselle rahtiliikenteelle, jossa ei käydä jäsenvaltioiden alueen ulkopuolella sijaitsevassa satamassa ja joka muodostuu tavaroiden kuljetuksesta.

Näiden alusten miehistölle ja matkustajille on kuitenkin tehtävä tarkastukset vain, kun ne ovat perusteltuja sisäiseen turvallisuuteen ja laittomaan maahanmuuttoon liittyvien riskien arvioinnin perusteella.

4. **Sisävesiliikenne**

4.1 ”Ulkorajan ylittävällä sisävesiliikenteellä” tarkoitetaan kaikentyyppisten veneiden ja kelluvien alusten käyttöä elinkeinon harjoittamiseen tai huviveneilyyn joissa, kanavissa ja järvissä.

4.2 Aluksen miehistöön kuuluvilla tai vastaavilla henkilöillä tarkoitetaan elinkeinon harjoittamiseen käytettävien alusten päällikköä ja aluksella työskenteleviä henkilöitä, jotka mainitaan miehistöluettelossa, ja näiden henkilöiden aluksella oleskelevia perheenjäseniä.

4.3 Sisävesiliikenteen tarkastuksiin sovelletaan 3.1 ja 3.2 kohdan asiaankuuluvia säännöksiä soveltuvin osin.

▼B

LIITE VII

Eräitä henkilöryhmiä koskevat erityisjärjestelyt

▼M3

1. **Valtionpäämiehet**

Hallitusten päämiehet ja kansallisten hallitusten jäsenet mukana seuraavine puolisoineen ja heidän virallisten valtuuskuntiensa jäsenet, sekä hallitsijat ja muut jonkin kuninkaallisen perheen korkeassa asemassa olevat jäsenet.

Edellä 6 ja 8–14 artiklasta poiketen valtionpäämiehiin, hallitusten päämiehiin ja kansallisten hallitusten jäseniin mukana seuraavine puolisoineen ja heidän virallisten valtuuskuntiensa jäseniin, sekä hallitsijoihin ja muihin jonkin kuninkaallisen perheen korkeassa asemassa oleviin jäseniin, jotka ovat jäsenvaltioiden hallitusten tai kansainvälisten järjestöjen virallisesti kutsumia ja joiden saapumisesta ja lähdöstä on ilmoitettu virallisesti diplomaattiteitse, ei saa kohdistaa rajatarkastuksia.

▼B

2. **Ilma-alusten ohjaajat ja muut miehistön jäsenet**

2.1 Edellä 6 artiklasta poiketen henkilöt, joilla on 7 päivänä joulukuuta 1944 tehdyn siviili-ilmailua koskevan yleissopimuksen liitteessä 9 tarkoitettu lentäjän lupakirja tai miehistön jäsenkortti (Crew Member Certificate), voivat tehtäviään hoitaessaan ja näiden asiakirjojen nojalla:

a) nousta koneeseen tai koneesta jäsenvaltion alueella sijaitsevalla välilasku- tai määrälentoasemalla;

b) liikkua sen paikkakunnan alueella, jossa jäsenvaltion alueella sijaitseva välilasku- tai määrälentoasema on;

c) mennä millä tahansa kulkuvälineellä jäsenvaltion alueella sijaitsevalle lentoasemalle noustakseen sieltä lähtevään lentokoneeseen.

Kaikissa muissa tapauksissa on täytettävä 6 artiklan 1 kohdassa säädetyt vaatimukset.

2.2 Ilma-alusten miehistön tarkastuksiin sovelletaan 7–14 artiklan säännöksiä. Ilma-alusten miehistölle on tarkastuksissa annettava etusija, aina kun se on mahdollista. Näin ollen heidät on tarkastettava joko ennen matkustajia tai tähän tarkoitukseen erityisesti varatuissa tiloissa. Edellä 8 artiklasta poiketen satunnaistarkastukset riittävät miehistölle, jonka rajavalvonnasta vastaava henkilöstö tuntee virkatehtäviensä takia.

3. **Merimiehet**

Poiketen siitä, mitä 5 ja 8 artiklassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia merenkulkijoiden, joilla on henkilöllisyystodistusta koskevien Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimuksen N:o 108 (1958) tai N:o 185 (2003), Kansainvälisen meriliikenteen helpottamista koskevaan yleissopimukseen (FAL-sopimus) ja asiaa koskevien kansallisten säännösten mukaisesti myönnetty merimieskirja tai merenkulkijain henkilöllisyystodistus, tulla jäsenvaltioiden alueelle käymällä maissa sen sataman sijaintipaikkakunnalla, jossa heidän aluksensa poikkeaa, tai lähipaikkakunnalla oleskelua varten tai poistua jäsenvaltion alueelta palatakseen alukselleen, ilmoittautumatta rajanylityspaikalla edellyttäen, että heidät on merkitty sen aluksen miehistöluetteloon, jolla he palvelevat, ja että luettelo on tätä ennen toimitettu toimivaltaisten viranomaisten tarkastettavaksi.

Sisäiseen turvallisuuteen ja laittomaan maahanmuuttoon liittyvien riskiarviointien perusteella rajavartijoiden on kuitenkin tehtävä merimiehille 8 artiklan mukainen tarkastus, ennen kuin nämä menevät maihin.

▼B

4. **Diplomaatti-, virkamatka- tai virkapassin haltijat sekä kansainvälisten järjestöjen jäsenet**

4.1 Jäsenvaltioiden tunnustamien kolmansien maiden tai niiden hallitusten myöntämien diplomaatti-, virkamatka- tai virkapassien haltijat sekä 4.4 kohdassa mainittujen kansainvälisten järjestöjen myöntämien asiakirjojen haltijat, jotka matkustavat virkatehtävissä, voidaan heidän nauttimiensa erioikeuksien tai -vapauksien perusteella asettaa rajanylityspaikoilla etusijalle muihin matkustajiin nähden, vaikka heiltä tarvittaessa vaaditaankin viisumi.

Edellä 6 artiklan 1 kohdan c alakohdasta poiketen edellä mainittujen asiakirjojen haltijoita ei vaadita osoittamaan, että heillä on toimeentuloon tarvittavat varat.

4.2 Jos ulkorajalle saapuva henkilö vetoaa erioikeuksiin, erivapauksiin ja vapautuksiin, rajavartija voi vaatia häntä näyttämään toteen asemansa esittämällä asianmukaiset asiakirjat, erityisesti akkreditoivan valtion myöntämät todistukset tai diplomaattipassin tai muun todisteen. Epäilyttävässä ja kiireellisessä tapauksessa rajavartija voi kääntyä suoraan ulkoasiainministeriön puoleen.

4.3 Diplomaatti- ja konsuliedustustojen akkreditoidut jäsenet ja heidän perheensä voivat saapua jäsenvaltioiden alueelle esittämällä 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilökortin ja rajanylitykseen oikeuttavan asiakirjan. Lisäksi 14 artiklasta poiketen rajavartijat eivät voi evätä diplomaatti-, virkamatka- tai virkapassin haltijalta pääsyä jäsenvaltioiden alueelle kuulematta ensin asianmukaisia kansallisia viranomaisia. Tämä koskee myös tapauksia, joissa tällaisesta henkilöstä on ilmoitus SIS:ssä.

4.4 Kansainvälisten järjestöjen 4.1 kohdassa mainittuun tarkoitukseen myöntämillä asiakirjoilla tarkoitetaan erityisesti seuraavia asiakirjoja:

— Yhdistyneiden kansakuntien kulkulupa, joka myönnetään Yhdistyneiden kansakuntien ja sen erityisjärjestöjen henkilöstölle Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen New Yorkissa 21 päivänä marraskuuta 1947 hyväksymän erityisjärjestöjen erioikeuksia ja vapauksia koskevan yleissopimuksen mukaisesti,

— Euroopan unionin (EU) myöntämä kulkulupa,

— Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) myöntämä kulkulupa,

— Euroopan neuvoston pääsihteerin myöntämä laillisuustodistus,

— asiakirjat, jotka on myönnetty Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolten välillä niiden joukkojen asemasta tehdyn sopimuksen III artiklan 2 kohdan nojalla (sotilashenkilötodistus yhdessä matkamääräyksen kanssa, matkustuslupa tai henkilökohtainen tai yhteinen muuttomääräys), sekä rauhankumppanuuden puitteissa myönnetyt asiakirjat.

5. **Rajatyöntekijät**

5.1 Rajatyöntekijöiden tarkastuksia koskevat menettelytavat määräytyvät rajavalvontaa koskevien yleisten sääntöjen ja erityisesti 8 ja 14 artiklan mukaisesti.

▼B

5.2 Edellä 8 artiklasta poiketen rajavartijoiden hyvin tuntemat rajatyöntekijät, jotka ylittävät rajan usein saman rajanylityspaikan kautta ja joista ei aiemmassa tarkastuksessa ole havaittu olevan ilmoitusta SIS:ssä tai kansallisessa tietokannassa, on tarkastettava vain satunnaisesti sen varmistamiseksi, että heillä on hallussaan voimassa oleva rajanylitykseen oikeuttava asiakirja ja että he täyttävät vaaditut maahantuloedellytykset. Toisinaan nämä henkilöt on ilman ennakkovaroitusta ja epäsäännöllisin väliajoin tarkastettava perusteellisesti.

5.3 Edellä 5.2 kohdan säännökset voidaan ulottaa koskemaan muita säännöllisesti rajan ylittäviä henkilöitä.

▼M6

6. **Alaikäiset**

6.1 Rajavartijoiden on kiinnitettävä erityistä huomiota alaikäisiin siitä riippumatta, matkustavatko nämä aikuisen seurassa vai yksin. Ulkorajan ylittävät alaikäiset on maahantulon ja maastalähdön yhteydessä tarkastettava samoin kuin aikuiset tässä asetuksessa säädetyn mukaisesti.

6.2 Kun kyseessä on aikuisen seurassa matkustava alaikäinen, rajavartijan on tarkastettava, onko aikuinen alaikäisen huoltaja tai laillinen holhooja, erityisesti silloin kun alaikäinen on vain yhden aikuisen seurassa ja kun on vakavaa syytä epäillä, että alaikäinen on viety luvattomasti laillisilta huoltajiltaan tai holhoojiltaan. Viimeksi mainitussa tapauksessa rajavartijan on suoritettava lisätutkimuksia selvittääkseen, ovatko annetut tiedot epäjohdonmukaisia tai ristiriitaisia.

6.3 Kun kyseessä on yksin matkustava alaikäinen, rajavartijoiden on matkustusasiakirjat ja muut asiaankuuluvat asiakirjat perusteellisesti tarkastamalla varmistettava, ettei alaikäinen poistu alueelta vastoin huoltajiensa tai laillisten holhoojiensa tahtoa.

6.4 Jäsenvaltioiden on nimettävä kansalliset yhteyspisteet, joita konsultoidaan alaikäisiä koskevissa asioissa, ja ilmoitettava niistä komissiolle. Komissio antaa jäsenvaltioiden saataville luettelon kyseisistä kansallisista yhteyspisteistä.

6.5 Jos johonkin 6.1–6.3 ja 6.3 kohdassa tarkoitettuihin tilanteisiin liittyy epäilyjä, rajavartijoiden on käytettävä luetteloa kansallisista yhteyspisteistä, joita konsultoidaan alaikäisiä koskevissa asioissa.

6.6 Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lasten biometriset tunnisteet tarkastavat tai niiden perusteella lapsen henkilöllisyyden selvittävät rajavartijat on koulutettu tekemään se lapsiystävällisellä ja lapsen huomioon ottavalla tavalla ja noudattaen täysimääräisesti lapsen etua ja lapsen oikeuksista tehdyssä Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksessa vahvistettuja suojatoimia. Kun lapsen seurassa matkustaa vanhempi tai laillinen holhooja, hän on lapsen mukana, kun biometrisiä tunnisteita tarkastetaan tai käytetään henkilöllisyyden selvittämiseen. Voimakeinoja ei saa käyttää. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa varmistettava, että rajanylityspaikkojen infrastruktuuri sopii lasten biometristen tunnisteiden käyttöön.

▼B

7. **Pelastuspalvelut, poliisi, palolaitos ja rajavartijat**

Pelastuspalvelujen, poliisin ja palolaitoksen hätätehtävissä toimivien työntekijöiden sekä työtehtävissään rajan ylittävien rajavartijoiden maahantuloa ja maastalähtöä koskevista järjestelyistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä. Jäsenvaltiot voivat tehdä kolmansien maiden kanssa kahdenvälisiä sopimuksia näihin ryhmiin kuuluvien henkilöiden maahantulosta ja maastalähdöstä. Näissä järjestelyissä ja kahdenvälisissä sopimuksissa voidaan määrätä poikkeuksista 5, 6 ja 8 artiklaan.

8. **Offshore-työntekijät**

Poiketen siitä, mitä 5 ja 8 artiklassa säädetään, offshore-työntekijöitä, jotka palaavat säännöllisesti jäsenvaltioiden alueelle meri- tai ilmateitse oleskelematta kolmannen maan alueella, ei tarkasteta järjestelmällisesti.

Suoritettavien tarkastusten tiheyden määrittämiseksi on kuitenkin otettava huomioon arvio laittomaan maahanmuuttoon liittyvistä riskeistä erityisesti, jos offshore-työskentelypaikka on kolmannen maan rannikon välittömässä läheisyydessä.

▼B

LIITE VIII

Valtio

Valtion Tunnuskuva ..... (Viranomainen)

_____

_____ (1)

▶(1) TODISTEEN HYVÄKSYNTÄ LYHYTAIKAISEN OLESKELUN KESTOA KOSKEVAN EDELLYTYKSEN TÄYTTÄMISESTÄ MAAHANTULO- TAI MAASTAPOISTUMISLEIMAN PUUTTUESSA MATKUSTUSASIAKIRJASTA ◀

Päiväys _____ kellonaika _____ paikka _____

Allekirjoittaneen viranomaisen _____ luona on:

Sukunimi _____ etunimi _____

syntymäaika _____ syntymäpaikka _____ sukupuoli _____

kansalaisuus _____ asuinpaikka _____

Matkustusasiakirja _____ numero _____

myöntämispaikka _____ myöntämispäivä _____

Viisumin nro _____ (tarvittaessa) myöntänyt viranomainen _____

voimassaoloaika (päivinä) _____ myöntämisperusteet _____

▶(2) Niiden todisteiden perusteella, jotka asianomainen henkilö on esittänyt oleskelunsa kestosta jäsenvaltioiden alueella, hänen katsotaan saapuneen jäsenvaltion _____ (jäsenvaltio) alueelle tai lähteneen sen alueelta _____ (päiväys) klo _____ rajanylityspaikalla _____ (rajanylityspaikka) ◀

Allekirjoittaneen viranomaisen yhteystiedot:

Puh.: _____

Faksi: _____

Sähköposti: _____

Asianomaiselle henkilölle annetaan tämän asiakirjan jäljennös.

Asianomainen henkilö	Vastaava viranomainen + leima

(1) Tunnuskuvaa ei tarvita Norjan ja Islannin osalta.

▶(1) (2) C1

▼B

LIITE IX

Kumottu asetus ja luettelo sen muutoksista

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 562/2006 (EUVL L 105, 13.4.2006, s. 1)	
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 296/2008 (EUVL L 97, 9.4.2008, s. 60)	
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 81/2009 (EUVL L 35, 4.2.2009, s. 56)	
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 810/2009 (EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1)	Ainoastaan 55 artikla
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 265/2010 (EUVL L 85, 31.3.2010, s. 1)	Ainoastaan 2 artikla
Vuoden 2011 liittymisasiakirjan liitteessä V oleva 9 kohta	
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 610/2013 (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 1)	Ainoastaan 1 artikla
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1051/2013 (EUVL L 295, 6.11.2013, s. 1)	

▼B

LIITE X

Vastaavuustaulukko

Asetus (EY) N:o 562/2006	Tämä asetus
1 artikla	1 artikla
2 artiklan johdantolause	2 artiklan johdantolause
2 artiklan 1–8 kohta	2 artiklan 1–8 kohta
2 artiklan 8 a kohta	2 artiklan 9 kohta
2 artiklan 9 kohta	2 artiklan 10 kohta
2 artiklan 10 kohta	2 artiklan 11 kohta
2 artiklan 11 kohta	2 artiklan 12 kohta
2 artiklan 12 kohta	2 artiklan 13 kohta
2 artiklan 13 kohta	2 artiklan 14 kohta
2 artiklan 14 kohta	2 artiklan 15 kohta
2 artiklan 15 kohta	2 artiklan 16 kohta
2 artiklan 16 kohta	2 artiklan 17 kohta
2 artiklan 17 kohta	2 artiklan 18 kohta
2 artiklan 18 kohta	2 artiklan 19 kohta
2 artiklan 18 a kohta	2 artiklan 20 kohta
2 artiklan 19 kohta	2 artiklan 21 kohta
3 artikla	3 artikla
3 a artikla	4 artikla
4 artikla	5 artikla
5 artiklan 1 kohta	6 artiklan 1 kohta
5 artiklan 1 kohdan a alakohta	6 artiklan 2 kohta
5 artiklan 2 kohta	6 artiklan 3 kohta
5 artiklan 3 kohta	6 artiklan 4 kohta
5 artiklan 4 kohta	6 artiklan 5 kohta
6 artikla	7 artikla
7 artiklan 1 ja 2 kohta	8 artiklan 1 ja 2 kohta
7 artiklan 3 kohdan a alakohta	8 artiklan 3 kohdan a alakohta

▼B

Asetus (EY) N:o 562/2006	Tämä asetus
7 artiklan 3 kohdan aa alakohta	8 artiklan 3 kohdan b alakohta
7 artiklan 3 kohdan ab alakohta	8 artiklan 3 kohdan c alakohta
7 artiklan 3 kohdan ac alakohta	8 artiklan 3 kohdan d alakohta
7 artiklan 3 kohdan ad alakohta	8 artiklan 3 kohdan e alakohta
7 artiklan 3 kohdan ae alakohta	8 artiklan 3 kohdan f alakohta
7 artiklan 3 kohdan b alakohta	8 artiklan 3 kohdan g alakohta
7 artiklan 3 kohdan c alakohta	8 artiklan 3 kohdan h alakohta
7 artiklan 3 kohdan d alakohta	8 artiklan 3 kohdan i alakohta
8 artikla	9 artikla
9 artiklan 1 kohta	10 artiklan 1 kohta
9 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohta	10 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
9 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohta	10 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta
9 artiklan 2 kohdan toinen alakohta	10 artiklan 2 kohdan neljäs alakohta
9 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta	10 artiklan 2 kohdan viides alakohta
9 artiklan 3 ja 4 kohta	10 artiklan 3 ja 4 kohta
10 artiklan 1–5 kohta	11 artiklan 1–5 kohta
10 artiklan 6 kohta	—
11 artikla	12 artikla
12 artikla	13 artikla
13 artikla	14 artikla
14 artikla	15 artikla
15 artikla	16 artikla
16 artikla	17 artikla
17 artikla	18 artikla
18 artikla	19 artikla
19 artikla	20 artikla
19 a artikla (IV luku)	—
19 a artikla (IV a luku)	21 artikla

▼B

Asetus (EY) N:o 562/2006	Tämä asetus
20 artikla	22 artikla
21 artikla	23 artikla
22 artikla	24 artikla
23 artikla	25 artikla
23 a artikla	26 artikla
24 artikla	27 artikla
25 artikla	28 artikla
26 artikla	29 artikla
26 a artikla	30 artikla
27 artikla	31 artikla
28 artikla	32 artikla
29 artikla	33 artikla
30 artikla	34 artikla
31 artikla	35 artikla
32 artikla	36 artikla
33 artikla	37 artikla
33 a artikla	38 artikla
34 artikla	39 artikla
35 artikla	40 artikla
36 artikla	41 artikla
37 artikla	42 artikla
37 a artikla	43 artikla
38 artikla	—
39 artikla	44 artikla
40 artikla	45 artikla
Liitteet I–VIII	Liitteet I–VIII
—	Liite IX
—	Liite X

▼M7

LIITE XI

Välttämätön matkustaminen

A osa

Edellä 21 a artiklan 4 kohdassa tarkoitetut henkilöiden ryhmät:

1. terveydenhuollon työntekijät, terveysalan tutkijat ja vanhustenhoidon työntekijät;

2. rajatyöntekijät;

3. kuljetushenkilöstö;

4. diplomaatit, kansainvälisten järjestöjen henkilöstö ja kansainvälisten järjestöjen kutsumat henkilöt, joiden fyysinen läsnäolo on välttämätöntä kyseisten järjestöjen moitteettomalle toiminnalle, sotilashenkilöstö, humanitaarisen avun työntekijät ja pelastuspalveluhenkilöstö heidän hoitaessaan tehtäviään;

5. kauttakulkumatkustajat;

6. pakottavista perhesyistä matkustavat;

7. merenkulkijat;

8. kansainvälisen suojelun tarpeessa olevat henkilöt tai henkilöt, joiden on tarpeen päästä maahan muista humanitaarisista syistä.

B osa

Edellä 21 a artiklan 5 kohdassa tarkoitetut henkilöiden ryhmät:

1. naapurimaassa varhaiskasvatuksessa olevat lapset ja opetuksessa olevat oppilaat ja heidän mukana olevat huoltajansa, jotka ylittävät rajan saadakseen tällaista kasvatusta, sekä opiskelijat tai henkilöt, jotka matkustavat koulutustarkoituksessa;

2. kausityöntekijät, mukaan lukien elintarviketuotannossa työskentelevät työntekijät;

3. henkilöt, jotka matkustavat pakottavista eläinten hoitoon liittyvistä syistä tai maa- ja metsätalouden kannalta välttämättömiä toimenpiteitä varten yksittäistapauksissa;

4. korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä tekevät työntekijät sekä avainhenkilöstö ja tutkimushenkilöstö, jonka työ on välttämätöntä talouden, yhteiskunnan ja turvallisuuden kannalta eikä sitä voida lykätä tai suorittaa ulkomailta käsin;

5. puolustuksesta, yleisestä järjestyksestä, kansanterveydestä ja kansallisesta turvallisuudesta vastaavien viranomaisten henkilöstö eli poliisi-, rajapoliisi-, maahanmuutto-, kansanterveys- ja väestönsuojeluviranomaisten henkilöstö tai lainvalvontaviranomaisten edustajat, jos matkustaminen liittyy virallisten tehtävien hoitamiseen, mukaan lukien kriittisen infrastruktuurin toiminnasta ja ylläpidosta vastaava henkilöstö;

6. kalastajat ja henkilöt, jotka tekevät työtä tai tarjoavat palveluja aluksilla tai offshore-kaivoksissa ja -porauslautoilla muun työsuhteen kuin merityösopimuksen perusteella;

7. henkilöt, jotka tulevat jäsenvaltioon saadakseen välttämättömiä lääkintäpalveluja, mukaan lukien hätäajoneuvojen matkustajat;

8. välttämättömästä syystä matkustavien henkilöiden puolisot (aviopuoliso, rekisteröity kumppani, avopuoliso) ja lapset, mukaan lukien perheenyhdistämistä varten matkustavat kolmansien maiden kansalaiset;

▼**M7**

9. kolmansien maiden kansalaiset, jotka matkustavat vastatakseen oikeusviranomaisen esittämään haasteeseen;

10. henkilöt, joilla on Kansainvälisen journalistiliiton myöntämä kansainvälinen lehdistökortti;

11. henkilöt, jotka eivät tule itsenäisesti toimeen ja jotka matkustavat hoitajiensa luokse.

▼M7

LIITE XII

A osa

Menettely sisäraja-alueilla kiinni otettujen henkilöiden siirtämiseksi

1. Edellä olevan 23 a artiklan 2 kohdan mukaiset siirtopäätökset annetaan tässä liitteessä olevassa B osassa esitetyllä vakiolomakkeella, jonka toimivaltainen kansallinen viranomainen täyttää. Ne tulevat voimaan välittömästi.

2. Täytetty vakiolomake annetaan asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle, jonka on merkittävä lomakkeeseen kuittaus siirtopäätöksen vastaanottamisesta allekirjoituksellaan, minkä jälkeen hänelle annetaan jäljennös allekirjoitetusta lomakkeesta.

   Jos kolmannen maan kansalainen kieltäytyy allekirjoittamasta vakiolomaketta, toimivaltainen viranomainen merkitsee tiedon tästä lomakkeen ”Huomautukset”-osaan.

3. Siirtopäätöksen antavien kansallisten viranomaisten on kirjattava tiedot tämän liitteen B osassa esitetylle vakiolomakkeelle.

4. Siirtopäätöksen antavien kansallisten viranomaisten on ilmoitettava komissiolle vuosittain muihin jäsenvaltioihin siirrettyjen henkilöiden lukumäärä, jäsenvaltio(t), johon/joihin henkilöt on siirretty, syyt kyseisten henkilöiden oleskelun epäämiseen kyseisessä jäsenvaltiossa ja kiinni otettujen kolmansien maiden kansalaisten kansalaisuus, jos tieto on saatavilla.

5. Raja-alueilla kiinni otetuilla ja tämän menettelyn mukaisesti siirretyillä kolmansien maiden kansalaisilla on oikeus hakea siirtopäätökseen muutosta. Siirtopäätöstä koskeva muutoksenhaku on tehtävä kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Kolmansien maiden kansalaisille on tarjottava tehokkaat oikeussuojakeinot perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaisesti. Kolmannen maan kansalaiselle on myös annettava kirjallinen tieto yhteyspisteistä, jotka voivat antaa tietoja edustajista, jotka kansallisen lainsäädännön mukaan ovat toimivaltaisia toimimaan kolmannen maan kansalaisen puolesta. Tieto on annettava kielellä, jota he ymmärtävät tai jota heidän voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän. Muutoksenhaulla ei ole lykkäävää vaikutusta.

6. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten on varmistettava, että kolmannen maan kansalainen, josta on tehty siirtopäätös, siirretään 23 a artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun kahdenvälisen yhteistyön puitteissa vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten huostaan. Siirto tehdään välittömästi ja viimeistään 24 tunnin kuluessa. Tämän jälkeen siirtomenettelyä ei voida toteuttaa ja direktiivin 2008/115/EY asiaankuuluvia säännöksiä sovelletaan tarvittaessa. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten kansallisten viranomaisten on tehtävä tätä varten yhteistyötä siirtävän jäsenvaltion toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kanssa.

▼M7

B osa

Vakiolomake sisäraja-alueilla kiinni otettujen henkilöiden siirtämiseksi

 Valtio

Valtion tunnuskuva (Viranomainen)

_____

_____

SIIRTOMENETTELY SISÄRAJA-ALUEILLA

Päiväys _____ kellonaika _____ paikka (ilmoitetaan läheisen sisärajan tyyppi tai muut kiinniottoa koskevat merkitykselliset tiedot Schengenin rajasäännöstön 23 a artiklan mukaisesti) _____

Allekirjoittaneen viranomaisen _____luona on:

Henkilötiedot (jos saatavilla)

Sukunimi_____ Etunimi _____

Syntymäaika_____ Syntymäpaikka _____ Sukupuoli _____

Kansalaisuus _____ Asuinpaikka _____

Henkilöasiakirjan tyyppi _____ numero_____

Myöntämispaikka _____ myöntämispäivä _____

Viisumin numero (tarvittaessa) _____ tyyppi _____ myöntänyt viranomainen _____

Voimassa_____ lähtien _____ saakka

Voimassa _____ päivän ajan: _____

Asianomaisen henkilön lähtöpaikka _____ saapumistapa _____ (ilmoitetaan käytetty liikenneväline, esim. lennon numero). Asianomaiselle on ilmoitettu, että hänet siirretään (minne) _____ Schengenin rajasäännöstön 23 a artiklan mukaisesti seuraavista syistä:

Perusteet sille, että katsotaan, että henkilöllä ei ole oikeutta oleskella jäsenvaltiossa:

Huomautukset

□ Asianomainen kieltäytyy allekirjoittamasta lomaketta.

Asianomainen henkilö _____ Vastaavat viranomaiset _____

Asianomainen henkilö voi hakea muutosta siirtoon kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Henkilölle annetaan tämän asiakirjan jäljennös (kunkin valtion on ilmoitettava viittaukset muutoksenhakuoikeutta koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön ja menettelyyn sekä yhteyspisteet, jotka voivat antaa tietoja edustajista, jotka ovat toimivaltaisia toimimaan kyseisen kolmannen maan kansalaisen puolesta).